

”Educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat.”

Burrhus Frederic Skinner

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

Publicație periodică a Casei Corpului Didactic Teleorman

*Ediție specială dedicată Simpozionului Național
„Tradiții și Obiceiuri de Crăciun în context european”*

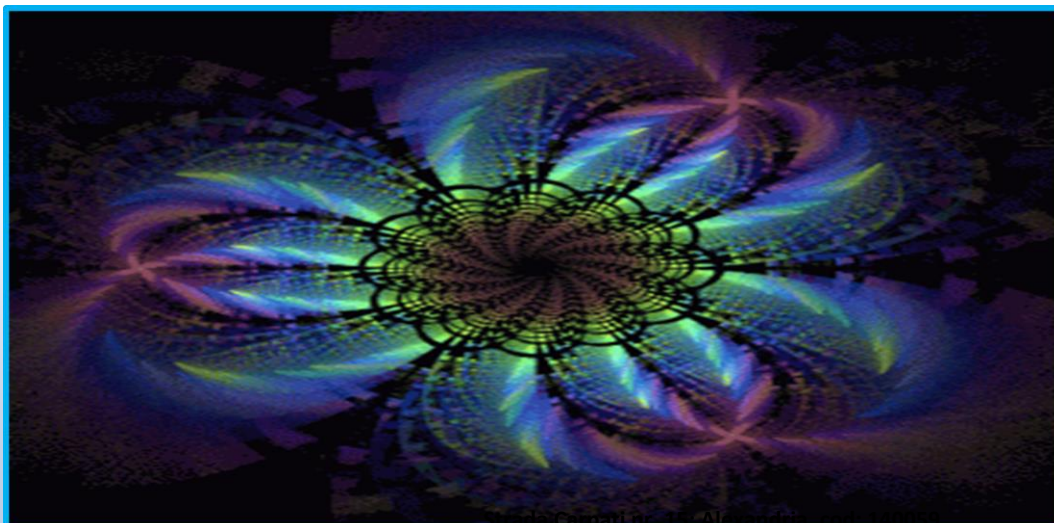
Ediție on-line

ISSN – 2558 – 8893

ISSN – L 2558-8893

Nr.39
Decembrie 2023

2023

Strada Carpați nr.28, Alexandria, cod. 240000

TEL: 0247/315636; FAX: 0247/315636

E-mail: ccd_tr@yahoo.com

CASA CORPULUI DIDACTIC TELEORMAN
Strada Carpati nr. 15; Alexandria, cod: 140059

☎TEL: 0247/315636; 📠FAX: 0347/407064

E-mail: ccd_tr@yahoo.com

Site: <http://ccd.isjtr.ro>

**Creativitate și inovare
didactică!**

CASA CORPULUI DIDACTIC TELEORMAN
propune cadrelor didactice și personalului didactic
auxiliar să-și facă cunoscută activitatea în
filele revistei noastre.

”ÎMPREUNĂ PENTRU UN NOU ÎNCEPUT!”

ECHIPA DE REDACȚIE A REVISTEI

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

Director

Prof. Prof. Daniela Ramona VÎJĂ

Comitet științific:

Prof. Daniela Ramona VÎJĂ

Prof. dr. Alexandra NEGREA

Redactor șef:

Prof. Daniela Ramona VÎJĂ

Colectivul de redacție:

Prof. metodist Ionuț BOLOG

Prof. metodist Nicoleta CRĂIȚĂ

Prof. metodist Ștefan Florin IANCU

Prof. metodist Andra NEGRILĂ

Prof. metodist Violeta SOCOL

Inf. Mariana POPA

Bibliotecar Rozalinda MÎRTÎCU

Ec. Adina CONSTANTIN

Secretar Loredana COMAN

Tehnoredactare computerizată

Inf. Mariana POPA

Revista ***CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN*** a fost editată conform
Regulamentului de organizare și funcționare a Casei Corpului Didactic, aprobat prin
Ordinul Ministrului Educației și Cercetării Nr. 4713 din 23.08.2010.

Responsabilitatea afirmațiilor conținute în materialele publicate revine în totalitate
autorilor.

CUPRINS

Nr. crt	Nume și prenume	Unitatea școlară	Titlul lucrării	Pag.
1.	Mircea Costel	Școala Gimnazială Nr. 39 „Nicolae Tonitza”, Constanța	Aspecte ale ethosul popular românesc în moștenirea colindatului	6
2.	Bădăuță Camelia Corina	Liceul Tehnologic “Virgil Madgearu” Roșiori de Vede	Crăciunul în tradiția românească	7
3.	Socol Violeta	Grădinița cu Program Prelungit Nr. 7, Alexandria	Crăciunul, sărbătoarea la români	9
4.	Baron Liza	Școala Gimnazială Nr. 1, Măldăeni	„Cu capra”- cel mai vechi spectacol popular	11
5.	Almăjanu Adriana	Școala Gimnazială “G. D. Ghica” Peretu	Cultivarea dragostei pentru tradiții și obiceiuri	12
6.	Dide Amalia Larisa Costina	Liceul Teoretic “Constantin Noica” Alexandria	Tradiții și obiceiuri de iarnă “sfintele sărbători la români ”	14
7.	Drăgoi Doina	Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu”, Roșiori de Vede	File de poveste, decorarea bradului de Crăciun	15
8.	Ducan Dumitra	Școala Gimnazială Nr. 2 Videle	Tradiții de crăciun în muntenia și oltenia	16
9.	Gușă Petruța Felicia	Școala Gimnazială „Al. Colfescu” Alexandria	Tradiții de Crăciun în regiunile istorice ale României	18
10.	Ilie Eugenia	Liceul Teoretic „Constantin Noica” Alexandria	Obiceiuri și tradiții românești de Crăciun și Anul Nou	20
11.	Nistor Alina	Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Roșiori de Vede	Importanța păstrării și transmiterii tradițiilor populare în activitățile cu copiii de vârstă școlară	21
12.	Ionescu Adriana	Grădinița cu Program Prelungit Nr. 7, Alexandria	Obiceiuri de Crăciun	23
13.	Iordache Ana Maria	Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu”, Roșiori de Vede,	Crăciunul în lume	24
14.	Jacola Germina-Teodora	Școala Gimnazială Nr. 2 Videle	Istoria colindelor de Crăciun	26
15.	Georgescu Nicoleta	Grădinița cu Program Prelungit Nr. 6 Alexandria	Istoria Crăciunului	27
16.	Nae Mihaela	Școala Gimnazială Nr. 188, sector 5, București	Magia Crăciunului în Europa	28
17.	Bancu Claudia Adriana	Școala Gimnazială „Alexandru Colfescu” Alexandria	Nașterea Domnului-tradiții și obiceiuri	30
18.	Paraschiv Oana-Maria	Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Alexandria	Tradiții și obiceiuri de iarnă	32
19.	Paraschiv Simona-Ileana	Grădinița cu P.P. „Ion Creangă”, Alexandria	Crăciunul în lume	33
20.	Dumitrașcu Florina	Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Alexandria	Sărbătorile de iarnă în Europa- România, tradiții și obiceiuri	34
21.	Dumitrescu Steliana	Școala Gimnazială nr.1 Mărzănești	Semnificațiile Crăciunului	35
22.	Sergentu Delia	Școala Gimnazială Drăgănești de Vede	Sărbătoarea crăciunului și a anului nou în județul Teleorman	37

Nr. crt	Nume și prenume	Unitatea școlară	Titlul lucrării	Pag.
23.	Nica Cornelia	Școala Gimnazială Nr.188, București	Tradiții și obiceiuri locale de Crăciun	38
24.	Gurlui Mihaela	Grădinița cu Program Prelungit „Ion Creangă” Alexandria	Datini și obiceiuri de Căciun specifice României	39
25.	Nătărău Mădălin Iulian Nătărău Oana Adriana	Grădinița cu P.P. „Ion Creangă”, Alexandria	Serbarea crăciunului la grădinița cu pitici	41
26.	Manea Cristiana Daniela	Grădinița cu Program Prelungit Nr. 6 Alexandria	Tradiții și obiceiuri de Crăciun	42
27.	Pantea Daniela	Școala Gimnazială Mihai Eminescu-Alexandria	Tradițiile Sărbătorii de Crăciun	44
28.	Petrescu Nicoleta Gabriela	Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu”, Roșiori de Vede	Tradiții și obiceiuri de Crăciun în context european	45
29.	Ciufu Anca Emanuela	Școala Gimnazială Nr.188, București	Tradiții și obiceiuri românești de Crăciun	47
30.	Bratu Petruța Liliana	Grădinița cu Program Prelungit Nr. 7 Alexandria	Tradiții și obiceiuri de Crăciun	48
31.	Teodorescu Mădălina Cleopatra	Liceul Teoretic “Constantin Noica” Alexandria	Sărbători de iarnă. Tradiții și obiceiuri de Crăciun și Anul Nou.	50
32.	Orodel Liliana	Liceul Tehnologic Virgil Madgearu, Roșiori de Vede	Tradiții de Crăciun în Franța	51
33.	Ene Ioana Marilena	Școala Gimnazială Șușani	Crăciunul - Sărbătoarea bucuriei Nașterii Domnului - Tradiții și Obiceiuri	53
34.	Lixandru Carmen	Școala Gimnazială Nr. 188, București	Tradiții și obiceiuri de Crăciun în Bucovina	54
35.	Andrei Florentina Dorina	Școala Gimnazială Nr 188, București	Tradiții și obiceiuri de Crăciun în Sudul României	56
36.	Mihăiță Monica	Grădinița cu Program Normal Drăgănești Vlașca	Tradiții și obiceiuri de Crăciun	57
37.	Iancu Liana Irina	Grădinița cu Program Prelungit „Ion Creangă”, Alexandria	Tradiții și obiceiuri de Crăciun	58
38.	Feraru Daniela	Grădinița cu Program Prelungit Nr. 6, Alexandria	Tradiții și obiceiuri de Crăciun in context european Crăciun în Maramureș – tradiții și obiceiuri	60
39.	Alexe Marinela- Valentina	Școala Gimnazială Scurtu Mare	Tradiții și obiceiuri de Crăciun de-a lungul Europei	61
40.	Pătru Livia	Școala Gimnazială Brastavățu	Tradiții și obiceiuri de Crăciun în zona Olteniei	63
41.	Sfetcu Delia	Școala Gimnazială Nr. 188, București	Tradiții și obiceiuri de Crăciun, în Maramureș și în Transilvania	64
42.	Răducu Liliana	Liceul Tehnologic Nr.1 Alexandria	Tradiții și obiceiuri de Crăciun în lume	66
43.	Scarlat Liliana Cristina	Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Roșiori de Vede	Tradiții și obiceiuri de Crăciun	67
44.	AL-Khemesy Camelia	Școala gimnazială “M. Eminescu” cu structura Grădinița cu Program Prelungit Nr. 4 Roșiorii de Vede	Crăciunul - tradiții și obiceiuri	69

Nr. crt	Nume și prenume	Unitatea școlară	Titlul lucrării	Pag.
45.	Hagiu Violeta Alina	Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu”, Roșiori de Vede	Tradiții și obiceiuri la români -sărbătorile de iarnă-	71
46.	Vergelea Laura	Grădinița cu Program Prelungit Nr. 6, Alexandria	Crăciunul – sărbătoare importantă la români	73
47.	Șuță Eva Ramona	Școala Gimnazială Scurtu Mare	Tradiții românești	75

ASPECTE ALE ETHOSUL POPULAR ROMÂNESC ÎN MOȘTENIREA COLINDATULUI

Mircea Costel, Prof. Dr.,
Școala Gimnazială Nr. 39 „Nicolae Tonitza”, Constanța

Când vorbim despre Crăciun, nu putem concepe această mare sărbătoare a creștinătății, fără colinde...cântece dedicate Nașterii Domnului. Ca parte integrantă a folclorului religios, colindele prezintă o valoare neprețuită, prin originea și mai ales prin vechimea lor.

O primă etapă de înțelegere a mesajului pe care ni-l oferă colindele se regăsește în dimensiunea lor cosmică. Expresii de autentică teologie naturală, ele redescoperă mistic reîntâlnirea omului cu Creatorul său în taina Paradisului pierdut. De aceea, putem vorbi, în duhul colindelor, despre o retrăire restauratoare a întâlnirii noastre cu Fiul lui Dumnezeu înomenit. Temele pe care le găsim aproape recurent evocate în această perioadă sunt revendicate integral liturgic, definind magistral reafirmarea paradigmei omului Dumnezeuului înomenit și omului îndumnezeit. De aceea, „colindele noastre românești ne fac să trăim în fiecare an, odată cu Nașterea Domnului, momentul sărbătoresc al împăcării noastre în primul rând cu Dumnezeu Tatăl, iar în al doilea rând cu natura înconjurătoare. Noaptea sfântă a Nașterii Domnului și a colindelor picură în sufletele noastre ceva din fericirea și bucuria simplă a primilor creștini, ceva din pacea și lumina mângâietoare a raiului pierdut. Acest dor al nostru după starea cea dintâi este inundat de bucuria regăsirii noastre ca fii ai lui Dumnezeu prin Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos”¹.

Obiceiul colindatului este de origine romană. Tradiția colindatului de Crăciun își are rădăcinile în obiceiul roman Saturnalia. Acesta, desfășurat la jumătatea lunii decembrie, era un festival păgân roman antic care îl onorează pe zeul agricol Saturn. Din cauza momentului în care avea loc sărbătoarea – în apropierea solstițiului de iarnă – sărbătorile Saturnaliei sunt sursa multor tradiții pe care le asociem acum cu Crăciunul, cum ar fi coronițele, lumânările, petrecerile cu cântec și dans și dăruirea de cadouri. Sărbătoarea păgână a lui Saturn, zeul roman al agriculturii și timpului, a început ca o singură zi, dar până la sfârșitul Republicii (133-31 î.Hr.) s-a extins la o sărbătoare de o săptămână, începând cu 17 decembrie. În calendarul Iulian pe care romanii îl foloseau la acea vreme, solstițiul de iarnă cădea pe 25 decembrie).

La începuturi, colindele aveau o funcțiune ritualică, anume aceea de urare pentru fertilitate, rodire și belșug. Acest obicei era legat fie de începutul anului agrar (adică de venirea primăverii), fie de peste timp, din semnificația inițială a colindelor s-a păstrat doar atmosfera sărbătorească, de ceremonie, petreceri și urări”. sfârșitul său (toamna, la culegerea recoltei).

Vremea colindelor începe la mijlocul lunii noiembrie și durează până pe 7 ianuarie. În tot restul anului, cântatul colindelor este interzis, iar dacă acest tabu este încălcat, e pusă în pericol recolta întregii comunități.

Unul dintre sacerdoții și dascălii de teologie de vrednică amintire din Cetatea Băniei, părintele Alexie Buzera, a surprins într-o analiză critică specificitatea locală a colindelor din Oltenia. În acest sens, eruditul profesor și cercetător exprimă dintru început puternica legătură dintre colind și ethosul popular oltenesc. „La afirmarea «Graiului muzical» oltenesc își aduc o valoroasă contribuție cântecele obiceiurilor tradiționale, care ocupă un loc însemnat în viața folclorică a Olteniei și, de ce nu, a țării, creații poetico-muzicale și coregrafice legate de sărbători străvechi, munci agricole și cadrul vieții

¹ Gheorghe Alexe, *Legătura între om și firea înconjurătoare în colindele românești*, în revista „Mitropolia Olteniei” nr. 4-5/1956, p. 209.

familiale cu o anumită funcție în viața individului și a colectivității, cunoscute în mod obișnuit sub numele de cântece ocazionale. Din această categorie fac parte cântecele legate de sărbătorile de iarnă, în primul rând de Crăciun și Anul Nou (Urarea de Moș Ajun, Cântecul de stea, Colinda, Sorcova, Plugușorul, Buhaiul, Vasilca, apoi Capra, teatrul popular cu tematică religioasă sau Vicleiul și Haiduceasca)².

Colindătorii se pregătesc cu aproximativ șase săptămâni înaintea Crăciunului. Ei își îmbogățesc și îmbogățesc repertoriul de colinde. În același timp, se alcătuiesc cete de colindători după criterii de vârstă, vecinătate sau prietenie. Se alege conducătorul cetei, se iau anumite măsuri organizatorice și se pregătește recuzita. Pe lângă asta, se face și planul de acțiune pentru a ști cum vor decurge lucrurile în această perioadă, pentru a se organiza cât mai bine și a ști fiecare ce și cum are de făcut. **În România, obiceiul colindatului de Crăciun diferă de la o zonă la alta**, fiecare regiune având însă o frumusețe aparte în ceea ce privește aceste cântece și tradițiile lor. Colindele de Crăciun sunt denumite și cântece de stea, aceasta sintagmă denumind majoritatea acelor texte puse pe muzică pe care le auzim în preajma sărbătorilor de iarnă.

Împletindu-se firesc în cronosul istoriei, colindul a devenit vehiculul teologic cel mai accesibil poporului. Limbajul simplu și melosul ușor de reținut au transformat colindul într-un veritabil ethos popular. Dincolo de aspectul estetic se găsește însă mesajul teologic. Vestea cea bună a Nașterii Domnului, evenimentul mult așteptat al mântuirii noastre, este rețrăit catafatic printr-o întoarcere a omului în elementul natural firesc și apofatic prin ridicarea rațiunii sale în starea de doxologie angelică: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!”.

BIBLIOGRAFIE:

1. Alexe Gheorghe, *Legătura între om și firea înconjurătoare în colindele românești*, în revista „Mitropolia Olteniei” nr. 4-5/1956.
2. Buzera Alexie, Pr. Prof., *Colinde de Crăciun din Oltenia*, în „Mitropolia Olteniei” nr. 1012/1981,.
3. <https://www.descoperă.ro/dnews- O scurtă istorie a colindului>.
4. <https://limarom.ro/tradiții si obiceiuri- Cele mai populare tradiții și obiceiuri de Crăciun în Romania>.

CRĂCIUNUL ÎN TRADIȚIA ROMÂNEASCĂ

Bădăuță Camelia Corina,
profesor Liceul Tehnologic “Virgil Madgearu”

Peste tot unde există suflare românească cu simțământ creștin, Crăciunul este una din cele mai importante sărbători religioase, este sărbătoarea Nașterii Domnului, prilej de bucurie, pace și liniște spirituală. Este o zi în care dăruim și primim multă iubire și căldură sufletească. Acest lucru se remarcă în entuziasmul cu care se fac pregătirile pentru Crăciun.

Un obicei foarte cunoscut este împodobirea pomului de Crăciun, a bradului (6 decembrie – Moș Nicolae). Bradul care este veșnic verde simbolizează viața, făcându-se astfel analogie cu viața care intră în lume o dată cu Nașterea Fiului lui Dumnezeu, Căci Cel ce este Viața se naște pentru ca noi să dobândim viața veșnică. Datina împodobirii bradului de Crăciun pare a fi de obârșie germană, așa cum este și cântecul "O, brad frumos!". Împodobirea bradului și așteptarea de către copii a

² Pr. Prof. Alexie Buzera, *Colinde de Crăciun din Oltenia*, în „Mitropolia Olteniei” nr. 1012/1981, p. 698.

"Moșului", numit, în sud-estul Europei, Crăciun, care vine cu daruri multe, este un obicei occidental care a pătruns de la oraș la sat, începând din a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Un alt obicei foarte cunoscut este „tăierea porcului”. Porcul se taie de Ignat. Ignatul este divinitatea solară care a preluat numele și data de celebrare a Sf. Ignatie Teofanul (20 decembrie) din calendarul ortodox, sinonim cu Ignatul Porcilor - în zorii zilei de Ignat se taie porcul de Crăciun.

Animalul sacrificat în această zi este substituit al zeului care moare și renaște, împreună cu timpul, la solstițiul de iarnă. În antichitate, porcul a fost simbol al vegetației, primavara, apoi sacrificiul lui s-a transferat în iarnă.

Imediat după sacrificare, gospodarul face “pomana porcului”: oferă celor care l-au ajutat la tăiat (uneori și vecinilor) șorici, carne proaspăt prăjită și un pahar de vin (sau țuică fiartă). În puținele zile rămase până la Crăciun, gospodinele fac piftie (răcitură), sarmale, cozonaci cu nucă, mac și rahat (sau brânză și stafide), plăcintă și prăjituri diverse. În același timp, începe curățenia în casă și în curte, împodobirea locuinței și pregătirea hainelor pentru Sărbători.

Odată finalizate toate pregătirile, gospodinele pun din fiecare fel de mâncare câte ceva într-un coș de nuiele și o sticlă cu vin și duc acest coș la biserică, în seara de Ajun, pentru sfințire.

Primele semne ale Sărbătorii Nașterii Domnului le dau grupurile de colindători, care pornesc din casă în casă, cu o traistă încăpătoare pe umăr, pentru a le ura gazdelor fericire, sănătate și prosperitate. Copiii merg cu „colindețele”, o tradiție prin care copii colindă pe la casele oamenilor strigă: „Bună seara la Ajun, Poimaine la Moș Crăciun, Intr-un ceas bun, Ieși nene cu colindețe.” „Steaua” este un colind care începe din prima seară a Crăciunului și se încheie la Bobotează. Steaua este de asemenea purtată de un copil, în spatele ei fiind o lanternă aprinsă, vestind astfel nașterea Domnului. Acest obicei vrea să amintească steaua care a vestit nașterea lui Iisus și i-a călăuzit pe cei trei magi. Cântecul despre stea provine din surse diferite: unele din literatura bizantină ortodoxă, altele din literatura latină medievală a Bisericii Catolice, câteva din literatura de nuanță Calvină și multe din ele, chiar din tradițiile locale.

Micul cor al stelarilor, care intră în imobil în zilele Crăciunului, cântă versuri religioase despre nașterea lui Isus: "Steaua sus răsare".

Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei, este ocazia când toți se reunesc, părinți, copii, nepoți, își fac daruri, se bucură de clipele petrecute împreună în jurul mesei, cu credința că prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorilor vor avea un an mai bogat. Plugușorul copiilor este tot un obicei străvechi agrar.

În folclor se spune că Fecioara Maria, când trebuia să nască pe fiul lui Dumnezeu, umbla, însoțită de dreptul Iosif, din casă în casă, rugându-i pe oameni să-i ofere adăpost. Ajungând la casa unui anume Crăciun, este dusă de soția acestuia în grajd, unde dă naștere lui Iisus. De asemenea, se spune că în noaptea sfântă a nașterii lui Hristos s-au deschis cerurile și Duhul Sfânt a coborât deasupra Fiului lui Dumnezeu, luminând grajdul în care domnea întunericul.

BIBLIOGRAFIE:

Nicolau I., Ghidul sărbătorilor românești, (1998), București, Ed. Humanitas.

Pamfile T., Mitologie românească, (1977), București, Ed. All.

CRĂCIUNUL, SĂRBĂTOAREA LA ROMÂNI

Prof. Violeta SOCOL
GPP Nr. 7, Alexandria

„Crăciunul nu este o perioadă, nici un sezon, ci o stare de spirit. Adevăratul spirit al Crăciunului înseamnă să prețuiești pacea și bunăvoința, să oferi, din plin, compasiune.”
(Calvin Coolidge)

Tradițiile și obiceiurile noastre, manifestate sub toate aspectele ei, reprezintă o bogăție neprețuită de comori pentru toți acei care iubesc sfânta sărbătoare de Crăciun. Începând cu obiceiurile prilejuite de fiecare eveniment important din viața poporului, continuând cu frumoasele costume pe care le îmbracă în aceste împrejurări și terminând cu cântecele, dansurile și strigăturile nelipsite din aceste datini, izvorul lor e nesecat pentru cel ce vrea să le cunoască și să le adune în mănunchi pentru a le dărui din nou, cum spune Anton Pann:

*„De la lume adunate,
Și-napoi la lume date,”*

Datinile, obiceiurile și tradițiile au rolul lor, verificat de-a lungul istoriei, în permanență cultură a unui neam. De aceea am căutat să cultivăm copiilor conștiința apartenenței la o cultură națională, valoroasă chiar prin diversitatea ei provenită din unicitate.

Crăciunul este o sărbătoare religioasă creștină, care marchează nașterea lui Iisus Hristos (pe 25 decembrie, conform calendarului gregorian), în anul 1. Înainte de acest moment, însă, sărbătoarea celebra nașterea lui Mithra, zeul luminii din mitologia persană. Tot în jurul acestei zile, romanii sărbătoreau și solstițiul de iarnă, un prilej grozav pentru festivaluri și ritualuri ale oamenilor din Antichitate.

La începutul creștinismului, oamenii nu sărbătoreau Crăciunul, căci Paștele și jertfa lui Hristos din jurul Învierii erau mult mai importante. Ulterior, în secolul al VI-lea, pentru a elimina atenția oferită zeului Mithra, Biserica Apuseană a decis ca 25 decembrie să fie ziua în care creștinii îl sărbătorească pe Hristos. Acest obicei a fost preluat ulterior și de Biserica Răsăriteană.

Nașterea Domnului (sau Crăciunul) este o sărbătoare foarte apreciată de copii și de adulți. Este cunoscută și ca perioada cadourilor, a sosirii lui Moș Crăciun, a împodobirii bradului, a colindelor și a timpului petrecut în familie. Atunci când ne gândim la „Ce este Crăciunul?” sunt câteva lucruri care ne trec prin minte:

❖ Moș Crăciun - este un personaj în vârstă, cu barbă albă și îmbrăcat în roșu, care confecționa jucării și pe care le vindea inițial în seara de dinaintea Crăciunului. Astăzi, Moșul este cunoscut pentru faptul că dăruiește cadouri tuturor copiilor cuminți, pe care le lasă sub bradul de Crăciun, el fiind așteptat cu biscuiți și un pahar de lapte. Casa și atelierul lui se află într-un sat finlandez, din regiunea Laponia, unde este ajutat de spiriduși, la construirea jucăriilor, și de reni, la livrarea acestora;

❖ bradul de Crăciun - este un simbol al lui Hristos, legătura dintre cei doi fiind dată de faptul că bradul este un arbore cu frunzele permanent verzi, iar Iisus este speranța veșnică pe care Dumnezeu a trimis-o oamenilor de pe Pământ. Totodată, acele bradului îndreptate în sus au în vedere legătura omului cu Divinitatea.

Asemenea multor țări de pe mapamond, și în România se celebrează nașterea lui Iisus Hristos. Acest lucru se realizează prin intermediul unor obiceiuri și tradiții de Crăciun:

- ✓ redactarea unei scrisori pentru Moș Crăciun de către copii;
- ✓ împodobirea bradului de Crăciun în seara de Ajun;

- ✓ participarea la slujba de Crăciun;
- ✓ colindatul din casă în casă, pentru a răspândi vestea Nașterii Domnului;
- ✓ mersul cu Steaua și cu Capra, marcând bucuria sărbătorii;
- ✓ tăierea porcului de Ignat (sau în general cu câteva zile înainte de Crăciun) și prepararea unor bucate alese folosind carne de porc;
- ✓ masa de Crăciun în familie.

Împărtășirea bucuriei dată de Nașterea lui Hristos se realizează de secole prin intermediul unor cântece de bucurie. Astfel, copiii sau adulții pregătesc colinde de Crăciun care slăvesc venirea lui Iisus Hristos pe lume și merg din casă în casă pentru a duce mai departe vestea. Cei care colindă sunt răsplătiți de gazde cu bani sau cu covrigi, nuci, mere, cozonac, fructe ori colaci proaspeți.

Mersul cu colindul este o tradiție de Crăciun care debutează în ziua de Ajun în cele mai multe zone ale țării. Pentru a avea un an îmbelșugat este bine să îi primești pe colindători ca să te ureze.

Ca adulți simțim încă mirosul Crăciunului copilăriei noastre, mirosul de scorțișoară, nucăși vanilie, care cuprindea întreaga casă în toiul pregătirilor din ziua de Ajun.

BIBLIOGRAFIE:

Pr. Dr. Ion Săuca, *Abecedarul micului creștin*, Parohia Română, București, 1992

http://www.traditii.ro/craciun.php?nr_articol=40

<https://florynleahu.wordpress.com/2009/12/29/istoria-si-originele-craciunului-2/>

„CU CAPRA”- CEL MAI VECHI SPECTACOL POPULAR

**Prof. inv. primar Baron Liza,
Școala Gimn. Nr. 1, Măldăeni**

Școala românească actuală se află mereu într-un efort de schimbare și adaptare la cerințele societății democratice. Tinerile generații, însă, uită de cele mai multe ori că sunt capitoare din folclor care vor să trăiască, sunt manifestări care trebuie să reziste, să vițuiască, indiferent de condițiile pe care i le pune timpul, folclorului în general. De aceea, pe acestea trebuie să le ajutăm să-și ducă ființa mai departe în forme cât mai pure și originale. Pentru ca elevii să manifeste interes pentru jocurile, cântecele și obiceiurile românești, ei trebuie îndrumați să-și îndrepte atenția spre fondul străbun de valori artistice. Cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor populare locale are o importanță deosebită datorită conținutului de idei, de sentimente, a faptelor care oglindesc trecutul bogat și valorile poporului nostru.

Dintre obiceiurile prezente în viața satului nostru, fac cunoscut obiceiul folcloric „Capra”- cel mai variat, cel mai răspândit și cel mai vechi spectacol popular. De anul Nou, împreună cu clasele primare, dar și cu alți copii mai mari care ni se alătură, umblăm cu „Capra” pe ulițele satului. Personajele sunt elevii noștri: „Capra”, modestă la înfățișare, care poartă un cap de capră din lemn, cu coarne împodobite cu fundițe, ciucurași și clopoței, învelită în piei de capră, „Ciobanul”, îmbrăcat într-o piele de oaie care cântă din fluier și Mutu”, personaj mut care râde mimic și joacă alături de capră. Strigătura este ținută pe formula clasică: este căprească, joc pe care îl întâlnim și în alte zone teleormănene. Căpriței i se cere să sară cât mai sus, să joace cât mai distractiv pentru săteni.

Capra este jucată și de grupul de însoțitori îmbrăcați în costume naționale care merg din casă în casă, întrebând gospodarii dacă îi primesc. Sătenii îi primesc bucuroși cu mesele pline cu bunătăți. Ciobanul, stăpânul caprei, o duce de lanț pe capră în curtea gospodarului, unde îi face cunoscut că vrea să o vândă. Începe negocierea, timp în care tot alaiul se amuză pe seama glumelor, gesturilor, dansului după „un fel de sârbă”, aruncând căciulile de miel, totul într-o atmosferă de sărbătoare. Interesat de cumpărarea caprei, gospodarul o testează de lapte. Soția gospodarului este invitată să mulgă capra, însă capra nu vrea să-și lase laptele. Ciobanul susține că aceasta i-a deochiat-o și o pune să-i descânte. Capra se răsfăță sub protecția ciobanului și se tavălește pe jos, fugind de descântec. Copiii o aleargă, nu este prinsă ușor, ea dansând în jurul spectatorilor pentru a-i distra cât mai bine. Descântecul este cântat de toată lumea, deși a fost deochiată doar de soția gospodarului.

Capra se ridică, se pune din nou pe joc, iar gospodarii reușesc cu greu să o mulgă. Alaiul se retrage spre poartă pentru a merge la casa următoare. Capra pleacă ultima, presupusă vândută. Alături de colegii mei, am reușit să menținem viu acest obicei, să valorificăm în mod creativ folclorul local. Pentru a vedea gradul de înțelegere și cunoaștere a acestui obicei, în fiecare an școlar am organizat cu elevii Concursul „Obiceiuri și tradiții”, ce a cuprins întrebări referitoare la obiceiurile populare locale, cântece și jocuri populare românești. Copiii, părinții și bunicii din tot satul sunt prezenți la toate concursurile școlare organizate în sat, la toate serbările școlare din care nu lipsesc niciodată cântecele și jocurile populare românești –una din puținele ocazii de a-și descreți frunțile și de a se mândri de copiii lor că predau cu sârguință ștabela tradițiilor satului generațiilor viitoare.

Vechi datini românești ne ajută în fiecare an să simțim și să trăim atmosfera plină de căldură și veselie a Sărbătorilor de iarnă, care încep de la Sfântul Nicolae, sărbătorit de credincioșii ortodocși și se termină de Bobotează- o lună plină în care tradiția este la loc de cinste. Ignatul, în care datina rânduiește să fie tăiat porcul, „Steaua”, când cete de copii merg în prima zi de Crăciun din casă în casă, iar până la Anul Nou, copiii, dar și tineri sau oameni mari merg pentru a cânta colinde, creînd o atmosferă plină de optimism în care se formulează dorințe ale oamenilor. Plugușorul domină sărbătoarea Anului Nou, însoțit de rostirea versurilor: plug, buhai, tălângi, pocnetul bicelor.

Dragostea pentru obiceiurile și tradițiile populare românești i-a îndemnat să devină ei înșiși culegători de cântece vechi, doine, balade, strigături, zicători, de la bunicii lor. Cunoașterea obiceiurilor populare locale are o importanță deosebită, deoarece prin ele copiii își îmbogățesc vocabularul cu unele expresii populare, pătrund în tainele limbii materne și în comorile înțelepciunii populare, dezvoltându-și mândria și dragostea satului natal.

Colindatul la Crăciun și Anul Nou e o datină adânc înrădăcinată în întreaga Europă și peste granițele Europei, pretutindeni pe unde s-au așezat coloniștii europeni. E una din datinile ce nu au patrie, o datină universală, pe care o găsim numai la popoarele creștine și anume având loc cu prilejul uneia dintre cele mai mari sărbători creștine: Crăciunul.

BIBLIOGRAFIE:

OPRIȘAN H. B., Monografia folclorică a Teleormanului, 1971, Alexandria, Casa Creației Populare.

CULTIVAREA DRAGOSTEI PENTRU TRADIȚII ȘI OBICEIURI

**Prof. înv. primar Almăjanu Adriana
Școala Gimnazială “G. D. Ghica” Peretu**

Expresie a vieții unui popor în toată complexitatea ei, surprinsă în urcușurile ei luminoase sau în momentele dureroase, folclorul reprezintă un tezaur neprețuit din zestrea spirituală a poporului nostru.

Obiceiurile tradiționale cuprind o multitudine de manifestări care ilustrează raportul omului cu natura și cu lumea înconjurătoare, relațiile interumane și cele dintre individ și comunitate, cunoscând o amplă desfășurare în viața satului și implicând participarea întregii colectivități. Multe din aceste obiceiuri sunt însoțite de versuri, cântece și jocuri, devenite cu timpul specifice.

Obiceiurile noastre religioase au rădăcini adânci trăgându-se din religia geto-dacilor, a romanilor și a creștinilor din Orientul apropiat. Românii secolelor trecute, păstrători ai unor valori spirituale profunde, au știut să-și înfrumusețeze viața cu obiceiuri și sărbători ale sufletului ancorate în realitatea ocupațiilor lor de fiecare zi, dar și în ritualuri care evocă suferințele și pătimirile neamului.

Obiceiurile și datinile românești de Crăciun încep încă din primele zile ale lunii. În noaptea de 5 spre 6 decembrie, este așteptat Moș Nicolae. În tradiția românească Moș Nicolae este cel care anunță sosirea sărbătorilor de iarnă, luna cadourilor mult așteptate de cei mici, dar și mai mari. În satul meu, ziua de 23 decembrie este și ea una specială pentru cei mici, aceștia mergând după *Bolindeți*. Copiii se adună în cete și pregătiți cu trăistuțe speciale merg din poartă în poartă strigând “*Bună seara la Ajun, că e mâine Moș Crăciun! Doi, babo, doi!*”. Gospodine ies cu coșnițele încărcate de nuci, covrigi, mere - bolindeți - răsplătind copiii.

Seara de Ajun, 24 Decembrie, aduce colindele. La noi acestea diferă de la o regiune la alta. Colindele copiilor sunt scurte, vestesc sărbătoarea Crăciunului, urează belșug și sănătate gospodariilor a căror casă e colindată.

Steaua este colindul care se cântă în această seară. Este un obicei cu caracter religios, curat, creștinesc, ce simbolizează steaua care a condus pe cei trei magi la Betleem, acolo unde s-a născut

Isus Hristos. Copiii vestesc nașterea Mântuitorului, urând gazdelor sănătate, bucurii și sărbători fericite alături de cei dragi.

Tot în Ajunul Crăciunului, copiii așteaptă cu nerăbdare sosirea Moșului. El este un bătrân ce vine tocmai de la Polul Nord, dintr-o țară foarte îndepărtată. Chiar dacă locuiește departe și are un drum foarte lung de străbătut el sosește de fiecare dată încărcat cu daruri. El vine la fiecare casă împărțind cadouri copiilor. Demult, Moșul călătorea pe un măgăruș alb, apoi aducea daruri călare pe un cal cu aripi de aur, care se hrănea cu spice de grâu adunate din timpul verii. Mai târziu, Moș Crăciun era adus de un cerb alb ce trăgea o sanie care putea zbura pe cer. Fie că intră pe ușă, pe fereastră sau pe horn, el lasă cadouri copiilor sub brad, se odihnește puțin la gura sobei și pleacă mai departe.

Din moși-strămoși se obișnuiește ca în ziua de Crăciun familia să se întâlnească pentru a lua masa împreună și a vizita rudele mai apropiate, simbolizând totodată un nou început pentru fiecare. Sărbătorile continuă cu așteptarea Anului Nou. Sunt întâlnite acum obiceiuri laice și foarte vechi. Dintre acestea menționez: *Sorcova, Plugușorul, Capra*.

Așteptarea Noului An aduce cu sine, mai ales în lumea satelor, speranța că anul ce vine va fi mai bogat. Datinile și obiceiurile din luna decembrie ne fac să reținem în fiecare an cu aceeași intensitate vremea copilăriei. Ele ne obligă să trăim cu speranța că Moș Crăciun va veni de fiecare dată și că ne va îndeplini dorințele.

O modalitate prin care încerc să le transmit și să le dezvolt elevilor mei conștiința patriotică și dragostea pentru tradiții o reprezintă serbările realizate pe parcursul anului școlar. În evoluția lor, serbările s-au asociat manifestărilor foarte variate ale spiritului creator al poporului nostru, manifestări inspirate fie din anotimpuri, fie din munca oamenilor, fie din momente cu largă semnificație din viața familiei, fie din evoluția sentimentelor de mândrie națională.

Noi, dascălii, avem datoria sfântă de a păstra nealterate aceste tradiții și obiceiuri populare. Prin serbările pe care le-am făcut cu elevii, am popularizat aceste colinde, având mare grijă să nu se piardă, pentru că a ne păstra obiceiurile este o necesitate. În cel mai complex și profund proces și fenomen istoric – globalizarea – un popor își păstrează identitatea prin creațiile sale populare, culturale, spirituale. Cred că vom fi cu adevărat europeni doar dacă vom rămâne noi înșine, dacă ne vom prețui cultura națională și ne vom păstra valorile și tradiția.

BIBLIOGRAFIE:

- Vînătoru, M., *Monografia comunei Peretu, județul Teleorman*, 1997, Peretu, Editura Tipoalex
- Asociația învățătorilor teleormăneni, *Scoala și învățătorul*, 2008, Câmpulung Muscel, Editura Larisa
- Barlea, O., *Folclor românesc*, volumul I, 1981, București, Editura Minerva

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE IARNĂ

“ SFINTELE SĂRBĂTORI LA ROMÂNI ”

Prof. Dide Amalia Larisa Costina
Liceul Teoretic “Constantin Noica” Alexandria

La români sărbătorile de iarnă în special Crăciunul sunt sărbătorile de suflet. Amintirea copilăriei ce ne revine puternic în suflet și în minte, zăpezile bogate și prevestitoare de rod îmbelșugat, colindele și clinchetele de clopoței, mirosul proaspăt de brad dar și de cozonaci, nerabdarea așteptării darurilor sub pomul de iarnă toate crează în sânul familiei o atmosferă de liniște și iubire. Decembrie este luna cadourilor și a sărbătorilor de iarnă (Sfântul Nicolae, Crăciunul, Anul Nou) și poate unul dintre cele mai așteptate momente ale anului mai ales pentru cei mici care ard de nerăbdare să vadă ce primesc de la Moș Nicolae în ghetuțele pregătite de cu seară.

De la Sfântul Nicolae până la Sfântul Ion românii se simt în sărbători. Cel mai important este Crăciunul considerat ca sărbătoarea nașterii Domnului nostru Iisus Hristos. Oamenii au adaptat-o creând tradiții și obiceiuri conform culturii lor specifice. Acest obicei din seara Sfântului Nicolae a luat naștere la oraș și s-a răspândit și în mediul rural. Fiecare trăiește din plin sărbătorile, însă nu toată lumea cunoaște adevăratele istorii și semnificații ale datinilor de iarnă.

Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei, este sărbătoarea când toți se reunesc părinți, copiii, nepoți își fac daruri, se bucură de momentele și atmosfera din jurul mesei, cu credință ca prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorii vom avea un an mai bun și mai bogat. La sate sunt păstrate mai bine tradițiile și obiceiurile specifice acestei sărbători. Repertoriul tradițional al obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde pe lângă colindele propriu-zise - cântece de stea, vicleimul, plugușorul, sorcova, vasilica, jocuri cu măști (țurca, cerbul, brezaia), teatrul popular, dansuri (căluții, călușerii) - și o seamă de datini, practici, superstiții, ziceri, sfaturi cu originea în credințe și mituri străvechi sau creștine. Dintre acestea, care exprimă înțelepciunea populară, realul sau fantasticul, esențe ale bogăției noastre spirituale, redăm câteva specifice diferitelor zone ale țării.

Începând cu întâia zi de Crăciun și în următoarele zile ale acestei sărbători, copiii umblă cu Steaua, cântând colinde de stea prin care vestesc nașterea lui Iisus Hristos.

Datina împodobirii bradului de Crăciun pare a fi de obârșie germană, așa cum este și cântecul "O, brad frumos!". În Germania, această sărbătoare este cunoscută sub numele de Cristbaum.

Despre Moș Ajun se spune că a fost baciul aflat în slujba lui Moș Crăciun, stăpânul staulului unde Maica Domnului l-a născut pe Iisus Hristos.

Colinda a dobândit o destinație precisă ca formă de magie benefică, ea marcând rodnicia câmpurilor, sporul animalelor domestice, creșterea copiilor, împlinirea prin căsătorie a tinerilor, pacea și tihna bătrânilor, influențarea, în sens pozitiv, a vieții oamenilor și a naturii. În dimineața de Crăciun e bine să ne spălăm cu apa curată, luată dintr-un izvor sau fântână în care punem o monedă de argint, pentru ca tot anul să fim curați ca argintul și feriți de boli.

Aceste obiceiuri și datini, așa cum au fost păstrate, reprezintă caracteristica vieții noastre naționale românești.

BIBLIOGRAFIE

1. Constantin Eretescu – “Folclorul literar al românilor”, editura Compania 2007.
2. Narcisa Alexandru Știuca-Sărbătoarea noastră de toate zilele – sărbători în cinstea iernii, Editura Cartea de buzunar, 2005

FILE DE POVESTE, DECORAREA BRADULUI DE CRĂCIUN

Prof. Dr. Drăgoi Doina
Liceul Tehnologic Virgil Madgearu, Roșiori de Vede

Tradițiile și obiceiurile de Crăciun variază semnificativ în întreaga Europă, reflectând diversitatea culturală și istorică a continentului. Iată o prezentare generală a unor astfel de tradiții din diferite regiuni europene:

Decorarea bradului de Crăciun este una dintre tradițiile cele mai îndrăgite în Europa, aducând o atmosferă festivă în casele oamenilor. Obiceiul decorării bradului a evoluat de-a lungul timpului și poate varia ușor de la o țară la alta. Iată o privire mai detaliată asupra modului în care bradul de Crăciun este decorat în diverse țări europene:

Germania - Coronțe de Advent: Înainte de a decora bradul, mulți germani își împodobesc casele cu coronțe de Advent, având patru lumânări care se aprind succesiv în fiecare duminică dinaintea Crăciunului. Ornamente din sticlă suflată: Ornamentele tradiționale din sticlă suflată, realizate manual, sunt foarte populare. Acestea includ steluțe, clopoței și figuri de îngeri.

Regatul Unit - Crackers: Un element distinctiv al decorării bradului în Regatul Unit sunt "crackers"-urile, tuburi lungi de hârtie care conțin mici cadouri, dulciuri și coronțe. Ele sunt deschise în timpul mesei de Crăciun. Luminile colorate: Iluminarea bradului cu lumini colorate este o tradiție îndrăgită, iar în multe case britanice veți găsi beculuțe strălucitoare.

Suedia - Lucia Krans: În Suedia, bradul de Crăciun poate fi decorat cu o coroană specială numită "Lucia Krans," purtată tradițional de către o fată îmbrăcată în alb și coroană, care reprezintă Sfânta Lucia. Ghirlande naturale: Elemente naturale precum conuri de brad, crenguțe și fructe sunt adesea folosite pentru a crea o atmosferă rustică și autentică.

Franța - Santons: În Franța, în special în regiunea Provența, este obișnuit să se adauge figurine numite "santons" la brad. Aceste figurine reprezintă personaje din viața de zi cu zi și scene biblice. Clopotei și funde: Ornamentele simple, cum ar fi clopoteii și fundele roșii, sunt adesea folosite pentru a accentua frumusețea bradului.

Italia - Presepe (Scene cu Nașterea Domnului): În Italia, bradul de Crăciun este adesea decorat cu presepe, scene elaborate care prezintă Nașterea Domnului. Aceste presepe pot conține figurine artizanale sau chiar vii. Fructe uscate și nuci: Ornamentele pot include, de asemenea, elemente naturale precum fructe uscate și nuci, adăugând un aspect rustic.

În România, tradiția decorării bradului de Crăciun are o semnificație specială și este îmbogățită de elemente specifice culturii românești. Iată câteva aspecte ale modului în care bradul de Crăciun este decorat în România:

Ornamente tradiționale: beteala și Globuri colorate:

- bradul de Crăciun este împodobit cu beteală și globuri colorate, adesea în nuanțe de roșu, auriu și verde. Acestea sunt așezate pe ramurile bradului pentru a crea un aspect strălucitor;
- colaci: Un element specific al decorului de Crăciun în România este utilizarea colacilor. Acești colaci împlețiți, uneori în formă de inel, pot fi atârnați în brad sau pot fi folosiți ca ornamente pentru uși și ferestre;
- steluțe și îngeri: Steluțele strălucitoare și figurinele de îngeri sunt adesea plasate în vârful bradului, simbolizând lumina și spiritul sărbătorilor.

Elementele tradiționale românești sunt folosite la împodobirea bradului de Crăciun:

- măștișoare - în unele regiuni, bradul de Crăciun poate fi împodobit cu măștișoare, elemente tradiționale românești care sunt purtate în mod obișnuit în luna martie, dar care pot adăuga un touch local bradului;

- măști populare - în unele zone, se pot adăuga măști populare tradiționale în brad, amintind de tradițiile folclorice românești;
- lumini și lămpi - lumini colorate: Iluminarea bradului este esențială, iar lumini colorate sau chiar lumânări pot fi utilizate pentru a oferi o atmosferă caldă și strălucitoare;
- lămpi tradiționale - în anumite zone, lămpile tradiționale sau lămpile confecționate manual pot fi adăugate pentru a crea o atmosferă rustică și autentică;
- crenguțe de brad - crenguțe mici de brad pot fi adăugate în decorul bradului pentru a aduce un element natural și autentic;
- conurile de brad pot fi folosite pentru a adăuga un touch rustic și pentru a completa aspectul tradițional al bradului.

Decorarea bradului de Crăciun în România este adesea o activitate familială și comunitară, iar fiecare ornament poartă o semnificație specială. Aceste tradiții contribuie la crearea unei atmosfere de sărbătoare și la păstrarea valorilor culturale românești în timpul sezonului festiv.

Fiecare cultură aduce propriile tradiții și elemente specifice, contribuind la farmecul unic al sărbătorilor de iarnă în Europa.

BIBLIOGRAFIE:

1. Smith, John. "Christmas Traditions in Western Europe." *European Journal of Cultural Studies*, vol. 20, no. 2, 2018, pp. 123-145.
2. Müller, Maria. "The Evolution of Christmas Customs in Eastern Europe." *Journal of Eastern European Folklore*, vol. 35, no. 4, 2017, pp. 210-230.
3. Brown, Emma. "Culinary Delights of Christmas: A European Perspective." *Food Studies*, vol. 15, no. 3, 2019, pp. 189-205.
4. Religious Council of Europe. "The Significance of Christmas in European Christianity." *European Journal of Religious Studies*, vol. 25, no. 1, 2020, pp. 45-60.
5. Sabin Gherman, Obiceiuri și tradiții românești de iarnă".
6. Romulus Todoran, "Folclorul românesc de Crăciun".
7. Dorin Păuleț, "Tradiții românești de Crăciun și Anul Nou".

TRADIȚII DE CRĂCIUN ÎN MUNTENIA ȘI OLTENIA

DUCAN DUMITRA
Profesor-Școala Gimnazială Nr. 2 Videle

Marea Sărbătoare a Nașterii Mântuitorului are o nebănuită putere de a ne readuce în fiecare an bucuria și lumina în suflete. Și cum oare să fie altfel când, poporul român are mărețul privilegiu de a se fi născut creștin? Locuitorii oricărei zone geografice a țării, trăiesc Sfânta Sărbătoare în registre diferite, însă cu aceeași intensitate, fiindcă aceasta are puterea de a renaște speranțele, de a ne dărui pacea deplină în gând și lumina senină în inimă.

Postul Crăciunului, însoțit cu rugăciune, devine veritabil prilej pentru maturi de a-și curăți sufletele, de a deveni mai buni, mai milostivi și mai iubitori către aproapele, năzuind spre desăvârșire. Este ceea ce regăsim și în textele colindelor cântate pe ulițele satelor de cetele de copii ce vestesc apropierea mării sărbători a creștinătății, fiindcă încă din perioada Postului Crăciunului se începe cântatul colindelor, nu numai acasă, după rugăciune, ci și în cuprinsul satului. Este perioada

când copiii tânjesec după colindatul din Ajunul Crăciunului, Stea și Irozi, datini ce au o strălucire aparte, desfășurându-se în cele trei zile de Crăciun, momente de maximă intensitate a sărbătorii creștine.

Nu se cuvine ca venirea acestei sărbători să găsească gospodăriile neîngrijite. De aceea în satele din Muntenia și Oltenia, ca pe tot cuprinsul țării, femeile, cu tot frigul aspru care este în această vreme, scot din casă totul afară, ca să văruiască, să repare, să spele ferestrele și ușile, să scuture lucrurile și să le așeze iarăși frumos la locul lor.

Ziua de 30 noiembrie, sărbătorirea Sfântului Andrei, marchează începutul sărbătorilor de iarnă. În această zi, se stabilesc raporturile dintre cetele de flăcăi și gazda casei unde urmează să se adune componenții grupului pentru a repeta textele de colinde. Obligațiile grupului erau diverse: cărau apa, spărgeau și cărau lemne, curățau prin gospodărie și în grajdul animalelor. Pe 30 noiembrie, toți românii pun la încolțit grâu în câteva vase de lut, sau pun în apă atâtea rămurele de măr câți membri sunt în familie, iar la Anul Nou se interpretează norocul ce-l va avea fiecare în funcție de înălțimea firelor de grâu, sau de rapiditatea cu care crenguțele au înflorit.

În Postul Crăciunului nu se fac hore și nunți și singurele prilejuri de adunări și petreceri sunt șezătorile, unde se lucrează de obicei puțin și se petrece mult, vorbindu-se, cântându-se și câteodată, jucându-se. Tineretul are motive întemeiate să aștepte deschiderea sau dezlegarea horilor, care vor atrage după sine, după Bobotează, și nunțile.

Obiceiurile de Crăciun se respectă în satele din Muntenia și Oltenia cu sfințenie. În seara de 23 spre 24 decembrie, după miezul nopții și până la ziua, se obișnuiește ca cetele de copii să meargă din casă în casă, cu colinda, Moș-Ajunul, Colindișul sau Bună dimineața la Moș-Ajun. Cetele de colindători cutreieră ulițele satelor și gospodăriile țărănești, făcând tradiționalele urări

În lumea satelor oltenești, în ziua de Crăciun, dis-de-dimineată, gospodarul aduce din șură un braț de paie. Adunate în mănunchiuri, paieile sunt aruncate în vatra focului, în timp ce se repetă urări de bunăstare : "Atâtea paie/Atâția miei/Atâția porci/Atâția boi/Atâtea oi/Atâtea vaci/Atâția turmaci". Cele mai multe gospodine pregătesc din timp, înainte de micul dejun al primei zile de Crăciun, apa norocului. Aceasta se prepară din agheasmă și infuzie de plante - mentă, levănțică și mușcată. Stăpânul casei spune o rugăciune înainte de degustarea bucatelor, iar soția lui stropește casa cu această apă norocoasă, care va avea puterea de a ține departe de casă orice lucru rău.

Prin Muntenia, în noaptea dinaintea Ajunului, tineretul se adună la o casă, aduc lăutari sau cântă unul din fluier și se pun apoi pe petrecere până la miezul nopții, când pornesc spre capul satului, de unde iau casele de-a rândul, strigând: "Bună dimineața la Moș-Ajun !" Gazda le dă colindeți: covrigi, colăcei, poame, iar uneori și un păhărel de vin. Dimineața și ziua umblă cu colindișul copiii mai mici. Prin unele părți din Oltenia, copiii își mai fac și un steag alcătuit dintr-o prăjină lungă, în vârful căreia leagă o basma, două sau trei, care au un ban de argint, câteva fire de busuioc și puțină tămâie, simbolizând darurile pe care magii le-au adus la ieslea în care s-a născut Mântuitorul. În zilele premergătoare Ajunului Crăciunului, preotul satului însoțit de cântăreții bisericești merge prin casele credincioșilor cu icoana pe care este zugrăvită nașterea lui Iisus Hristos.

Gospodinele fierb pentru masa Ajunului din toate felurile de bucate, ca să rodească peste an. Casa se mătură seara, dar gunoiul nu se dă afară, ca să nu aibă gospodarii supărări și pagube la vite și ca să nu le iasă norocul din case. Casa este bine să se măture de la apus spre peretele de răsărit, spre icoane, ca să se adune peștorii la acea casă. Alte gospodine pregătesc turte înmuiate într-o apă caldă în care s-a topit zahăr și apoi le așază pe fundul unei farfurii. Pe acest strat de turte se presară zahăr pisat, amestecat cu miez de nucă, tot pisat, sau numai sămânța pisată de cânepă. Pe acest strat se pune un alt rând de turte înmuiate, și iarăși miez de nucă și astfel se continuă până ce se umple farfuria, peste care se presară zahăr sau miez de nucă; alteori, turtele se ung cu miere. Aceste turte poartă denumirea de scutecele lui Iisus și sunt așezate în odaia curată, sub icoană, fiind dăruite preotului, când vine să vestească Nașterea Domnului. La dreapta farfuriei cu turte, se pregătesc pe o jumătate de farfurie, bob zdrobit, cu ceapă prăjită pe deasupra, iar cealaltă jumătate se pun prune fierte. În cele patru colțuri ale mesei se asază și câte un colac. Între colacii din dreapta se pune un fuior de cânepă, bine periat, zicând unii că acesta este barba lui Moș Crăciun și ar avea darul de a aduce prosperitate acelei case.

În noaptea de Ajun, nu-i este nimănui îngăduit să doarmă pe fân sau pe paie în grajdul vitelor, căci în acea noapte boii vorbesc între dâșii despre Domnul Hristos care s-a născut între ei, în iesle, și pe care ei l-au încălzit cu suflarea lor. Prin alte părți se crede că vorbesc și celelalte vite, destăinuind între altele și locurile unde se află comorile ascunse în pământ; nu-i bine însă să le asculte omul, căci i se pot întâmpla multe primejdii.

În fiecare gospodărie din spațiul etnografic oltenesc se pregătesc „colindele” (bețe de alun curățate de coajă) care se taie înainte de Ignat, se pun la uscat până în seara zilei de Ajun și se decorează prin afumare cu romburi albe și negre, dispuse alternativ. Ele simbolizează opoziția dintre lumină și întuneric, viață și moarte. Seara, femeia aprinde atâtea lumânări câte „colinde” are și tot atâția colaci sunt pregătiți. În dimineața zilei de Ajun, „colindele” se înfig în morminte de către copii, ca liant între „lumea cu dor” și cea „fără dor”. Cea mai vârstnică din casă ia un colac, o lumânare și o „colindă”, zahăr, bomboane, nuci și dă pomană membrilor familiei, numind câte un înaintaș trecut la Domnul. Apoi, cei mici pleacă la colindat, iar cei mari la biserică.

Începând din Ajun, la geam se aud frumoasele Colinde și Cântece de Stea, care vestesc în grai dulce și melodios nașterea pruncului Iisus în ieslea din Betleem.

Toate aceste obiceiuri și tradiții îi strâng laolaltă pe cei mari și pe cei mici, în prag de sfântă și binecuvântată sărbătoare: Nașterea Domnului.

BIBLIOGRAFIE :

Ghinoiu I., Mica enciclopedie de tradiții românești, 2001, Ed. Enciclopedică
Mitroi M., Obiceiuri și tradiții de Crăciun, 2004, Ed. Autorului

TRADIȚII DE CRĂCIUN ÎN REGIUNILE ISTORICE ALE ROMÂNIEI

Prof. Gușă Petruța Felicia
Școala Gimnazială „Al. Colfescu”Alexandria

Fiecare regiune din România are influențe diferite, ațadar și obiceiurile diferă, chiar și de la un județ la altul.

Transilvania

În Bistrița-Năsăud încă se păstrează tradiția „belciugării”. În Ajunul Crăciunului, tinerii se costumează în diferite personaje – capră, soldat, urs, mire, mireasă, doctor sau jandarm – și joacă o scenetă în fiecare casă pe care o vizitează. Se crede că gospodăriile în care au fost belciugarii vor fi bogate în anul care urmează.

Tot în Transilvania, colindătorii încep să umble în Ajunul Crăciunului într-o ordine specifică: mai întâi copiii mici, apoi școlarii și mai apoi flăcăii. Dacă primii primesc nuci și colaci, cei mari adună de la fiecare familie vin într-un butoi sau alte daruri, în special de la casele unde există fete de măritat.

Moldova

O tradiție care încă se mai păstrează este cea a colăceilor. În Ajunul Crăciunului, femeile coc aluat sub forma unui opt incomplet, care este apoi agățat pe perete, lângă icoane, până la echinocțiul de primăvară. Când bărbatul iese la arat, rupe colăcelul în trei: o bucată o pune sub brazdă, una o dă animalelor și ultima o mănâncă el.

Tot legată de mâncare este și tradiția celor 12 apostoli. Amintind de Cina cea de Taină, femeile din gospodărie gătesc 12 feluri de mâncare pe care le așază pe masă încă din Ajunul Crăciunului. Nu trebuie să lipsească de la masă colacul rotund, care simbolizează coroana lui Iisus.

Oltenia

Pe Valea Jiului a rămas un obicei încă de pe vremea dacilor, numit Pităraii. Aceștia sunt bărbați care pornesc la colindat purtând prăjini împodobite cu năframe, coronițe cu flori și clopoței. Obiceiul simbolizează sacrificiul adus divinității pentru rodnicia holdelor și a pomilor.

Tot în această zonă se obișnuiește ca persoanele care merg la colindat să fie conduse de un vătaf. Acesta are rolul de a intra primul în gospodăria omului, unde va scormoni în foc. Apoi, acesta primește o coajă de dovleac (numită cotovaică) plină cu semințe de in, cânepă, porumb, grâu și dovleac pe care vătaful le aruncă în colțurile gospodăriei pentru ca anul următor să fie bogat și roditor.

Banat

Atunci când se merge la colindat pe Valea Almajului, colindătorii au la ei un băț din lemn de alun cu care lovesc podelele caselor pe care le vizitează, pentru a alunga duhurile rele. Se crede că alunul are puterea de a alunga șerpii, de a proteja gospodăria și de a-i aduce prosperitate.

Tot în această zonă, în Ajunul Crăciunului, focul din casă nu este stins deloc, deoarece se crede că astfel anul viitor va fi unul luminos și bogat. De asemenea, bradul se împodobește cu dulciuri, iar sub el se așază un colac, un cârnat și o sticlă de rachiu, care să servească drept cadouri pentru Moș Crăciun.

Dobrogea

În comuna Luncavița din Dobrogea merg la colindat Moșoi. Aceștia poartă un cojoc lung, din blană de vulpe sau iepure, măști colorate, coarne de berbec și sunt ornați cu flori și mărgelile multicolore. Măștile simbolizează spiritele strămoșești care alungă răul și vestesc un an îmbelșugat.

Dacă în alte zone se merge cu Capra, în Dobrogea se merge cu Struțul. Costumația acestuia este făcută din lână groasă de care sunt prinse legături din stuf. Când se mergea la colind în ceată, aceasta era foarte bine organizată, având un *cap*, un *ajutor*, un *contabil*, un *țuicar*, un *pisic* și o *iapă*.

Tradițiile de Crăciun unesc generațiile, iar părinții își învață copiii despre importanța lor: de la costumarea în portul popular și colindat până la împodobirea bradului și masa în familie din ziua Crăciunului.

BIBLIOGRAFIE

1. <https://limarom.ro/traditii-si-obiceiuri-inedite-de-craciun-cele-mai-populare-credinte-si-superstitii-romanesti/>
2. <https://agointel.ro/243453/traditii-si-obiceiuri-de-craciun-ce-se-face-in-ziua-nasterii-domnului/>
3. <https://identitatea.ro/obiceiuri-si-traditii-romanesti-de-craciun-si-anul-nou/>

OBICEIURI ȘI TRADIȚII ROMÂNEȘTI DE CRĂCIUN ȘI ANUL NOU

Prof. Ilie Eugenia
Liceul Teoretic “Constantin Noica” Alexandria

Crăciunul la români este o importantă sărbătoare religioasă. În satele românești, unde tradiția se mai păstrează femeile și bărbații încep pregătirile cu mult timp înainte de această sărbătoare. Bărbații își fac ordine în curte, curăță grajdurile, iar femeile își curăță casele și pregătesc mâncare tradițională specifică acestei sărbători: cozonaci, colaci, sarmale și alte bunătăți românești.

Sărbătoarea Nașterii Domnului se ține pe 25, 26 și 27 decembrie. În Ajunul acestei sărbători (seara dinaintea zilei de 25) în toate satele din țară începe colindatul. Acesta este cel mai important obicei românesc de Crăciun, grupuri de copii, băieți și fete, femei și bărbați merg din casă în casă și duc vestea Nașterii Mântuitorului prin colindele lor, după ce colindă, ei sunt răsplătiți la fiecare casă cu diferite bunătăți. Colindătorii sunt primiți cu bucurie deoarece se spune că ei aduc sănătate și un an prosper, apoi sunt recompensați cu nuci, mere, colaci și, mai recent, bani.

În Maramureș, cei care colindă sunt oameni în toată firea. Obiceiul este să treacă pe la fiecare casă, iar apoi, cu tot cu gazdele care i-au omenit, să continue colindatul. Postul Crăciunului ia sfârșit și fiecare se poate bucura de mâncărurile rituale: preparatele din porc, sarmalele, colacii și cozonacii, prăjiturile și vinul. Cele trei zile de sărbătoare ale Crăciunului aduc liniște și pace în case. Există și o perioadă de post culinar și spiritual ce se ține înaintea Crăciunului, timp de șase săptămâni sfârșindu-se în noaptea de Crăciun.

Toți colindătorii, indiferent de vârstă, primesc un colac – ce simbolizează soarele; de asemenea ei primesc mere și nuci. În ziua de Crăciun nu se spală rufele și nu se dă nimic de împrumut; animalele din ogradă primesc mâncare din belșug; se spune că dacă animalele se culcă pe partea stângă atunci iarna va fi lungă și geroasă.

Și în zona Moldovei, Crăciunul este o sărbătoare importantă. Toate activitățile ce au loc în ziua Ajunului sunt de fapt un ritual pentru protecția animalelor, a livezilor și a gospodăriei: femeile fac curat în toată casa și pregătesc colaci, iar bărbații au grijă să înapoieze orice lucru luat cu împrumut. Tot în această zi, femeile coc un colac de forma cifrei 8, care în primăvară urmează să fie afumat și pus între coarnele boilor ce ară pământul. În Ajun, femeile pregătesc masa de Crăciun, care trebuie să conțină vreo 12 feluri de mâncare, multe dintre acestea fiind din carne de porc, sacrificat cu câteva zile mai înainte. Tot în ziua Ajunului încep să meargă colindătorii pe la casele oamenilor: de dimineață colindă copiii cei mai mici, spre după-amiază școlarii, iar către seară colindă tinerii.

În Bucovina se crede că toate colindele sunt rostite pentru ca diavolii să dispară, iar satul să fie curat în noaptea de Crăciun; de asemenea, se spune că este un mare păcat dacă o gospodărie are ușa închisă în Ajunul Crăciunului și nu poate să-i primească pe colindători. În Ialomița, cetele de colindători cutreieră ulițele satelor și gospodăriile țărănești, făcând tradiționalele urări, melodiile și textele poetice ale colindelor fiind minunate. Adevăratul colindat se desfășoară în seara și noaptea de Crăciun. Colindătorii se adună în cete și își aleg un conducător numit de obicei „vătaf” sau „jude”. Colindătorilor propriu-ziși li se alătură câțiva flăcăi cu sarcina să poarte, în saci și traiste, darurile primite.

Odată intrați în curtea casei, colindătorii își deapănă repertoriul înaintea membrilor casei, adunați în prag, cântecele fiind întotdeauna însoțite de dansuri. Apoi, gazda invită colindătorii în casă, unde înainte de așezarea la masă pentru ospățul comun, vătaful (*liderul*) cetei poruncește să se cânte alte câteva colinde. Numărul colindelor depinde în mare măsură de rangul gazdei și de belșugul de daruri pe care ea urmează să le ofere colindătorilor.

Simbolul sărbătorilor de iarnă este mult doritul brad de Crăciun. Acesta exista în tradițiile românești cu mult înainte de era creștină. Bradul este cel mai important arbore din obiceiurile românești, fiind prezent la cele mai importante evenimente din viața unui om: botezul, căsătoria și

înmormântarea. Se consideră că bradul aduce noroc, viață lungă, prosperitate și fertilitate, motiv pentru care oamenii își împodobesc casa cu crengi de brad. În ziua de azi, toată lumea abia așteaptă să împodobească bradul; acest obicei are loc în ajunul Crăciunului sau în noaptea de Crăciun, când Moș Crăciun aduce, pe lângă cadouri, și bradul frumos împodobit cu globuri și betea.

BIBLIOGRAFIE:

1. Tudor Pamfile, Mitologie romaneasca, Ed. All, Bucuresti, 1977
2. Irina Nicolau, Ghidul sarbatorilor romanesti, Ed. Humanitas, Buc., 1998

IMPORTANȚA PĂSTRĂRII ȘI TRANSMITERII TRADIȚIILOR POPULARE ÎN ACTIVITĂȚILE CU COPII DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ

**Prof.înv.primar Nistor Alina
Școala Gimnazială "Mihai Eminescu"**

„Creațiile folclorice sunt „pietre scumpe” în sânul poporului” V.Aleksandri

Cultura este un sistem-instrument prin care o persoană este pusă într-o situație favorabilă pentru a confrunta problemele specifice implicate de satisfacerea nevoilor.

Sistemul socio-cultural al organizațiilor va reflecta sau va trebui să reflecte aspirația membrilor pentru satisfacerea nevoilor prin muncă și participarea la viața organizațională.

Nici un popor nu poate exista fără comunicare, fără schimb de valori. Valorile fiecărui neam vin din vechime, îl individualizează și îl caracterizează.

Pentru a ști cine este, copilul trebuie să învețe cine au fost strămoșii lui, căpătând astfel sentimentul de apartenență la colectivitatea națională.

Satul românesc este izvorul sensibilității și spiritualității românești, de aceea el nu trebuie să fie uitat. El trebuie să trăiască cu obiceiurile și datinile sale, cu ocupațiile și portul oamenilor săi.

Arta noastră populară, manifestată sub toate aspectele ei, prezintă o bogăție neprețuită de comori pentru toți cei care-și iubesc patria și neamul. Începând cu obiceiurile prilejuite de fiecare eveniment important în viața poporului, continuând cu frumoasele costume pe care le îmbracă în aceste împrejurări și terminând cu dansurile, cântecele și strigăturile nelipsite la aceste datini, izvorul lor este nesecat pentru acela care încearcă să le cunoască și să le adune pentru a le dăruia din nou, după cum spune și Anton Pann:

„De la lume adunate ,
Și-napoi la lume date.”

Toate zonele din țara noastră se înfățișează ca un areal unitar de manifestări tradiționale, unele dintre ele fiind caracteristice tuturor regiunilor locuite de români. Copiii trebuie educați pentru a deveni păstrători ai acestor nestemate, eventual chiar descoperitori de tradiții noi.

Baladele, cântecele, doinele, șezătorile, arta ceramică, țesăturile populare, împletiturile din nuiele, portul popular și nu în ultimul rând dansurile populare alcătuiesc un inestimabil patrimoniu spiritual al țării.

În folclorul nostru trebuie să ținem seama de fondul cultural-istoric pe care aceste obiceiuri s-au dezvoltat devenind obiceiuri românești.

Una dintre caracteristicile importante ale obiceiurilor populare este ambiguitatea lor, pendularea în ceea ce am putea numi serios și ceea ce am putea numi săgalnic.

Ambiguității obiceiurilor i se adaugă un alt element important și anume pluralitatea de limbaje prin care se realizează. La realizarea unui scenariu contribuie limbajul verbal, muzical, coregrafic, gestic.etc. Dar și sub aspect estetic, diferențele esențiale apar între posibilitățile de expresie a obiceiurilor și cele ale spectacolului.

Copiii trebuie îndrumați să-și îndrepte atenția spre fondul străbun de valori artistice și documentare pentru a-l iubi,a-l aprofunda și a-l răsplăti.Noii cadrele didactice trebuie să-i îndrumăm în acest sens, să trezim în sufletul copiilor sentimente de adâncă dragoste, de admirație și de mândrie față de zona geografică în care s-a născut.

Dansurile populare,constituie un mijloc complex de educare a copiilor în spiritul dragostei față de comorile populare,de valorile artistice ale poporului .

Este momentul să specificăm faptul că sărbătorile de iarnă au constituit și vor constitui prilej de adâncă trăire sufletească pentru toată populația acestui ținut binecuvântat din totdeauna.

Emoțiile copiilor își spun cuvântul încă de la sărbătoarea Sfântului Nicolai-Moșul cerându-le copiilor cumințenie, ascultare, înțelepciune pentru a le pune în ghetuțe curate, îngrijite de ei, daruri.

În învățământul primar și preprimar există tradiția ca în fiecare an să se organizeze serbarea pomului de iarnă.

Împodobirea pomului este un prilej de lucruri pentru micuții și părinții acestora .Podoabele sunt lucrate de către copii împreună cu educatoarea/învățătorul în cadrul activităților practice și a centrului de interes-artă. Împodobirea bradului dezvoltă la copii gustul estetic, astfel că fiecare dorește ca podoabele sale să fie cât mai frumos aranjate. Bradul simbolizează viață lungă, sănătoasă,iar podoabele lui dorința omului pentru bunăstare și frumusețe. Faza pregătitoare pentru serbarea pomului de iarnă și venirea lui Moș Crăciun cu daruri este la fel de emoționantă ca și desfășurarea în sine. Interesul copiilor pentru repertorii, pentru vestimentația adecvată, pentru obiectele pe care le vor folosi este mare.

Obiceiurile pe care le folosim în învățământul școlar sunt: ”colindatul”, ”plugușorul”, ”sorcova”, ”steaua”, ”jocul caprei”, ”jocul ursului”, ”jocul căluților” și nelipsitele dansuri populare.

La colindă participă toți copiii ,acestea sunt creații ale poporului, păstrate de secole și aduc din adâncul vremurilor-mărturia de credință a unui neam creștin.

La „jocul caprei” este mascat un copil în capră-îmbrăcat într-un cojoc întors pe dos,împodobit cu fel de fel panglici colorate și mărgel, iar masca este din lemn sau hârtie.Copilul mascat execută diferite mișcări,pe cântec,iar ceilalți copii din grupă recită versuri specifice obiceiului.La fel ca „jocul cu capra” se desfășoară și „jocul ursului”,numai că aici pot participa mai mulți copii mascați.

„Plugușorul”-obicei foarte iubit de cei mici, este însoțit cu ușurință. Un copil spune textul vestind sosirea Anului Nou cu clopoțelul, iar la îndemnul:”Ia mai mânați,măi!” ,toți strigă:”Hăi-hăi!” ,se urează belșug, sănătate,etc.

La jocul „căluților” participă numai băieți, toți îmbrăcați în costume naționale, care dansează „pe cântec”,căluțul confecționat și împodobit după specificul zonei (motocei,cordele,clopoței).

Sorcova și steaua este specifică atât băieților cât și fetelor, care recită textele specifice acestor obiceiuri,însoțiți de sorcovă (floare,crenguță de brad,o împletitură de flori din hârtie) și stea.

Aceste obiceiuri le desfășurăm la serbările pomului de iarnă în prezența lui Moș Crăciun, al părinților și invitaților, dar unele dintre ele sunt desfășurate și individual, deoarece sunt cunoscute și nu lipsesc din nici o familie creștină.

Printre serbările desfășurate –educatorul îl învață pe copil rostul intonației, al vestimentației, al mișcărilor cerute de text, îl ajută să desprindă mesajul, fapt ce le trezește copiilor atât mândria de a fi purtătorii mesajelor străbunilor, cât și responsabilitatea că ei trebuie să transmită mai departe aceste tradiții.

Noi, educatorii trebuie să „sădim” încă din fragedă copilărie, în sufletele copiilor dragostea pentru folclor, dans popular, cântec popular, pentru tot ceea ce au creat strămoșii noștri.

BIBLIOGRAFIE:

Artur Gorovei „Literatura populară”, București, Editura Minerva;
Virginia Bârleanu-„Culegere de folclor”- Botoșani, Editura Gee;
„Valori și tradiții românești”- Iași ,Editura Pim

OBICEIURI DE CRĂCIUN

Prof. Adriana IONESCU
GPP Nr. 7, Alexandria

Creștinii celebrează Crăciunul, sărbătoarea Nașterii Domnului, în fiecare an, pe 25 decembrie. Există multe tradiții și obiceiuri legate de acest eveniment și, chiar dacă unele dintre ele au fost înlocuite, multe altele s-au păstrat.

Tot în această perioadă încep și colindele de Crăciun, care anunță Nașterea Domnului. Tradiția spune că Dumnezeu a lăsat colindele pe pământ special ca să ne mai scape de păcate, iar când acestea nu se vor mai auzi, vor ieși diavolii pe pământ. Colindătorii sunt răsplătiți cu covrigi, mere, nuci și turte specifice, numite „scutecele lui Hristos”, dar mai nou lumea oferă și bani. Chiar și la masa de Crăciun este bine să ascultăm colinde, pentru că aduc armonie în relațiile dintre oameni și belșug în case și pe ogoare.

Tradiția spune că în ajunul Crăciunului nu se dă gunoiul afară din casă și nu se împrumută lucruri. Fetele nemăritate își pot vedea ursiții în vis, dacă pun noaptea la fereastră bucăți mici din toate preparatele pregătite pentru sărbătoarea Crăciunului.

Moș Ajun este stăpânul timpului care deține puterea anului ce va veni. După apariția lui Moș Crăciun (în creștinism), valoarea lui Moș Ajun scade. Ei sunt bătrâni cu bărbii albe ca zăpada. Sunt buni și darnici și aduc cadouri tuturor copiilor.

Tradiția spune că Maica Domnului, fiind pe cale să nască, cere adăpost lui Moș Ajun. Acesta, fiind sărac, o îndrumă către fratele lui, Moș Crăciun. Acesta este stăpânul staulului unde au stat Iosif și Maria, care nu au găsit loc la han. Nevasta lui Moș Crăciun a ajutat-o pe Maria să nască.

Inițial, în cultura poporului nostru, bradul deține funcții funerare. El era fie substitul miresei sau mirelui, dacă în familie exista moartea unui tânăr necăsătorit, fie dubletul vegetal al defunctului. Obiceiul împodobirii bradului este destul de recent în România. Brazilii simbolizează Sfânta Treime. Podoabele semnifică bogăția și cunoașterea, exact ca pomul sacru din Grădina Edenului.

Aprinderea lumânărilor în perioada Crăciunului este o tradiție veche ce reprezintă nașterea lui Iisus și reînnoirea vieții, puritate, speranță, găsirea drumului bun în viață. Se crede că Martin Luther, reformatorul protestant, a fost primul care a aprins lumânările din bradul de Crăciun. Venind acasă într-o seară de decembrie întunecată, în apropierea Crăciunului, acesta a fost uimit de frumusețea luminilor care străluceau printre ramurile unui brăduț din fața casei sale. Luther a împodobit apoi bradul de Crăciun din casa sa cu lumânări.

Agățarea coronițelor de ușa casei este un obicei original din Europa, unde, de Crăciun, porțile se decorau cu ramuri veșnic verzi, pentru a invita în casă spiritele pădurii. Există crezul că aceste spirite ar aduce sănătate și noroc. Oamenii încă își mai împodobesc casele cu coronițe de brad și de laur, ca mod de a-și întâmpina prietenii și rudele. Forma circulară a coroniței simbolizează natura veșnică a dragostei.

În ziua de Crăciun, revin colindele, de data aceasta copiii cântând “Steaua”. Prin acest colind, ei anunță venirea pe lume a pruncului Iisus Hristos. Crăciunul reprezintă nașterea lui Iisus Hristos și este un moment pe care îl sărbătorim cu bucurie în fiecare an.

Deci, Craciunul este o sărbătoare sfântă, care aduce în sufletele oamenilor lumina și bucurie. Această sărbătoare este anunțată, prin obiceiul drag copiilor de a merge cu colinda, pentru a vesti Nașterea Mântuitorului.

În fiecare an aștept cu nerăbdare această sărbătoare plină de emoții, însuflându-i și propriului copil același interes pentru magia Crăciunului.

BIBLIOGRAFIE:

Nicolau, I. - Ghidul sărbătorilor românești, Ed. Humanitas, București, 1998;

Pop, M. - Obiceiuri tradiționale românești, Ed. Excellence Univers, București, 1999

<https://florynleahu.wordpress.com/2009/12/29/istoria-si-originile-craciunului-2/>

<http://www.parinti.com/modules.php?name=News&file=article&sid=266>

CRĂCIUNUL ÎN LUME

Profesor Iordache Ana Maria

Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu”, Roșiori de Vede, Teleorman

Tradițiile de Crăciun variază de la țară la țară. Elemente comune multor popoare includ instalarea și iluminarea brazilor de Crăciun, agățarea de coronițe de flori, șosete de Crăciun, bastoanașe din bomboane și crearea unor scene cu Nașterea Domnului care descriu nașterea lui Iisus Hristos. Colinde pot fi cântate și pot fi spuse diferite povești despre personaje reprezentative, cum ar fi Copilul Iisus, Sfântul Nicolae, Moș Crăciun, Moș Gerilă, Christkindl, etc. Tradițiile de Crăciun mai includ trimiterea unor felicități de Crăciun, schimbul de urări de Crăciun, respectarea postului și/sau ritualurile religioase speciale, cum ar fi o masă la miezul nopții sau Vecernia în Ajunul Crăciunului, dăruirea unor cadouri, etc. Împreună cu Paștele, Crăciunul este unul dintre cele mai importante perioade din calendarul creștin și este adesea strâns legat de alte sărbători din această perioadă a anului, cum ar fi Advent, sărbătoarea Neprihănitei Zămisliri, Ziua Sfântului Nicolae, Ziua Sfântului Ștefan, Anul Nou, și sărbătoarea Epifaniei (Boboteaza).

În China, pe 25 decembrie nu este o sărbătoare oficială. Cu toate acestea, este marcată ca sărbătoare legală în regiunile administrative speciale Hong Kong și Macao, ambele foste colonii ale țărilor occidentale de tradiție culturală-creștină. În mall-uri și alte locuri publice din Hong Kong sunt instalați pomi de Crăciun. În China continentală, unde există un număr mic de creștini, au loc festivități de Crăciun ale unor persoane care nu sunt neapărat creștini cu obiceiuri occidentale: felicitări, șosete pentru cadouri, decorațiuni.

India a fost colonie britanică până în 1947 și a păstrat multe tradiții occidentale. Ziua de Crăciun este sărbătoare publică; deși creștinii din India reprezintă o minoritate, cu doar 2,3% din populație. Multe case creștine din India sunt decorate cu scene ale Nașterii și se fac schimburi de dulciuri și prăjituri cu vecinii. În multe școli conduse de misionarii creștini, copiii participă activ la festivitățile de Crăciun. De asemenea, multe alte școli non-religioase au o tradiție în a sărbători Crăciunul, acesta fiind sărbătorit și de practicantii altor religii. Crăciunul este cunoscut ca *Badaa Din* (Zi mare) în partea de nord și nord-vest a țării.

În provinciile canadiene vorbitoare de limba engleză, tradițiile de Crăciun sunt foarte asemănătoare cu cele din Statele Unite, cu influențe din Marea Britanie și cu noi tradiții europene aduse de imigranți. Copiii canadieni cred că Moș Crăciun locuiește la Polul Nord în Canada¹ și îi scriu scrisori folosind codul poștal „HOH OHO” ca o aluzie la codurile poștale canadiene compuse din șase litere și numere. Un program național, "Lumini de Crăciun în Canada", are loc în capitală, Ottawa, și în cele 13 capitale provinciale și teritoriale.

În provincia Québec și în alte zone francofone din America de Nord, printre tradițiile de Crăciun se numără *reveillon* (Crăciun și Anul Nou), Père Noël (Moș Crăciun) și *bûche de Noël*. Una dintre mâncărurile tradiționale de *reveillon* este *tourtière*, o plăcintă gustoasă.

Brazii de Crăciun, naturali sau artificiali, au fost introduși în 1781 de soldații germani staționați în Quebec în timpul Revoluției Americane, iar astăzi sunt utilizați atât în case cât și în zonele comerciale.

Ziua de Crăciun este o sărbătoare religioasă și oficială în Mexic și lucrătorii au zi liberă cu plată. Crăciunul în Mexic implică peste 30 de tradiții. Timp de nouă zile, grupuri de oameni merg din casă în casă amintind de pelerinajul părinților copilului Iisus atunci când au ajuns în Betleem și au trebuit să găsească cazare pentru o noapte.

Petrecherile de Crăciun în Mexic încep la 12 decembrie, odată cu sărbătoarea La Guadalupana (Fecioara din Guadalupe), și se termină la 6 ianuarie, de Bobotează.

În Australia, ca în toată emisfera sudică, Crăciunul are loc în timpul mijlocului sezonului de vară. Ziua de Crăciun și Boxing Day (25-26 decembrie) sunt recunoscute ca sărbători publice naționale în Australia și, prin urmare, salariații au dreptul la o zi liberă cu plată.

Tradițiile de Crăciun în Australia și decorațiunile sunt similare celor din Regatul Unit și Statele Unite ale Americii. Acest lucru implică un Moș Crăciun cu o blană roșie mergând pe o sanie, colinde cum ar fi Jingle Bells și diverse scene de Crăciun cu zăpadă pe felicitări de Crăciun și decorațiuni în mijlocul verii.

Ca o noutate, unii compozitori și autori din Australia l-au descris ocazional pe Moș Crăciun îmbrăcat în stil "australian", cu o pălărie Akubra, cu haine groase și curele, călătorind într-un vehicul Ute tras de canguri, (de exemplu *Six White Boomers* de Rolf Harris), dar aceste reprezentări nu au înlocuit iconografia mainstream.

Ziua de Crăciun și Boxing Day sunt ambele sărbători legale în Noua Zeelandă. În timp ce Boxing Day este o sărbătoare legală standard, ziua de Crăciun este una dintre cele trei zile și jumătate ale anului în care toate afacerile și serviciile cele mai importante trebuie să se închidă. Multe din tradițiile de Crăciun din Noua Zeelandă sunt similare cu cele de Australia, acestea fiind un amestec de tradiții din Marea Britanie și America de Nord dar realizate în timpul verii. Noua Zeelandă sărbătorește Crăciunul în principal cu simboluri tradiționale de iarnă din emisfera nordică amestecate cu simboluri locale. *Pōhutukawa* (*Metrosideros excelsa*), care produce flori mari roșii în luna decembrie, este un simbol adesea folosit al Crăciunului în Noua Zeelandă, și, ulterior, *pōhutukawa* a devenit cunoscut ca pomul de Crăciun din Noua Zeelandă.

BIBLIOGRAFIE

1. Alexa, Panciluța. Carte de Crăciun / Panciluța Alexa, Cătălina Alexa [prefață: Antonio Sandu]. - Iași : Tehnopress, 2005.
2. Obiceiuri și colinde de Crăciun. - Iași : Regina, 1995.

ISTORIA COLINDELOR DE CRĂCIUN

Jacola Germina-Teodora,
profesor de matematică, Școala Gimnazială Nr. 2 Videle

Colindele de Crăciun sunt o parte foarte iubită a sezonului de Crăciun și, în timp ce multe au o istorie lungă, altele sunt surprinzător de recente. De la cântecele de dans medieval până la renașterea din secolul al XIX-lea, cuvintele și muzica colindelor au evoluat de-a lungul timpului, pe măsură ce fiecare generație de colindători continuă să adauge o tradiție mixtă de muzică populară și cântec sacru. Cuvântul "colind" tinde să fie asociat exclusiv cu cântecele sacre legate de Crăciun, dar odată a avut un sens mai larg și s-a referit la mai multe genuri diferite de muzică folosite în serviciile bisericești medievale din întreaga Europă. Forma originală alterna sarcini (refrene repetate) cu strofe. Melodia puternică și refrenele repetate au făcut ca colindele să fie mai ușor de reținut. Uneori refrenul era în latină și versetele în limba vernaculară. Refrenul era de obicei cântat de un cor de cântăreți, în timp ce strofele erau rezervate unui solist. Serviciile bisericești de Crăciun din secolul al XIII-lea au inclus interpretarea unui tip similar de cântec, dirijorul mai simplu, interpretat în latină, iar colindele timpurii au fost probabil folosite în același mod pentru a descrie povestiri din Biblie.

De-a lungul timpului, genul colindului a devenit asociat în special cu sărbătorirea Crăciunului. Colindele au fost concepute pentru a învăța credința creștină și pentru a oferi o metodă plină de viață de devotament. Ele s-au răspândit peste granițe, purtate de călugări rătăcitori și pelerini hotărâți, și astfel au devenit "parte a lingua franca a creștinătății". Istoria exactă și utilizarea colindelor nu sunt pe deplin clare, așa cum a remarcat aici istoricul și muzicologul D. Arnold: "modul precis de interpretare, ca și în cazul majorității formelor de cântece timpurii, este o chestiune de presupunere. Inițial, colindul ar fi putut fi un cântec de dans (cuvântul derivă probabil din francezul carole, un dans în care participanții formau un cerc mare), cu siguranță era frecvent cântat în procesiune". Colindele nu s-au limitat la serviciile bisericești, deoarece există referințe la cântarea lor la festivități, cum ar fi a douăsprezecea noapte (5 ianuarie), când cântarea a fost văzută ca o modalitate de a asigura o sănătate bună și o recoltă bună în anul următor. Această activitate a fost cunoscută sub numele de wassailing și ar putea, din secolul al XVI-lea, să implice cântatul în jurul unui anumit pom fructifer și trecerea în jurul unui castron comun de ale sau cidru. Această tradiție de a asocia muzica cu mâncarea și băutura este încă continuată în unele locuri, cum ar fi la Queen's College din Oxford, unde se cântă un colind, The Boar's Head Carol, când felul de mâncare medieval cu acest nume este dus la masa de Crăciun. Aceste cântece au fost uneori publicate în colecții precum *La fleur des noëls*, publicată la Lyon în 1535. Genuri similare au existat și în alte părți, cum ar fi laude în Italia și *Weihnachtslieder* și *Christliche Wiegenlieder* în țările vorbitoare de limbă germană. În secolul al XVII-lea, colindele erau încă scrise, dar au intrat în declin ca și serviciile bisericești în general. Acest lucru a fost valabil mai ales în Marea Britanie, când puritanii au interzis sărbătorirea Crăciunului în urma războaielor civile engleze (1642-1651). Din fericire pentru colinde și festivitățile de Crăciun, tradițiile au revenit după restaurarea Stuart din 1660. Colindele au început chiar să atragă interesul celor mai desăvârșiți compozitori. În 1734, Johann Sebastian Bach a compus Oratoriul de Crăciun (*Oratorium tempore Nativitatis Christi*) pentru a fi interpretat la Leipzig de Crăciun, Anul Nou și Bobotează. Lucrarea este compusă din șase cantate, care spun povestea Nașterii Domnului. Au fost mai multe provocări de depășit. Noél în Franța a suferit o întrerupere a spectacolelor publice din cauza exceselor Revoluției Franceze (1789-1799). Provocările muzicii laice și schimbările în stilul de viață, deoarece comunitățile rurale tradiționale au renunțat la populațiile lor pentru peisajul urban în expansiune, au

contribuit, de asemenea, la declinul colindelor prin secolul al XVIII-lea și prima jumătate a secolului al XIX-lea.

Genul colindelor a revenit puternic în ultimele etape ale secolului al XIX-lea, în mare parte datorită creșterii popularității sărbătorii de Crăciun și, destul de ironic pentru o astfel de muzică religioasă, deoarece sărbătoarea a devenit din ce în ce mai laică și comercială. Ascultarea și cântarea colindelor de Crăciun a devenit singurul lor punct de contact cu activitățile bisericești pentru cei care nu participau la utrenia din dimineața zilei de Crăciun. În Anglia, epoca victoriană a cunoscut o creștere a interesului pentru Crăciun. Această renaștere în toate lucrurile de Crăciun nu numai că a însemnat că au fost scrise noi colinde, dar a existat, de asemenea, o cercetare activă a colindelor aparent pierdute din Evul Mediu. Anticarii au vânat prin colecții private și arhive bisericești și au intervievat săteni din mediul rural cu amintiri lungi. Multe colinde vechi, odată regăsite, au primit versuri noi, uneori doar parțial, alteleori întregul, spre lamentația muzicologilor puriști. Prima carte engleză de colinde datează din 1521, o colecție compilată de tipograful londonez Wynkyn de Worde. Din păcate, doar fragmente supraviețuiesc astăzi din această colecție de ceea ce se numește "Colinde de Crăciun".

BIBLIOGRAFIE:

- Poston, E., The Penguin Book of Christmas Carols, 1965, Penguin
- Gant, A. , The Carols of Christmas, 2015, Thomas Nelson.

ISTORIA CRĂCIUNULUI

**Prof.înv.preș.Georgescu Nicoleta
Grădinița cu P.P. nr.6 Alexandria**

Crăciunul este marea zi a nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, fiind sărbătorită de toți creștinii pe data de 25 decembrie a fiecărui an. Acum mai bine de două mii de ani, Fecioara Maria, prin puterea Duhului Sfânt, a născut în Bethleemul Iudeii pe Pruncul Iisus, într-o iesle săracă. Atunci, cei trei magi de la Răsărit au văzut o stea luminoasă pe cer și, străbătând cale lungă pentru a o urma, au ajuns la Bethleem, aducându-I Mantuitorului, în dar, aur, smirnă și tămâie.

Sărbătoarea Crăciunului a reprezentat dintotdeauna un prilej de bucurie pentru creștini, și mai ales pentru copii, care așteaptă cu nerăbdare, an de an, zilele în care merg să colinde, împodobesc bradul, se duc la biserică și, în fine, după un post lung care începe la mijlocul lunii noiembrie, se bucură de Nașterea Domnului, la o masă imbelșugată cu familia, în mijlocul celor dragi.

Crăciunul a fost stabilit ca sărbătoare oficială în anul 325 de către primul împărat roman creștin, Constantin cel Mare, fixându-se atunci ziua de 25 decembrie. În anul 354, Liberius, episcopul Romei, a reconfirmat oficial aceeași dată pentru sărbătoarea Nașterii Domnului.

Dar de ce abia în secolul IV a fost reglementată sărbătorirea acestui mare eveniment? Oare primii creștini nu știau când s-a născut Mântuitorul? Trebuie să spunem că, la romani, sfârșitul lunii decembrie coincidea cu serbările date în cinstea zeului Saturn, numite saturnalii. Acestea reprezentau o formă de venerare a soarelui, a luminii ce biruia întunericul - obicei adus din Orient, mai precis din Siria. Unii episcopi au propus ca Nașterea Domnului să se sărbătorească tot în aceeași perioadă (17 - 24 decembrie), însă obiceiul nu s-a generalizat până în veacul al IV-lea al erei creștine, neștiindu-se cu siguranță care ar trebui să fie data corectă. Uneori, Crăciunul era sărbătorit în septembrie, alteleori în martie. Chiar după fixarea datei de 25 decembrie, a mai trecut încă destul de multă vreme până ce aceasta să fie adoptată de toți creștinii.

Datorită diferențelor calendaristice (stil nou și stil vechi), o bună parte dintre ortodocși au serbat multă vreme Crăciunul în luna ianuarie. Chiar și în zilele noastre, rușii au păstrat acest obicei.

În țările Europei occidentale, protestanții au interzis în anumite epoci serbarea Crăciunului și cultul sfinților. De exemplu, Oliver Cromwell a interzis în Anglia această sărbătoare între anii 1649 și 1660. Abia în secolul XIX, Crăciunul a devenit cu adevărat o serbare populară. În Statele Unite, Alabama a fost primul stat care a declarat Crăciunul sărbătoare legală, în 1836.

Cel mai celebru personaj legat de această sărbătoare este, fără îndoială, Moș Crăciun. Trebuie să știți că și el a apărut, în forma în care îl cunoaștem noi astăzi, tot prin secolul XIX. Moș Crăciun arată ca un bătrân bun și blând, cu barba albă, care aduce daruri copiilor cuminți. Figura sa a fost inspirată de aceea a lui Moș Nicolae, și chiar numele său american, Santa Claus, este pronunția engleză a numelui danez al Sfântului Nicolae: Sinter Klaas. Britanicii îi spun Father Christmas, iar francezii îl numesc Pere Noel.

De sărbătoarea Nașterii Domnului sunt legate o mulțime de obiceiuri frumoase, copiii merg în Ajun cu colindul, din casă în casă, și primesc, într-o trăistuță pe care o poartă cu ei special în acest scop, mere, nuci, covrigi, portocale și bănuți.

De Crăciun nimeni nu trebuie să fie supărat, ci toți să ne bucurăm de Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos!

BIBLIOGRAFIE:

- Ghinoiu I, "Sărbători și obiceiuri românești", 2007, Editura Ellion
- www.realitatea.net
- www.wikipedia.com

MAGIA CRĂCIUNULUI ÎN EUROPA

Profesor învățământ primar : NAE MIHAELA
Școala Gimnazială Nr. 188, sector 5, București

Pentru mulți dintre noi, iarna este anotimpul preferat tocmai din simplul motiv că ne duce direct cu gândul la perioada magică a sărbătorilor. Majoritatea dintre noi le îndrăgim și le sărbătorim conform propriilor obiceiuri și tradiții, acestea fiind diferite de la o zonă la alta, dar și de la o țară la alta. Este momentul în care ne concentrăm pe tradițiile specifice acestei perioade minunate, momentul în care lăsăm deoparte agitația și grijile și ne îndreptăm atenția spre obiceiuri străvechi, credință și suflet. Cea mai cunoscută și iubită dintre aceste sărbători este Crăciunul, una dintre cele mai mari sărbători ale creștinătății. Această sărbătoare celebrează de peste 2.000 de ani nașterea lui Iisus și este prilej de bucurie, căldură, meditație și emoție. Nașterea lui Iisus nu a fost celebrată întotdeauna pe 25 decembrie.

Câte popoare, atâtea obiceiuri. Sărbătoarea Crăciunului este marcată în lume prin tradiții aparte și diferite în funcție de particularitatea fiecărei comunități sau nații. Pornind de la semnificația religioasă a momentului, nașterea lui Iisus, în lumea modernă se păstrează atât obiceiuri din vechime, cât și variante mai adaptate la prezent. În majoritatea caselor se regăsește însă bradul sau ornamentele de Crăciun, mesele îmbelșugate și cadourile.

În Europa, Crăciunul este sărbătorit în diverse moduri. Există asemănări între popoare dar și deosebiri. Astfel, majoritatea europenilor împodobesc bradul, merg la slujba de Crăciun, primesc cadouri și sărbătoresc împreună cu cei dragi. Ceea ce diferă este perioada în care este sărbătorit Crăciunul, de exemplu în Cehia, sărbătoarea Crăciunului începe pe 6 decembrie, de Sf. Nicolae și se încheie cu vizita celor trei magi, în Austria, Crăciunul începe tot de Sf. Nicolae, dar în Irlanda Crăciunul începe pe 24 decembrie și durează până pe 6 ianuarie, zi pe care irlandezii o numesc

„Crăciunul mic”. În Spania, Crăciunul este sărbătorit la 25 decembrie, dar darurile se dau pe 6 ianuarie, cu ocazia zilei celor Trei Regi („Reyes Magos”). În Italia, Crăciunul începe cu opt zile înainte și este cunoscut sub denumirea de „Novena”. Aici, copiii merg din casă în casă să recite poezii și să cânte, însă darurile le primesc de-abia pe 6 ianuarie. În unele țări precum Spania, România, familiile merg în Seara de Ajun sau în Ziua de Crăciun la biserici în care există iesle miniaturale care redau atmosfera Nașterii Domnului. În Italia, în biserici sunt expuse iesle cu pruncul Iisus și magi în mărime naturală. O altă tradiție care prezintă aspecte diferite în funcție de popor este și cea a împodobirii bradului. Această tradiție a început în Germania în secolul al XVI-lea. Mai târziu, împodobirea brazilor a devenit un obicei și în alte țări. Ornamentele din brad diferă de la o țară la alta: în Danemarca, bradul de Crăciun este decorat cu figurine din paie, în Suedia, la începuturi, ornamentele pentru brad erau făcute din lemn vopsit, înfățișând animale și fețe de copii, în Polonia, brazii de Crăciun erau împodobiți cu îngerași, stelute și păsări, lituanienii împodobeau brazii cu mici colivii de păsări, stelute și diverse forme geometrice. În Ungaria, Pomul de Crăciun era împodobit cu fructe, prăjituri, dulciuri și lumânări iar în România, beteala, globulețele colorate ce scilipsesc în lumina lumânărilor și a luminițelor colorate, steaua vestitoare a Nașterii Domnului Iisus din vârful bradului, îngerașii care ne îndeamnă să trăim emoțiile Nașterii Pruncului Sfânt, toate ne anunță Seara cea Mare.

Există și tradiții cu totul speciale în unele țări: în Danemarca este Crăciun atunci când elful răutăcios Nisse are voie să se distreze, el primind budincă de orez pentru a-și potoli foamea, irlandezii pun în ferestre lumânări aprinse, roșii, de obicei, în Germania, „Christklots” reprezintă obiceiul de a arde un butuc toată noaptea de Crăciun, care, conform tradiției, se crede că ar apăra casa de hoți și de nenorociri tot restul anului. În Finlanda, în Ajun, exact la ora 12, de pe balconul primăriei, un reprezentant al orașului proclamă „pacea de Crăciun”. Aceasta înseamnă că de la momentul proclamării păcii și până la Bobotează, celor care tulbură pacea li se aplică pedepse severe. În Bulgaria, Crăciunul („Koleda”) începe la 12 noaptea, în seara de Ajun când fetele tinere pregătesc o pâine specială („Krava”) pentru al lor „Koledar” (colindător) favorit. „Koledarii” (colindătorii) sunt tineri necăsătoriți îmbrăcați în haine tradiționale, ținând în mână un „koledarka” (baston mare din lemn de stejar sculptat), care merg din casă în casă pentru a face urări și a primi darurile pregătite special pentru ei. În Franța, înainte de Crăciun fiecare casă este împodobită cu decorațiuni de sărbătoare. Masa de Ajun este cea mai importantă pentru francezi, este momentul în care familia se reunește. De pe masa tradițională nu lipsesc „la Buche de Noel” (o prăjitură de Crăciun în formă de buturugă), paharele de vin și diversele sortimente de brânzeturi. Moș Crăciun (Pere Noel) este cel care aduce daruri copiilor în noaptea de Ajun.

În Grecia, cea mai importantă este slujba de Crăciun care începe la 4 dimineața în ziua de 25 decembrie. La întoarcerea de la biserică toată familia împarte miere, fructe uscate și Chistopsomo („pâinea lui Hristos”) – un fel de plăcintă cu nuci pe care o prepară gospodinele în Ajun. Cadourile nu se primesc de Crăciun, ci pe 1 ianuarie de Sf. Vasile, acesta fiind cel care aduce daruri. În Ajunul Crăciunului, de Anul Nou și de Bobotează, copiii merg din casă în casă la colindat, cântând despre nașterea lui Isus, despre venirea unui nou an și despre botezul lui Isus.

În Italia, sărbătoarea Crăciunului durează timp de 3 zile (24, 25, 26), de aici venind și „il presepe” – scena Nașterii lui Iisus, pe care familiile italiene o instalează cu 9 zile înainte de Crăciun. În această perioadă, italienii oferă celor apropiați, colegilor de muncă sau vecinilor dulciuri, prăjituri cu chipul lui Moș Crăciun sau al lui Iisus. În Italia, însă, tradițiile de Crăciun diferă de la o regiune la alta. În nordul țării, cadourile sunt aduse de Moș Crăciun (Babbo Natale) sau Micul Iisus (Gesù Bambino), pe 25 decembrie. În alte părți acestea sunt aduse de Sfânta Lucia, pe 13 decembrie.

În Polonia, perioada Crăciunului („Gwiazdka” sau „mica stea”) este dedicată regenerării forțelor vitale ale lumii, adică ale oamenilor, animalelor și naturii, pentru a se îndeplini ciclul scurgerii timpului, în cele mai bune condiții. Tradițiile moderne asociază magie, binecuvântări de Anul Nou, decorarea casei și simboluri ale reconcilierii. Cântecele de Crăciun sunt prezente în aceasta perioadă. În unele regiuni, colindătorii, grupuri de copii sau de adolescenți, vor trece din casă în casă cu stele multicolore și cu scene ale Nașterii lui Iisus. Pentru pregătirea mâncărilor de Crăciun, se strecoară câteva paie sub fața de masă pentru a aminti faptul că Iisus s-a născut într-o iesle. Înainte de a începe

să mănânce, toți cei așezați la masă împart azima (oplatek), marcată cu scene ale nașterii Domnului, și își fac urări de bine.

Parcurgând aceste tradiții și obiceiuri, ideea care prinde contur este aceea că tradițiile de Crăciun ale europenilor sunt foarte frumoase și că această minunată diversitate trebuie îmbrățișată și protejată, în același timp cu păstrarea acelor tradiții unice, reprezentative pentru identitatea fiecărui popor european. Așadar, spiritul Crăciunului se regăsește în fiecare loc și are o semnificație aparte pentru fiecare dintre noi.

BIBLIOGRAFIE :

infoturism.ro, historia.ro, agerpres.ro

<https://www.helloholidays.ro/>

<https://www.euronews.ro/>

<https://www.mediafax.ro/>

NAȘTEREA DOMNULUI-TRADIȚII ȘI OBICEIURI

Prof. înv. primar: Bancu Claudia Adriana
Școala Gimnazială “Alexandru Colfescu”
Alexandria, Județul Teleorman

Creștinii celebrează Crăciunul, sărbătoarea Nașterii Domnului, în fiecare an, pe 25 decembrie. Există multe tradiții și obiceiuri legate de acest eveniment și, chiar dacă unele dintre ele au fost înlocuite, multe altele s-au păstrat. Iată care sunt cele mai îndrăgite tradiții și obiceiuri de Crăciun.

Înainte de ajun, în noaptea de 23 spre 24 decembrie, în unele zone ale țării se face masa de ajun, pentru sufletele morților, cu alimente de post la care este invitat și preotul ca să le guste și să le binecuvânteze. Înainte de ajun, în noaptea de 23 spre 24 decembrie, în unele zone ale țării se face masa de ajun, pentru sufletele morților, cu alimente de post la care este invitat și preotul ca să le guste și să le binecuvânteze. Tot în această perioadă încep și colindele de Crăciun, care anunță Nașterea Domnului.

Tradiția spune că Dumnezeu a lăsat colindele pe pământ special ca să ne mai scape de păcate, iar când acestea nu se vor mai auzi, vor ieși diavolii pe pământ. Colindătorii sunt răsplătiți cu covrigi, mere, nuci și turte specifice, numite „scutecele lui Hristos”, dar mai nou lumea oferă și bani. Chiar și la masa de Crăciun este bine să ascultăm colinde, pentru că aduc armonie în relațiile dintre oameni și belsug în case și pe ogoare. Păstrarea luminii este una dintre cele mai iubite și vechi tradiții în Moldova, tradiție pe care unii dintre locuitorii satelor moldovenești o mai țin. Sărbătoarea Crăciunului este strâns legată de solstițiul de iarnă, cea mai scurtă zi din an. Astfel, în seara de ajun, moldovenii aprind un rug din bușteni pentru a ține cât mai mult lumina. Tradiția spune că în ajunul Crăciunului nu se dă gunoiul afară din casă și nu se împrumută lucruri. Fetele nemăritate își pot vedea ursiții în vis, dacă pun noaptea la fereastră bucăți mici din toate preparatele pregătite pentru sărbătoarea Crăciunului. Nașterea Domnului Iisus Hristos este sărbătorită în zilele de 25, 26 și 27 decembrie, iar seara de 24 decembrie este cunoscută și sub denumirea de Ajunul Crăciunului. Sărbătoarea Crăciunului datează încă din secolul al IV-lea, când Biserica Creștină a stabilit această dată nu întâmplător, ci pentru a concura cu nașterea zeului Soare din tradițiile păgâne. Mulți istorici ai religiei sunt însă de părere că Nașterea Domnului ar fi avut loc spre sfârșitul iernii. De altfel, există unele discrepanțe între datele la care se sărbătorește Crăciunul: creștinii ortodocși de rit vechi îl sărbătoresc pe 7 ianuarie, după calendarul iulian, care este decalat cu 13 **zile** față de cel oficial. Tradițiile Crăciunului au fost îmbogățite de la an la an. Cei mici îl așteaptă an de an pe Moș Crăciun cu plete dalbe, care vine cu tolba încărcată de cadouri pentru

copiii cuminți, iar cu câteva zile înainte de Crăciun se împodobește bradul cu ornamente de culoare roșie sau verde. Obiceiul bradului de Crăciun ar fi apărut în Germania, unde legenda spune că Sfântul Bonifaciu a ordonat tăierea stejarilor, venerați de păgâni. În cădere, stejarii au distrus toți copacii din prajmă, mai puțin bradul, care a devenit de atunci un simbol al acestei sărbători și este împodobit în seara de Ajun. În România, există mai multe tradiții și obiceiuri de Crăciun, transmise din generație în generație. În satele din Oltenia, în Ajunul Crăciunului, gospodarii se trezesc dis-de-dimineață, aprind focul în sobă și ațâță jarul cu ajutorul unui vreasc, în timp ce rostesc o urare de Crăciun: "Bună dimineața lui Ajun! /C-a venit într-un ceas bun /Să ne-aducă: porcii grași și unturoși /Și oamenii sănătoși, /Vacile cu viței, oile cu miei, scroafele cu purcei, cloștile cu pui, găinile cu ouă. La anul și la mulți ani!"

Inițial, în cultura poporului nostru, bradul deținea funcții funerare. El era fie substitul miresei sau mirelui, dacă în familia exista moartea unui tânăr necăsătorit, fie dubletul vegetal al defunctului. Obiceiul împodobirii bradului este destul de recent în România. Brazilii simbolizează Sfânta Treime. Podoabele semnifică bogăția și cunoașterea, exact ca pomul sacru din Grădina Edenului.

Una dintre cele mai îndrăgite tradiții de Crăciun este mersul cu colindul. În prima zi de Crăciun, colindătorii merg din casă în casă cu steaua în mână și le vestesc oamenilor nașterea lui Iisus prin cântece și poezii. Se spune că acela care nu le deschide poarta colindătorilor va avea parte de un an neroditor și de ghinioane în casă, cauzate de zgârcenia de care a dat dovadă.

În Maramureș, la colindat merg și adulții, nu numai copiii. Ei sunt primiți de gazde și cinstiți cu cozonac, sărmăluțe, preparate din carne de porc, colaci și vin.

Un alt obicei popular este atârănarea unei crenguțe de vâsc în case. Vâscul apare în mai multe culturi, iar originea sa nu este cunoscută. De exemplu, poparele scandinave credeau că vâscul o reprezintă pe zeița dragostei, Friga, și că acele cupluri care se sărută sub vâsc vor fi împreună toată viața. În tradiția creștin-ortodoxă, se spune că acela care pune vâsc în casă va avea un an îmbelșugat, fericire și pace în familie.

De asemenea, în ziua de Ajun, cei care voiau să afle cum vor sta cu sănătatea în anul care urmează tăiau pe jumătate un măr. Dacă fructul avea viermi la interior, credința era că omul va fi urmărit de boală. Un măr putred însă anunța moartea. Gospodinele știu că toată casa trebuie curățată lună înainte de Ajun, când nu mai au voie să dea cu mătura, pentru că o veche superstiție spune că așa se alungă norocul din casă. Iar creștinii nu au voie să bea rachiu în Ajunul Crăciunului. O altă tradiție specifică Munteniei, Olteniei și Banatului este ca gospodinele să prepare un aluat folosit pentru a alunga deochiul animalelor din gospodărie. Astfel, animalele vor fi sănătoase tot anul și vor da mai mult lapte. La Mărișel, o localitate de lângă Cluj, un obicei străvechi de Crăciun este atât de frumos încât a fost inclus în patrimoniul UNESCO. Aici, în inima munților Apuseni, toate tradițiile sunt păstrate cu sfințenie. Există un obicei străvechi numit „Junii Mărișelului”: un grup de 10 tineri necăsătoriți, care în fiecare an vin la biserica din sat, după care ies în fața lăcașului de cult, dansează și colindă. La un moment dat, junii, le invită la dans pe fetele care nu sunt căsătorite.

Se spune că la masa de Crăciun este bine să ascultăm colinde, care aduc armonie în relațiile dintre oameni și belșug în case și pe ogoare. Se consideră că e bine să mâncăm pește la micul dejun, pentru a fi sprinteni în perioada ce urmează. Creștinii ortodocși merg înainte la biserică, la Liturghie. Cei ce s-au spovedit, se împărtășesc și abia apoi se așază la masă cu familia.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE IARNĂ

Prof. înv. primar Paraschiv Oana-Maria
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Alexandria

Pentru toți, iarna nu este numai anotimpul zăpezii și al frigului, ci și acela al bucuriilor prilejuite de atâtea datini și obiceiuri legate de sărbătoarea Nașterii Domnului.

Toate sărbătorile sunt frumoase, însă parcă cele de iarnă, îndeosebi cele de Crăciun sunt adevărate sărbători de suflet. Cu toții ne aducem aminte de perioada fericită a copilăriei, de zăpezile bogate, de colindele și clinchetul clopoțelilor, de mirosul de brad și cozonaci, de nerăbdarea așteptării cadourilor sub pomul de Crăciun. Toate acestea creează în căminul fiecăruia o atmosferă de liniște și pace.

Sărbătorile de iarnă la români încep odată cu intrarea în Postul Crăciunului (15 noiembrie) și țin până la Sfântul Ioan (7 ianuarie). Obiceiurile din toată această perioadă sunt numeroase și diferite de la o zonă la alta, având în centru marile sărbători creștine prăznuite în intervalul de timp menționat anterior. Postul Crăciunului, Crăciunul, Anul Nou, Boboteaza și Sfântul Ioan reprezintă cele mai importante repere. În funcție de acestea, grupele de tradiții și obiceiuri diferă. Crăciunul este o sărbătoare foarte importantă pentru creștini: este sărbătoarea Nașterii Domnului, timp al bucuriilor, al păcii și al liniștii sufletești. Este o perioadă în care primim și dăruim multă iubire și căldură sufletească. Acest lucru se remarcă și în entuziasmul cu care se fac pregătirile pentru această sărbătoare.

Crăciunul este o sărbătoare a cărei magie ne înconjoară pe toți, trebuie doar să știm să o simțim. La români sărbătorile de iarnă se desfășoară între 24 decembrie și 7 ianuarie și au ca puncte centrale zilele Crăciunului, Anului Nou și Bobotezei, caracteristica lor cea mai importantă fiind repertoriul neasemuit de bogat în datini și credințe, în realizări artistice literare, muzicale, coregrafice etc.

Colindul este una din cele mai cunoscute datini de iarnă. Mai demult, cetele de colindători erau formate din copii care, după miezul nopții de 24 spre 25 decembrie, umblau din casă în casă, aducând urări de sănătate, fericire și noroc gospodariilor pe care îi colindau. Colindele de iarnă sunt texte rituale cântate la sărbători creștinești, închinare Crăciunului și Anului Nou. Diferind doar destul de puțin, colindele religioase sunt foarte asemănătoare în toate zonele țării, cele mai cunoscute și apreciate fiind: „O, ce veste minunată”, „Steaua”, „Treii pastori”, „La Vifleem colo-n jos”. Pe lângă acestea, al căror subiect este Nașterea Domnului, românii mai fac urări prin intermediul unor alte colinde, create pe baza unor obiceiuri laice: „Plugușorul”, „Capra”, „Ursul”, „Sorcova”.

La români, Crăciunul este una dintre cele mai importante sărbători, dacă nu cea mai importantă. Această sărbătoare, în care se îmbină fastul pregătirilor pentru masă, cu slujba de la biserică, este dedicată Nașterii Mântuitorului.

Chiar dacă sărbătoarea Crăciunului s-a schimbat într-o oarecare măsură în timpurile moderne, Crăciunul este așteptat și prăznuit în toate straturile societății cu bucurie și bună dispoziție.

BIBLIOGRAFIE:

Brătulescu, M., „Colinda românească”, 1981, București, Ed. Minerva
Pamfile, T., „Mitologie românească”, 1977, București, Ed. All
Pamfile T., „Sărbătorile la români”, 1997, București, Ed. Saeculum I. O.
Pop, M., „Obiceiuri tradiționale românești”, 1976, București, Ed. Minerva

CRĂCIUNUL ÎN LUME

**Prof. învă. preșcolar Paraschiv Simona-Ileana
Grădinița cu P.P. „Ion Creangă”, Alexandria**

Pretutindeni în lume, popoarele creștine, între care și poporul român, celebrează de secole la rând Nașterea Domnului, a Crăciunului, la 25 Decembrie, sărbătoare marcată de manifestări religioase, de colinde, obiceiuri și tradiții specifice fiecărui popor. El relevă în întreaga lor dimensiune însemnătatea crucială pe care a avut-o și o are în evoluția umanității, pe calea Mântuirii, Nașterea lui Hristos, trimisul lui Dumnezeu, luminându-ne calea spre iubire și adevăr.

Crăciunul e una din puținele sărbători celebrate pe întreg globul, atât de oamenii care împărtășesc credința creștină cât și de cei pentru care istoria creștinismului nu înseamnă mare lucru. Crăciunul este o sărbătoare foarte importantă pentru creștini: este sărbătoarea Nașterii Domnului, timp al bucuriilor, al păcii și al liniștii sufletești. Este o perioadă în care primim și dăruim multă iubire și căldură sufletească. Acest lucru se remarcă și în entuziasmul cu care se fac pregătirile pentru această sărbătoare.

Dincolo de faptul că este una dintre cele mai importante sărbători creștine, Crăciunul e așteptat cu mare entuziasm de toată lumea, indiferent de vârstă, uneori chiar și de religie. Sigur te gândești cu drag la cadourile lui Moș Crăciun, la colinde, la mirosul de brad. Dar mai mult decât atât, tradițiile legate de Crăciun aduc simboluri naturale vechi de sute de ani. Bradul deține rolul principal în perioada Crăciunului. Împodobitul acestuia este cel mai îndrăgit obicei de sărbători, datorită simbolurilor care i se asociază: iubire (pentru că este împodobit de întreaga familie), bucurie și fericire (pentru că sub el sunt puse cadourile), magie (se spune că Moș Crăciun nu vine în casele unde nu e brad), viață, trăinicie și sănătate (pentru că este mereu verde). Să nu uităm de îndrăgitele colinde care însoțesc aceste sărbători minunate. Totul începe în Ajunul Crăciunului, când, dis-de-dimineață, cetele de copii cântă bucuroși la geam, așteptând cu nerăbdare să primească de la gazdă nuci și colăcei.

În Africa, sărbătorirea Crăciunului se face în grupuri restrânse, obiceiurile fiind împrumutate din Vest. În Etiopia, Crăciunul se sărbătorește pe 6 ianuarie, în conformitate cu vechiul calendar roman.

În Anglia înaintea zilei de Moș Crăciun, copiii îi trimit scrisori lui “Father Cristmas”, Moș Crăciunul englezesc, pe care, mai apoi, le aruncă în foc. Ei cred că dacă un pitic va scoate scrisoarea prin horn, dorințele lor se vor împlini.

În Australia, data de 25 decembrie are loc în mijlocul verii, așa că sărbătoarea este oarecum diferită față de alte părți ale lumii. În ziua de Crăciun, oamenii se întâlnesc în aer liber pe malul oceanului sau în parcuri unde organizează picnicuri.

În Finlanda, Crăciunul este o sărbătoare petrecută mai ales cu familia. În dimineața diaintea Serii Sfinte bradul se împodobește, iar apoi întreaga familie merge la saună.

La Paris se poate admira un cort imens unde se poate vedea cea mai mare iesle din lume în care se află Sfânta Familie.

La țară, în Franța meridională, copiii binecuvântau cina și rugul de Crăciun format dintr-un trunchi de măsline uscat care ardea în vatră. Focul era stropit cu vin fierț. Apoi familia se așeza la masă și intona cântece religioase până la miezul nopții când se ducea la biserică.

În Grecia pentru a se proteja, oamenii ard tămâie sau lasă pe ici pe colo cadouri care să-i îmbuneze pe spiriduși. De asemenea mai au un obicei: țin în casă un bol cu apă în care scufundă o cruciuliță de lemn decorată cu busuioc. Apa astfel sfințită, se împărtășește în fiecare colț al casei pentru a alunga spiritele rele.

În Italia, Crăciunul este în mod special o sărbătoare de familie. În locul bradului este luată uneori o iesle cu Pruncul Sfânt, singura excepție fiind Sicilia. Acolo darurile pentru copii se dau abia

pe 6 ianuarie "ziua celor trei magi". Atunci, cei mici o așteaptă pe Befona care vine prin horn ca să le pună cadouri în pantofi.

La spanioli, Crăciunul ține 14 zile, până la Bobotează. La miezul nopții de Crăciun se slujește o Liturghie la capela Palatului regal unde ia parte și regele. La sfârșit se dă o veselă serbare pentru copiii demnitarilor curții.

Crăciunul este în primul rând sărbătoarea copiilor și peste tot în lume, de Crăciun, aceștia sunt în centrul atenției, fiind înconjurați de toată dragostea. Crăciunul mai este și sărbătoarea familiei, de aceea întreaga familie este chemată în jurul mesei pline de bunătăți ce a devenit și ea, tradiție!

BIBLIOGRAFIE:

- Bitard, A., „Sărbătoarea Crăciunului la diferite popoare”, București. Ed. Luceafărul
- Pavel, L., „Datini de Crăciun și Anul Nou”, 1996, Casa Editorială Regina Iași

SĂRBĂTORILE DE IARNĂ ÎN EUROPA- ROMÂNIA, TRADIȚII ȘI OBICEIURI

P.I.P Dumitrașcu Florina

România, ca parte a familiei culturale europene, împărtășește o serie de tradiții de Crăciun distincte care reflectă istoria și diversitatea sa culturală. În timp ce anumite elemente pot părea similare cu cele din alte țări europene, există și aspecte specifice care adaugă o notă unică sărbătorilor de iarnă în această țară.

În fiecare an, pe 25 decembrie, creștinii sărbătoresc Crăciunul, cunoscut și sub numele de Sărbătoarea Nașterii. Multe tradiții și practici sunt asociate cu acest eveniment și, în timp ce unele au fost înlocuite, multe altele au fost păstrate. Există unele dintre cele mai cunoscute tradiții și ritualuri de Crăciun.

Odată cu Ignatul, atunci când se taie porcul, pe 20 decembrie, se intră în sărbătorile de iarnă. Până la Crăciun, încep obiceiurile precum: mersul cu capra, țurca sau brezaia, care este o mască cu cap de animal, executată de un băiat tânăr, care poartă un cojoc pe dos, și este menită să aducă rodnicie recoltelor și bunăstare animalelor din curte sau dansuri, precum călușarii sau călușarii.

În preajma acestei sărbători, biserica joacă un rol central în viața comunității. Slujbele de Crăciun atrag credincioși din toată țara, iar participarea la Mănăstirea de la Putna sau la alte locuri de cult devine o tradiție pentru mulți români. Colindatul reprezintă un obicei îndrăgit, iar grupurile de copii sau colindători merg din casă în casă, aducând urări și cântece specifice sărbătorii. Colindătorii sunt răsplătiți cu covrigi, nuci, fructe sau turte.

Bucătăria românească oferă o varietate de bucate tradiționale de Crăciun. Sarmalele, cozonacul și cârnații de casă sunt preparate cu grijă pentru a fi savurate în cadrul mesei festive. Un moment special este "Coliva," un fel de mâncare tradițional asociat cu pomenirea morților, iar obiceiul "Tăierea Porcului" se practică în multe gospodării pentru a asigura proviziile de carne proaspătă pentru sărbători.

În România, casele sunt decorate cu atenție înainte de Crăciun. Împodobirea bradului de Crăciun este un moment de bucurie pentru întreaga familie. Ornamentele tradiționale românești, precum icoanele mici și colindele în miniatură, sunt adesea integrate în decor. Masa de Crăciun este plină de preparate specifice, iar pe fundal se ascultă colinde, pentru că a aduce armonie în case, dar și în relațiile dintre oameni. Cel mai cunoscut preparat tradițional este reprezentat de sarmale, ca preparat

sărat, în toate zonele țării. Totodată, preparatele din porc sunt specifice pe mesele românilor cu ocazia Nașterii Domnului, precum: friptura, tobă, cârnații, dar și cozonacul și salata boeuf.

Diversitatea regională adaugă nuanțe distincte sărbătorilor. În Moldova, "Capra" este un obicei popular, unde tinerii se îmbracă în costume specifice și interpretează o scenă teatrală pentru a aduce bucurie în comunitate. De asemenea, o altă tradiție specifică zonei Moldova este ca în seara de ajun, se aprinde un rug din bușteni pentru a ține mult lumina.

În Muntenia, se practică obiceiul "Plugușorul," unde bărbații împodobesc un plug și merg din casă în casă, cântând și adunând mici daruri.

Tradițiile de Crăciun în România nu doar reflectă aspecte specifice ale culturii locale, ci și se îmbină armonios cu tradițiile europene mai largi. Solidaritatea, generozitatea și bucuria aduse de sărbători sunt valori comune în întreaga Europă, iar România contribuie cu propria sa poveste și culoare la acest mozaic cultural divers. Astfel, Crăciunul în România reprezintă o oportunitate de a celebra atât tradițiile locale, cât și valorile comune care unesc popoarele europene în spiritul sărbătorilor de iarnă, adaugând o notă distinctă și autentică la mozaicul cultural european, și subliniind frumusețea diversității și a valorilor comune împărtășite în timpul acestei perioade festive.

SEMNIFICAȚIILE CRĂCIUNULUI

Prof. Dumitrescu Steliana
Școala Gimnazială nr.1 Mârzănești

Nașterea Domnului și Sărbătoarea Crăciunului reprezintă pentru creștini motive de bucurie și speranță în suflet, un prilej bun ca familia să se reunească și să petreacă mai mult timp împreună.

Istoria și semnificația Sărbătorii Nașterii Domnului

Sărbătoarea Nașterii Domnului are loc anual pe data de 25 decembrie, fiind primul praznic împărațesc cu dată fixă, în ordinea cronologică a vieții Mântuitorului. Nașterea pruncului Iisus Hristos a avut loc către sfârșitul Domniei lui Irod cel Mare, numit și Idumeul (74-4 î.Hr). Pe locul nașterii Domnului din Bethlehem a fost ridicată o biserică ctitorită de Sfânta Împărăteasă Elena.

Crăciunul a fost stabilit ca sărbătoare oficială în anul 325 de primul împărat roman creștin, Constantin cel Mare, fixându-se atunci ziua de 25 decembrie. În anul 354, Liberius, episcopul Romei, a reconfirmat oficial aceeași dată pentru sărbătoarea Nașterii Domnului. La romani a fost reglementată sărbătorirea acestui mare eveniment abia în secolul al IV-lea, deoarece sfârșitul lunii decembrie coincidea cu serbările date în cinstea zeului Saturn, numite saturnalii, acestea fiind o formă de venerare a Soarelui, adică a luminii ce biruia întunericul.

Semnificația darurilor aduse de magi pruncului Iisus

Matei a precizat, în Evanghelia sa, că cei trei magi ajunseseră de la Răsărit, călăuziți spre Betleem de o stea strălucitoare. Aceștia i-au dăruit pruncului Iisus Hristos daruri constând în aur, tămâie și smirnă.

Pe vremea lui Iisus, **aurul** era un dar oferit regilor sau zeilor. Acest cadou simbolizează așadar recunoașterea de către magi că Iisus era un rege al cărui regat nu putea fi distrus de puterile pământești.

Tămâia, extrem de valoroasă în Israel, era importată aici și folosită în temple. Amestecată cu uleiul, aceasta era utilizată la ungerea preoților. Prin dăruirea tămâii pruncului Iisus de către magi, aceștia îl recunoșteau de fapt pe Iisus drept Înalț Preot.

Mult mai prețioasă decât aurul pe vremea lui Iisus, **smirna** simbolizează durerea, moartea și viața de apoi. Aceasta era folosită ca analgezic și ca o componentă esențială în procesul de îmbălsămare. Se spune că în timpul răstignirii lui Iisus, i s-a oferit smirnă și vin pentru a-i alina suferință. Ca și dar venit din partea magilor, smirna prevestea patimile, moartea și învierea lui Iisus.

Semnificația culorilor Crăciunului

Atât culoarea hainelor lui Moș Căciun, cât și a bradului împodobit și a luminițelor de Crăciun au o semnificație aparte.

- Roșu simbolizează sângele și focul, amintindu-ne de sacrificiul Mântuitorului
- Verde, culoarea bradului, este simbol al viații, regenerării și eternității
- Auriu, culoarea luminițelor de Crăciun și a decorațiunilor din brad, ne duce cu gândul la steaua ce le-a fost călăuză celor trei magi, în drumul lor spre Iisus
- Argintiu, ne poartă către lumea de basm a sărbătorilor de iarnă, veșmântul strălucitor al zăpezii de Crăciun
- Alb, simbol al purității, bunătații și împăcării cu sine și cu cei din jur

Semnificația bradului de Crăciun și obiceiul împodobirii

Principalul motiv pentru care bradul a fost ales ca simbol al Crăciunului este acela că, spre deosebire de alți copaci, acesta rămâne verde și iarna și are o formă foarte frumoasă. În același timp, bradul este asociat cu dragostea, bucuria, împlinirea, viața și magia.

Obiceiul ornării bradului apare pentru prima dată într-un document vechi din anul 1510. Acesta vorbea despre un brad împodobit cu mere roșii la Riga, în Lituania. Totodată, la Strasbourg în 1605 a fost înălțat pentru prima dată un brad cu mere roșii într-o piață publică.

În România, bradul de Crăciun a fost împodobit pentru prima dată în palatul regelui Carol I de Hohenzollern, în anul 1866, iar de atunci românii au preluat această tradiție.

Inițial, bradul de Crăciun era împodobit cu fructe, flori de hârtie sau biscuiți. Ulterior, au apărut diferite ornamente precum globulețele de sticlă, beteala, bomboanele de ciocolată, instalațiile luminoase, etc. În vârful bradului de Crăciun există obiceiul să se așeze o stea, precum steaua care i-a călăuzit pe magi până la Bethlehem. Steaua este simbol al norocului și împlinirii dorințelor. Realizate tot din brad, creștinii ornează și coronițele de Crăciun pe care le agață deasupra ușii de la intrarea în casă, simbolizând sănătatea, norocul și veșnicia dragostei. Bradul ar trebui împodobit în Ajunul Crăciunului, anume în seara de 24 decembrie.

BIBLIOGRAFIE:

1. Nicolau I., Ghidul sărbătorilor românești (1998), București, Editura Humanitas.
2. Eretescu C., Folclorul literar al românilor (2007), București, Editura Compania.
3. Știucă N., Sărbătoarea noastră de toate zilele – săbatori în cinstea iernii (2005), Editura Cartea de buzunar.

SĂRBĂTOAREA CRĂCIUNULUI ȘI A ANULUI NOU ÎN JUDEȚUL TELEORMAN

Sergentu Delia, dr. ing. prof.,
Școala Gimnazială Drăgănești de Vede, Teleorman

Obiceiurile Anului Nou, practicate în perioada 24 decembrie-7 ianuarie, în județul Teleorman, sunt legate de sărbătorile Crăciunului și ale Anului Nou și au o mare bogăție folclorică. De Anul Nou sunt specifice colinde și urări.

Colindele religioase au ca subiect nașterea, botezul și patimile lui Isus Hristos. Colindele au text și melodie: Steaua, Domn, Domn să-nălțăm, Astăzi s-a născut Hristos, Florile dalbe etc.

De Crăciun se taie porcul, iar copiii merg cu „bolindeții”, o tradiție prin care copiii colindă pe la casele oamenilor strigând: „Bună seara la Ajun, Că e mâine Moș Crăciun, Cu bucata pe tăciun.”

În schimb, copii primesc covrigei, biscuiți, nuci sau alte dulciuri.

Obiceiurile înrădăcinate în viața oamenilor, comunică o poezie netăgăduit de frumoasă. Obiceiul este o deprindere câștigată prin repetarea deasă a aceleiași acțiuni. Obiceiurile, datinile, cântecele, însoțesc viața omului de la naștere până la moarte.

Locuitorii din județul Teleorman au obiceiuri legate de anumite zile ale anului, păstrate prin tradiție de la strămoșii noștri și în care palpită înțelepciunea poporului român, între care colindele și obiceiurile legate de Anul Nou ocupă un loc însemnat. Cele mai frecvente colinde, care au rezistat timpului sunt: „Astă noapte-ntunecoasă”, „Sub umbrar de rosmarin”, „Sorcova” și „Plugușorul”.

Unul dintre colinde, pe lângă urarea tradițională de Anul Nou, elogiază prin versurile sale elementele mediului rustic, care influențează și susțin existența omului. Acestea sunt, mai ales, plantele agricole, grâul și floarea-soarelui:” Astă noapte-ntunecoasă,/ Noi venim să colindăm,/ La fereastră să strigăm/ Și vouă să vă urăm./ Porumbeii satului/ Uruiră și zburară/ Din cuibul pătului,/ Cu norii s-amestecară./ Câte flori sunt pe pământ,/ Toate merg la jurământ,/ Numai floarea soarelui/ Și cu spicul grâului/ Șăd în poarta raiului/ Și-mi judecă florili,/ Ce-au făcut miroasili.”

Aceste cântece se cântau în seara de Anul Nou, când colindătorii obișnuiau să poarte cu ei o strachină cu grâu verde, legat cu fir roșu, precum și boabe de grâu, cu care loveau în geam, cei din casă răspunzându-le:”Ca mine, ca mine!”, adică noul an care vine să facă grâul să crească mare și să dea producții bune. În timp ce se cântau colindele, colindătorii trosneau din bice și sunau clopotele, strigând: „Ura, ura, ura!”

Dacă în seara Anului Nou nu colindă decât băieții între 10-16 ani, a doua zi dimineața, umblă cu sorcova, atât băieții, cât și fetele ce nu depășesc vârsta de 10 ani.

Sorcova nu era făcută din flori de hârtie colorată, ca astăzi, ci din crenguțe cu flori de măr, păr, vișin și trandafir. Aceste crenguțe, de obicei câte una pentru fiecare membru al familiei, se puneau, în seara de 30 noiembrie, seara de Sf. Andrei, într-o cană cu apă, la fereastră în casă, gospodina având grijă să schimbe apa în fiecare zi. Îngrijite astfel, și fiind la căldură și lumină, crenguțele înmugureau și chiar înfloreau. Din aceste crenguțe înflorite se împodobeau sorcovele copiilor, care atunci când sorcoveau, spuneau: „Sorcova, vesela,/ Să trăiți,/ Să-mbătrâniți,/ Ca un măr,/ Ca un păr,/ Ca un fir de trandafir!/ Să fiți:/ Tare ca fieru,/ Iute ca oțelu,/ Tare ca piatra,/ Iute ca săgeata,/ La anu' și la mulți ani!”

În ziua Anului Nou se umblă cu Plugușorul. Câțiva flăcăi, îmbrăcați în costume populare tradiționale, cu un plug tras de patru boi, albi și frumoși, veneau în gospodăriile oamenilor și recitau „Plugușorul” din colecția lui Vasile Alecsandri, neuitând să strige de fiecare dată: „Mânați, măi flăcăi, hăi, hăi!” Se trosnea cu bicele și se băteau tălăngile și clopotele, se trăgea de buhai și se brăzda cu plugul prin zăpadă.

De Anul Nou se colindă cu Steaua, Sorcova, Plugușorul. Se colindă în grupuri organizate de cadrele didactice. Plugușorul este un obicei foarte vechi și se urează fiecărui gospodar. Plugușorul este poezia care a cuprins cele mai multe transformări.

În Teleorman, copii care merg cu sorcova poartă în mână o crenguță împodobită cu flori din hârtie colorată, trec pe a rude unde le urează fericire, sănătate, tăria fierului, frumusețea trandafirului.

Steaua este de asemenea purtată de un copil, în spatele ei fiind o lanternă aprinsă, vestind astfel nașterea Domnului.

Capra este de asemenea un obicei străvechi. Este costumată și jucată de un flăcău. Acesta ascuns sub un cojoc sau un cearșaf, ritmează jocul, acționând botul de lemn clămpănitor. Jocul caprei este însoțit de diverse instrumente și de alte personaje travestite care cântă, scandează numele caprei.

Irodul se practică în diverse sate din județ. Irozii sunt costumați specific, cu șepci (chipie din carton), peste îmbrăcăminte sunt puse foarte multe panglicuțe din hârtie frumos colorată. Un obicei, întâlnit mai rar, este „vasâlca”.

La școală, împreună cu elevii noștri, încercăm să păstrăm și să ducem mai departe tradițiile și obiceiurile străvechi, prin organizarea activităților extrașcolare.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cristea, S., V., Introducere în istoria culturală a județului Teleorman, 2002, Alexandria, Editura „Rocris”.
2. Cristea, S., V., , Monografia județului Teleorman, 1998, Alexandria, Editura Teleormanul Liber.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI LOCALE DE CRĂCIUN

**Nica Cornelia, profesor învățământ primar
Școala Gimnazială Nr.188, București**

Poporul român a știut ca nimeni altul să-și ,, împodobească “iarna cu datini și sărbători speciale, aceasta fiind o mărturie vie a faptului că avem o conștiință a neamului din care facem parte.

Un loc aparte în bogatele tradiții și obiceiuri românești îl ocupă sărbătorile ciclului de iarnă , care încep cu Sfântul Andrei , urmat de Crăciun (Nașterea Domnului), Anul Nou (Sf.Vasile) și Boboteaza. Ele sunt însoțite de ceremoniale spectaculoase , ce au o funcție educativă , și dezvoltă la oameni sentimentul de mândrie față de tradițiile strămoșești, cu credința în Dumnezeu și sunt transmise din generație în generație. În toate zonele istorice ale României, în centrul sărbătorilor de iarnă, se află familia și speranța într-un an mai bun și mai prosper.

Este o perioadă bogată în obiceiuri , diferite de la o zonă la alta , având în centru marile sărbători creștine prăznuite în această perioadă. Repertoriul tradițional al obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde pe lângă colindele propriu-zise_-,cântece de stea, vifleemul, plugușorul, sorcova, vasilica, jocuri cu măști (turca, cerbul, brezaia), teatrul popular, dansuri (căluții, călușerii) și o seamă de datini, practici, superstiții, ziceri, sfaturi cu originea în credințe și mituri străvechi sau creștine.

În noaptea de 24-25 decembrie, este vremea colindelor, iar acestea diferă de la o regiune la alta. La colindat participă tot satul tradițional, desi efectiv colindă doar copiii și flăcăii, care alcătuiesc grupuri și merg din casă în casă .Colindătorii vestesc nașterea Domnului ,urează gazdelor sănătate și bucurii, primind pentru aceste urări prăjituri, colăcei, mere, nuci. Cele mai cunoscute și apreciate colinde religioase sunt: „O, ce veste minunată”, „Steaua”, „Trei păstori”, „Aseară pe înserate”.

Începând cu întâia zi de Crăciun și în următoarele zile, copiii umbla cu „Steaua”, cântând colinde de stea prin care vestesc nașterea lui Iisus Hristos. Pe lângă colindatul propriu-zis, se joacă și piese inspirate de evenimentul Nașterii Domnului. De un pitoresc aparte este piesa „Irozii” sau „Vicleimul” care reproduce întâlnirea Magilor cu regele Irod și conflictul pe tema aflării Noului Împărat, vestit de steaua care li s-a arătat la răsărit.

Un alt obicei care ține, de la Crăciun până la Anul Nou pe care îl practică flăcăii este „Capra” sau „Turca” cum se numește în Moldova și Ardeal. În Muntenia și Oltenia capra e numită „Brezia”. Unul din colindători, poartă masca, alcătuită dintr-un cap de capră din lemn, cu maxilarul inferior mobil, care este tras cu o sfoară în timpul dansului. Jocul caprei prezintă un scenariu al morții și învierii, și vestește gazdelor „trecerea comunității în noul an sub semnul restabilirii ordinii cosmice, cu alte cuvinte, triumful vieții asupra morții, a luminii asupra întunericului, a fertilității și fecundității asupra sterilității, a binelui asupra răului” (prof. etnograf Crăciun Parasca). Masca este însoțită de un grup zgomotos, cu nelipsiții lăutari ce acompaniază dansul caprei, care saltă și se smucește, se rotește se apleacă, clămpănind ritmic din fâlcile de lemn. Spectacolul se remarcă prin originalitatea costumului și a coregrafiei.

Obiceiul cel mai iubit de copii și de întreaga familie este împodobirea bradului de Crăciun, o practică veche, pe care unii o consideră chiar mai veche decât creștinismul și simbolizează „pomul vieții”. Cei care îi atribue o semnificație creștină spun că bradul este „pomul cunoașterii binelui și răului”, împodobirea acestuia cu mere roșii amintind de păcatul originar, iar în zilele noastre brăduțul este împodobit cu globulețe, ghirlande, artificii, bomboane, iar copiii în noaptea de Ajun asteaptă să vadă ce daruri primesc de la Moș Crăciun. Înlocuit de buhaiul care imită mugetul boilor.

Datinile și tradițiile reprezintă legătura strânsă dintre generații prin intermediul cărora trăsăturile unui popor nu se pierd niciodată.

BIBLIOGRAFIE

Nicolae, I., Ghidul sărbătorilor românești. Ed. Humanitas, București, 1998

Pop, M. - Obiceiuri tradiționale românești, Ed. Excellence Univers, București, 1999

Brătulescu, M. - Colinda românească, Ed. Minerva, București, 1981;

DATINI ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN SPECIFICE ROMÂNIEI

**Prof. învățăământ preșcolar Gurlui Mihaela
Grădinița cu PP ”Ion Creangă” Alexandria, Teleorman**

Crăciunul se sărbătorește din moși strămoși, în fiecare an în data de 25 decembrie, Nașterea lui Iisus Hristos, Mântuitorul, fiind un prilej de mare sărbătoare pentru toți românii.

Crăciunul este o sărbătoare principală anuală, la fel ca în majoritatea statelor creștine. Crăciunul a fost introdus odată cu apariția creștinismului în România.

Pe 25 decembrie, în prima zi de Crăciun, oamenii merg la biserică să asiste la slujba de dimineață și să primească lumină și agheasmă. Apoi se întorc acasă și deschid cadourile de sub brad. Masa de Crăciun este bogată și variată.

Pe 26 decembrie, în a doua zi de Crăciun, se sărbătorește Soborul Maicii Domnului. Este o zi dedicată familiei și rudelor. Oamenii își fac vizite reciproce și își oferă urări de sănătate și fericire. Se mai consumă din bucatele rămase de la masa de Crăciun sau se pregătesc altele noi.

Pe 27 decembrie, în a treia zi de Crăciun, se sărbătorește Sfântul Ștefan, ocrotitorul familiilor și al caselor. Este o zi în care se respectă tradiția de a nu lucra nimic în gospodărie, pentru a nu atrage nenorocirile. Se mai spune că în această zi nu este bine să te cerți cu nimeni, pentru a nu avea parte de certuri tot anul.

Crăciunul în România este o sărbătoare plină de bucurie, lumină și speranță. Este o ocazie de a ne reîntâlni cu cei dragi, de a ne aminti de semnificația Nașterii lui Iisus și de a ne bucura de tradițiile și obiceiurile strămoșești.

Să începem cu colindele. E bine să se știe că în satul tradițional, colindatului i se acorda o mare importanță. Vestea Nașterii Pruncului Iisus trebuia împărtășită, ea era o sărbătoare a întregii comunități, a celor mici și a celor mari, a celor înstăriți și a celor mai puțin bogați.

Flăcăii începeau repetițiile pentru colindat încă din prima zi a Postului Crăciunului, imediat după Lăsatul Secului sau, cel mai târziu, de Moș Nicolae. Primul pas consta în constituirea cetei de colindători, după legi nescrise, transmise din generație în generație. Exista deja un nucleu la care aderau alți tineri din sat luând locul celor care, în timpul anului, își schimbaseră statutul civil prin căsătorie. A fi colindător, a merge din casă în casă pentru a duce vestea Nașterii Domnului, avea o importanță covârșitoare, de aceea fiecare membru al cetei trebuia să aibă o conduită morală ireproșabilă: trebuia să fie flăcău serios și de încredere.

În timp ce copiii și flăcăii se ocupau cu repetarea colindelor, adulții făceau pregătiri pentru sărbătoare. În primul rând, casa trebuia să fie primenită, toată gospodăria trebuind să fie în perfectă ordine.

Femeile și fetele se ocupau cu treburile din interiorul locuinței: curățenie, spălat, iar mai apoi, pregătirea bucatelor tradiționale. Dacă feciorii se dedicau repetării colindelor, fetele se întreceau în a-și „înflori” cămășile, astfel încât în zi de sărbătoare să îmbrace costume populare fără egal, unice, care să le individualizeze în rândul celorlalte.

Un moment extrem de important care anunța Crăciunul se desfășura într-o zi cu dată fixă, pe 20 decembrie, de Ignat, atunci când se tăia porcul care avea să asigure masa îmbelșugată pentru Crăciun. Însă nu doar pentru sărbătoarea Crăciunului și zilele care vor urma, în care se putea iar mânca de dulce, adică grăsime și carne, până la Postul Paștelui, atunci când, de obicei, se terminau carnea și slănina porcului sacrificat la Ignat.

Țăranul român a pus pe seama sfântului o seamă de legende, în care apare și porcul, motiv pentru care i se mai spune și „Ignatul porcilor”. Una dintre ele spune că sfântul, ori de câte ori înnopta într-o casă, lăsa un dar gazdei. Odată, poposind la un țăran sărac, i-a dăruit un porc, pe care l-a învățat cum să-l prepare îndemnându-l să împartă cu ceilalți, de Crăciun.

Într-o altă legendă, se spune că Ignat era un om foarte sărac și fără copii. Pornind el să găsească ceva de mâncare pentru Crăciunul care se apropia a întâlnit un străin care mîna o turmă de porci. Ignat vru să afle cu cât vinde un porc, dar străinul îi promisese că îi va avea pe toți, dacă îi va da ceea ce știe că nu are acasă. Omul sărac se învoi neștiind că făgăduise necuratului pe pruncul său nenăscut, aflat în pîntecele nevestei sale. Aflând de înșelăciunea diavolicească, Dumnezeu vru să-l scape pe Ignat. De aceea luă chipul unui bătrân și ceru adăpost în casa sărmanului înșelat, iar în noaptea aceea, când venise diavolul să-și ia „darul”, Dumnezeu dădu răspuns la toate cele zece ghicitori ale necuratului, astfel încât acesta din urmă plesni de ciudă, iar Ignat rămăsese cu porcii, dar și cu copilul, devenind om cu stare.

Ca la orice sărbătoare importantă și ajunul avea o mare importanță, astfel încât pe 19 decembrie, se fierbea grâu, care, după ce era binecuvîntat și tămâiat de capul familiei, era consumat de toți ai casei. Ceea ce rămânea se dădea la păsări în dimineața de Ignat. În unele zone ale țării, dacă cineva venea în casă în ajunul Ignatului, trebuia să ia loc, pentru ca să șadă bine și cloștile pe cuibar. Tot pe 19 decembrie, se credea că vrăjitoarele umblau să ia belșug caselor, motiv pentru care în satul tradițional se presărau mei și sare împrejurul casei, hambarelor și curții.

BIBLIOGRAFIE

<https://www.voceauropei.com/craciunul-in-romania.html>

<https://culturaconstanta.ro/traditii-si-obiceiuri-de-craciun>

SERBAREA CRĂCIUNULUI LA GRĂDINIȚA CU PITICI

Prof.învățământ preșcolar NĂTĂRĂU MĂDĂLIN IULIAN
Prof.învățământ preșcolar NĂTĂRĂU OANA ADRIANA
Grădinița cu PP "Ion Creangă" Alexandria/Teleorman

Tradițiile Crăciunului au fost îmbogățite de la an la an. Cei mici îl așteaptă an de an pe Moș Crăciun cup plete dalbe, care vine cu tolba încărcată de cadouri pentru copiii cuminiți, iar cu câteva zile înainte de Crăciun se împodobește bradul cu ornamente de culoare roșie sau verde.

Fulg de Nicolae Labiș

Desfrunzit și prea bătrân,
Tremură de frig gorunul.
Au căzut și-ntâii fulgi
Și l-am prins din zbor pe unul.
Migălos lucrată-n fir,
Floarea mică și rotundă
S-a topit și a murit
O minune de-o secundă.
M-am întors înduioșat
Să scriu trista ei poveste;
Despre-un fulg care-a venit
Timpuriu și nu mai este.

-Pentru ce n-ai mai rămas
În înaltul bolții tale,
De-ai venit atât de pur
Spre noroaiele din vale?
Care vânt neliniștit,
Răsucindu-te cu ură,
Ți-a mânat către pământ
Prea gingașa ta făptură?
Și de vreme ce sosisi,
Pentru ce-ai dat morții vamă?
Nu puteai să fii de-argint,
Ori de sticlă, ori de scamă?

Dar în vreme ce scriam
Întrebarea mea nebună,
N-am văzut cum lângă geam
Ninge-ntruna și întruna.
Iar când ochii mi-am-nălțat,
Am văzut cum prin ninsoare
Valea-ntreagă lumina
Minunat scăpărătoare.”

Iarna de Vasile Alecsandri

„Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă,
Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă;
Fulgii zbor, plutesc în aer ca un roi de fluturi albi,
Răspândind fiori de gheață pe ai țării umeri dalbi.
Ziua ninge, noaptea ninge, dimineața ninge iară!
Cu o zale argintie se îmbracă mândra țară;
Soarele rotund și palid se prevede printre nori
Ca un vis de tinerețe printre anii trecători.

Tot e alb pe câmp, pe dealuri, împrejur, în
depărtare,
Ca fantasme albe plopilor înșirați se pierd în zare,
Și pe-ntinderea pustie, fără urme, fără drum,
Se văd satele pierdute sub clăbuci albi de fum.
Dar ninsoarea încetează, norii fug, doritul soare
Strălucește și dezmiardă oceanul de ninsoare.
Iată-o sanie ușoară care trece peste văi...
În văzduh voios răsună clinchete de zurgălăi.”

Sania de Vasile Alecsandri

Zi cu soare, ger cu stele! Hai, iubită, la plimbare.
Caii mușcă-a lor zăbale, surugiul e călare;
Săniuța, cuib de iarnă, e cam strâmtă pentru doi
Tu zâmbești?
Zâmbirea-ți zice că e bună pentru noi.
Caii scutură prin aer sunătoarele lor salbe,
Răpind sania ușoară care lasă urme albe.
Surugiul chiuiește; caii zboară ca doi zmei
Prin o pulbere de raze, prin un nour de scânteii.
Pe câmpia înălbită, netedă, strălucitoare
Se văd insule de codri, s-aud câni la vânătoare,
Iar în lunca pudruită cu mănunt mărgăritar
Saltă-o veveriță mică pe o creangă de stejar.
Acum trecem prin poiene, acum trecem prin
zăvoaie;

Crengile aninate-n cale ning steluțe și se-ndoaie.
Iată-o gingașă mlădiță cu șirag de măștișori...
Tu o rupi? Ea te stropește cu fulgi albi răcoritori.

BIBLIOGRAFIE:

1. Doine, pasteluri, poezii populare, Vasile Alecsandri, Editura Litera, 2018.
2. Poezii, Nicolae Labiş, Editura Cartex, 2018.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

MANEA CRISTIANA DANIELA
GRĂDINIȚA CU P.P NR. 6 ALEXANDRIA

La români sărbătorile de iarnă în special Crăciunul sunt sărbătorile de suflet. Amintirea copilăriei ce ne revine puternic în suflet și în minte, zăpezile bogate și prevestitoare de rod îmbelșugat, colindele și clinchetele de clopoței, mirosul proaspăt de brad dar și de cozonaci, nerăbdarea așteptării darurilor sub pomul de iarnă toate crează în sânul familiei o atmosferă de liniște și iubire. Decembrie este luna cadourilor și a sărbătorilor de iarnă (Sfântul Nicolae, Crăciunul, Anul Nou) și poate unul dintre cele mai așteptate momente ale anului mai ales pentru cei mici care ard de nerăbdare să vadă ce primesc de la Moș Nicolae în ghetuțele pregătite de cu seară.

De la Sfântul Nicolae până la Sfântul Ion românii se simt în sărbători. Cel mai important este Crăciunul considerat ca sărbătoarea nașterii Domnului nostru Iisus Hristos. Oamenii au adaptat-o creând tradiții și obiceiuri conform culturii lor specifice. Acest obicei din seara Sfântului Nicolae a luat naștere la oraș și s-a răspândit și în mediul rural. Fiecare trăiește din plin sărbătorile, însă nu toată lumea cunoaște adevăratele istorii și semnificații ale datinilor de iarnă. Pentru a aprecia mai mult tradițiile, vă oferim o mică istorie a Moșului Nicolae.

Pe 6 decembrie, este ziua Sfântului Nicolae iar, după tradiția populară, aceasta este prima zi de iarnă. Credincios, Sfântul Nicolae este faptuitor de minuni și martir pentru credința în Iisus. La români, Sfântul Nicolae este închipuit ca un moș cu barba albă care poate aduce ninsoarea scuturându-și bărbia. Datorită tradiției occidentale, Moș Nicolae este și cel care face cadouri celor mici. În seara din Ajun (5 decembrie), părinții pun în încălțăminte copiilor, pe care aceștia și-o pregătesc cu mare grijă, multe dulciuri și, uneori, jucării. În unele locuri există și obiceiul de a pune alături de cadouri și o nuielușă care ar trebui să îi cumintească, măcar în principiu, pe copii care nu s-au purtat bine în timpul anului. "Copii cuminiți primesc dulciuri și jucării iar cei obraznici nuielușe "așa auzeam în copilărie de la părinții noștri. Acum la vremea maturității ne amintim cu bucurie de acele seri nimerite când ne pregăteam cizmulițele și așteptam cu nerăbdare să vină Moș Nicolae să ne lase în dulciuri și jucării. Sfântul Nicolae mostenește la moartea ambilor părinți, toată averea familiei pe care se hotărăște să o folosească în scopuri umanitare, ajutându-i pe cei săraci. El este cunoscut ca protector al copiilor mici, al călătorilor, al comercianților, al celor acuzați pe nedrept, al fetelor nemăritate și mireselor. Legenda istoriei lui Moș Nicolae vorbește despre un nobil sărac care avea 3 fete pe care nu le putea marita din cauza situației financiare precare. Se spune că Nicolae de Mira, înainte de a deveni Sfânt, a decis să-l ajute pe acest nobil lăsând câte un saculeț cu aur la ușa casei acestuia de fiecare dată când una dintre cele trei fete a ajuns la vârsta măritășului. Vrând să știe cine îi face aceste cadouri, nobilul a urmarit la cea de-a treia fată ușa casei. Povestea spune că Nicolae s-a urcat pe acoperiș și a dat drumul saculețului prin hornul casei în niște sosete puse la uscat. Astfel s-a născut ideea ciorapilor atârnați la gura sobelor și a șemineelor în care se primeau cadourile. Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei, este sărbătoarea când toți se reunesc părinți, copiii, nepoți își fac daruri, se bucură de momentele și atmosfera din jurul mesei, cu credință ca prin cinstirea cum se cuvine

a sărbătorii vom avea un an mai bun și mai bogat. La sate sunt pastrate mai bine tradițiile și obiceiurile specifice acestei sărbători. Repertoriul tradițional al obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde pe lângă colindele propriu-zise - cântece de stea, vicleimul, plugușorul, sorcova, vasilica, jocuri cu măști (țurca, cerbul, brezaia), teatrul popular, dansuri (căluții, călușerii) - și o seamă de datini, practici, superstiții, ziceri, sfaturi cu originea în credințe și mituri străvechi sau creștine. Dintre acestea, care exprimă înțelepciunea populară, realul sau fantasticul, esențe ale bogăției noastre spirituale, redăm câteva specifice diferitelor zone ale țării. Pe 20 decembrie în calendarul ortodox se sărbătorește ziua Sfântului Ignat. În aceasta zi datina randuiește să fie tăiat porcul de Crăciun. Pentru că țărani cred că un porc neînjunghiat în aceasta zi nu se mai îngrasa pentru că își visează cutitul. Nerespectarea acestui obicei poate provoca, după unii, incidente neplăcute. În mod evident, și acest obicei păstrează elemente de ritual pagan (în Egiptul Antic și în Grecia Antică porcul era sacrificat în cinstea unor zeități). În Bucovina, în Ajunul Crăciunului se pun pe masă un colac și un pahar de apă, deoarece se crede că sufletele celor răposați vin în această noapte pe la casele lor, gustă din colac și-și udă gura cu apă.

Cu o săptămână înainte de Crăciun, în zona Codru din Maramureș încep pregătirile pentru colindat, culminând în cele două zile anterioare sărbătorii, când se pregătesc mâncărurile și se împodobesc interioarele locuințelor: masa cu fața brodată, fețe de perne ornamentate, pe pereți se pun șterguri și blide ornamentate, crengi de brad, banița, busuioc, brebenoc. Aluatul frământat în noaptea de Crăciun e bun de deochi pentru vite.

Se crede că la miezul nopții, înspre Crăciun, apa se prefăce în vin, iar dobitoacele vorbesc.

În Ajunul Crăciunului se leagă pomii cu paie, pentru că acești pomi să lege rod bogat. Pomul Crăciunului îmbracă în sate din zona Codru aspecte diferite, deosebindu-se de bradul cu elemente ornamentale cumpărate din oraș.

Cel mai răspândit era pomul cu cercuri din nuielă de salcie sau din sârmă, îmbrăcate în hârtie colorată, peste ele sunt trecute sfori din ață de fuior pe care sunt înșirate boabe de fasole albă.

În alte sate se făcea pom împodobit cu paie de grâu tăiate scurt și înșirate pe sfoară, delimitate de floricele de porumb. Fasolea albă simboliza "curățirea sufletului". Unii locuitori preferau pomul de vâsc, pe care se aplicau panglici de hârtie colorată.

În seara de 23 spre 24 decembrie, până după miezul nopții și în unele locuri până la ziuă, cete de copii merg din casă în casă cu colinda: Moș-Ajunul, Bună-dimineața, Colindișul sau Bună-dimineața la Moș-Ajun. În unele părți din Ardeal, copiii care merg cu colindatul se numesc pițărâi sau pizerei. După credința populară, ei sunt purtători de noroc și fericire.

BIBLIOGRAFIE

1. Constantin Eretescu – "Folclorul literar al românilor", editura Compania 2007.
2. Narcisa Alexandru Stiuca-Sarbatoarea noastră de toate zilele – sărbători în cinstea iernii, Editura Cartea de buzunar, 2005

TRADIȚIILE SĂRBĂTORII DE CRĂCIUN

Autor: Profesor- Pantea Daniela

Instituția: Școala Gimnazială Mihai Eminescu-Alexandria

Vechile datini românești ne ajută în fiecare an să simțim și să trăim atmosfera plină de căldură și veselie a Sărbătorilor de iarnă. Nu știm întotdeauna cu exactitate care este semnificația sau originea lor și ne gândim că, în fond, nu este așa de important.

Împrumutând și asimilând formele altor neamuri, la fondul popular românesc, românii au ajuns să aibă o comoară spirituală destul de bogată, milenară.

La români, sărbătorile de iarnă, îndeosebi cele de Crăciun sunt adevărate sărbători de suflet. Amintirile copilăriei ce ne revin puternic în minte și suflet, zăpezile bogate și prevestitoare de rod îmbelșugat, colindele și clinchetele de clopoței, mirosul proaspăt de brad, dar și de cozonaci, nerăbdarea așteptării darurilor, toate creează în sânul familiei o atmosfera de basm, liniște sufletească și iubire.

Perioada Sărbătorilor de iarnă începe de la Sfântul Nicolae, sărbătorit de credincioșii ortodocși pe 6 decembrie, și se termină de Bobotează, pe 6 ianuarie. Așadar, o lună plină în care tradiția este la loc de cinste.

Nașterea Domnului Iisus Hristos este sărbătorită în zilele de 25, 26 și 27 decembrie, iar seara de 24 decembrie este cunoscută și sub denumirea de Ajunul Crăciunului. Sărbătoarea Crăciunului datează încă din secolul al IV-lea, când Biserica Creștină a stabilit această dată nu întâmplător, ci pentru a concura cu nașterea zeului Soare din tradițiile păgâne. Mulți istorici ai religiei sunt însă de părere că Nașterea Domnului ar fi avut loc spre sfârșitul iernii. De altfel, există unele discrepanțe între datele la care se sărbătorește Crăciunul: creștinii ortodocși de rit vechi îl sărbătoresc pe 7 ianuarie, după calendarul iulian, care este decalat cu 13 zile față de cel oficial.

Cei mici îl așteaptă an de an pe Moș Crăciun cu plete dalbe, care vine cu tolba încărcată de cadouri pentru copiii cuminți, iar cu câteva zile înainte de Crăciun se împodobește bradul cu ornamente de culoare roșie sau verde. Obiceiul bradului de Crăciun ar fi apărut în Germania, unde legenda spune că Sfântul Bonifaciu a ordonat tăierea stejarilor, venerați de păgâni. În cădere, stejarii au distrus toți copacii din preajmă, mai puțin bradul, care a devenit de atunci un simbol al acestei sărbători și este împodobit în seara de Ajun.

În țara noastră există o mulțime de tradiții legate de Sfânta Sărbătoare a Nașterii Domnului. În satele din Oltenia, în Ajunul Crăciunului, gospodarii se trezesc dis-de-dimineață, aprind focul în sobă și ațâță jarul cu ajutorul unui vreasc, în timp ce rostesc o urare de Crăciun: „*Bună dimineața lui Ajun! /C-a venit într-un ceas bun /Să ne-aducă: porcii grași și unturoși /Și oamenii sănătoși, /Vacile cu viței, oile cu miei, scroafele cu purcei, cloștile cu pui, găinile cu ouă. La anul și la mulți ani!*”. În unele sate din Banat, împodobitul bradului este un ritual total diferit de cel practicat la oraș. În primul rând, în pomul de Crăciun nu se pun globulețe și beteală, ci dulciuri, iar sub brad se așază un colac, un cârnat și o sticlă de răchie, ca daruri pentru Moș Crăciun.

În unele sate din Crișana, cum sunt Dobrești sau Țopa de Sus, colindătorii poartă măști zoomorfe și, la fel, cum se întâmplă în Banat sau în Maramureș, în noaptea Crăciunului, există obiceiul Vicleimului sau al Irozilor. Deosebirea este că scena în sine nu are loc în afara gospodăriilor, ci în casele oamenilor. Rolurile sunt jucate doar de copii și este mai mult o cântare decât un ritual. În Maramureș, la colindat merg și adulții, nu numai copiii. Ei sunt primiți de gazde și cinstiți. cu cozonac, sărmăluțe, preparate din carne de porc, colaci și vin.

Indiferent de zona țării, Crăciunul este o sărbătoare a bucuriei, a renașterii și a speranței într-un viitor mai bun.

BIBLIOGRAFIE:

Sfetcu, Nicolae - Tradiții și obiceiuri de Crăciun - București, Multi Media Publishing, 2018

Mitroi, M., Nichita, A., Antonovici, S., Jalva, S. - Obiceiuri și tradiții de Crăciun, București, Editura Aramis, 2008

TRADIȚII SI OBICEIURI DE CRACIUN ÎN CONTEXT EUROPEAN

**Prof. Petrescu Nicoleta Gabriela,
Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu”, Rosiori de Vede, Teleorman**

Lumea din care face parte țărănul român a fost dintotdeauna bogată în obiceiuri și tradiții. Acestea par a fi pentru cei care le privesc din exterior, manifestări folclorice fabuloase. Pentru cei care le cunosc însemnătatea, știu că aceste obiceiuri și tradiții ascund înțelesuri profunde, despre relațiile interumane și despre relațiile oamenilor cu natură.

Prin astfel de manifestări, oamenii din diverse zone ale țării, au încercat să dea însemnătate anumitor momente sau întâmplări din viață lor.

Obiceiurile tradiționale românești au ca și modalități de exprimare: muzică, coregrafia, gestică sau mimica. Sunt fapte culturale complexe, menite înainte de toate, să organizeze viața oamenilor. Marchează momentele importante ale trecerii lor prin lume, și le modelează comportamentul.

Cele două mari categorii de obiceiuri și tradiții sunt:

- cele care marchează diferite evenimente ce se desfășoară de-a lungul anului. Sunt sărbători religioase, cele legale, de muncă agricolă, de factori de mediu. Acestea vizau viață colectivă a satului, având un caracter public și ciclic. Un loc special între obiceiurile religioase îl au cele specifice Crăciunului și Paștelui.

- a doua mare categorie se referă la obiceiurile care atestă diferite momente importante din viața omului. Desfășurarea lor era legată de momente bine determinate, care nu se repetă de-a lungul vieții. Desprinse din negura vremurilor, făcând parte de secole din viața satului, unele dintre tradițiile populare românești trăiesc și azi, în ciuda asaltului nivelator al civilizației contemporane. Modernizarea se face simțită, ici-colo – de pildă, în portul fetelor care, la sărbători, îmbină straiile populare cu pantofi la modă - dar tradiția rezistă. Evenimentele mari și mici ale vieții, muncă și căsătoria, credințele religioase, creștine sau precreștine, dau sens acestor obiceiuri populare românești, care iată, persistă, că un mesaj liniștitor de continuitate și stabilitate și care încântă străinii cu autenticitatea lor.

Sărbătorile de iarnă sunt marcate și ele de cele mai frumoase tradiții românești. Iarnă se țin obiceiuri și datini populare, care provin din trecut, dar se urmează cu sfințenie chiar și în ziua de azi. La sate, în Ajunul Crăciunului, cete de copii se strâng pentru a-i colindă pe săteni. În satele bucovinene, copiii se maschează în diferite personaje, precum ursul, capra, ursarii sau bunghierii. În Moldova, bărbații proaspăt însurați merg cu plugul.

Un simbol mult prea cunoscut este bradul de Crăciun. Acesta există în tradițiile românești cu mult înainte de era creștină. Bradul este cel mai important arbore din obiceiurile românești. Bradul

este prezent la cele mai importante evenimente din viață unui om: botezul, căsătoria și înmormântarea; bradul se consideră că aduce noroc, viață lungă, prosperitate și fertilitate, motiv pentru care oamenii își împodobesc casa cu crengi de brad.

Un alt obicei cunoscut de toți este colindatul. Colindatul începe în data de 24 decembrie și poate să continue timp de 2 sau 3 zile; colindatul se face de obicei în grupuri, de copii, oameni maturi, bătrâni, doar fete, doar băieți, tineri căsătoriți etc, în funcție de zona etnografică.

-în ziua de azi, toată lumea abia așteaptă să împodobească bradul; acest obicei are loc în ajunul Crăciunului sau în noaptea de Crăciun, când Moș Crăciun aduce pe lângă cadouri și bradul frumos împodobit cu globuri și beteală.

-în zona Banatului montan, în ajunul Crăciunului focul din casă nu este stins deloc, pentru că anul ce vine să fie luminos și spornic. În această zi se împodobește bradul cu dulciuri, sub brad se pune un colac, un cârnat și o sticlă de răchie (cunoscătorii știu) – daruri pentru Moș Crăciun, iar pentru calul acestuia se pun grăunte și fan. Tot în această seară, tinerii se adună pe la case în grupuri de fete și feciori și își pun măști: băieții poartă măști de femei iar fetele poartă măști de bărbați, apoi pleacă prin sat. Se adunau în mai multe case unde începeau să danseze: fetele cu măști de băiat iau câte o tânără la joc iar băieții, cu măști de fete iau câte un fecior; în timpul jocului mascații sărută perechea aleasă. Acești mascați purtau numele de Bloji.

-în Maramureș, datinile de Crăciun sunt un amestec de credințe păgâne cu cele creștine; spre deosebire de alte zone, aici are loc “jocul moșilor” – colindarea gazdelor de către colindători deghizați cu măști; aceștia colindau pentru a ura sănătate și fericire gazdelor.

Toți colindătorii, indiferent de vârstă, primesc un colac – ce simbolizează soarele; de asemenea ei primesc mere și nuci. În ziua de Crăciun nu se spală rufe și nu se da nimic de împrumut; animalele din ograda primesc mâncare din belșug; se spune că dacă animalele se culcă pe partea stângă atunci iarnă va fi lungă și geroasă.

-în zona Moldovei, Crăciunul este o sărbătoare importantă; toate activitățile ce au loc în ziua ajunului sunt de fapt un ritual spre protecția animalelor, a livezilor și a gospodăriei; femeile curată toată casa și fac colaci, iar bărbații au grijă să înapoieze orice lucru luat cu împrumut. Tot în acesta zi, femeile coc un colac în formă de cifra 8, care în primăvară urmează să fie afumat și pus între coarnele boilor ce arau pământul. În ajun femeile pregătesc masă de Crăciun, care trebuie să conțină vreo 12 feluri de mâncare, multe dintre acestea fiind din carne de porc, sacrificat cu câteva zile mai înainte. Nimeni nu mănâncă până când preotul nu vine să sfințească bucățile.

Tot în ziua ajunului încep și colindătorii să meargă pe la casele oamenilor; de dimineață colindă copiii cei mai mici, spre după masă școlarii iar spre seară colindă tinerii.

În Bucovina se crede că toate colindele sunt rostite pentru că diavolii să dispară iar satul să fie curat în noaptea de Crăciun; de asemenea, se spune că este un mare păcat dacă o gospodărie are ușa închisă în ajunul Crăciunului și nu poate să-i primească pe colindători.

Un alt obicei care în timp și-a pierdut semnificația este mersul cu steaua; acest obicei avea menirea de a informa oamenii de nașterea lui Hristos; copiii care mergeau cu steaua se deghizau în magi și vesteau marea minune.

De Anul Nou tinerii merg cu “Plugușorul” iar flăcăii merg la colindat la fetele nemăritate; dar în acest caz colindele nu mai sunt urări de bine, ci sunt satire ironice și au menirea de a atrage atenția asupra unor năravuri ale gazdelor. Tot în această zi, are loc și “jocul caprei” sau “jocul cerbului” – un ritual bine regizat, cu măști și personaje mitice.

Iar persistența lor arată clar un lucru: că oamenii au încă nevoie de ele.

BIBLIOGRAFIE:

descopera.ro

<http://epochtimes-romania.com>

<https://www.travelguideromania.com>

TRADIȚII ȘI OBICEIURI ROMÂNEȘTI DE CRĂCIUN

Ciufu Anca Emanuela, profesor învățământ primar
Școala Gimnazială Nr.188, București

Sărbătorile de iarnă, cu imensa disponibilitate a dăruirii generoase devine un minunat prilej prin care se pronunță specificul unei națiuni .

Unele dintre tradițiile și obiceiurile românilor de o mare frumusețe și de o deosebită valoare spirituală sunt concentrate în jurul celor două mari sărbători de iarnă: **Crăciunul și Anul Nou**.

Semnificația bradului de Crăciun

Un simbol mult prea cunoscut este bradul de Crăciun. Acesta există într-o sumedenie de tradiții de Crăciun, cu mult înainte de era creștină; bradul este cel mai important arbore din obiceiurile românești. Bradul este prezent la cele mai importante evenimente din viața unui om: botezul, căsătoria și înmormântarea; bradul se consideră că aduce noroc, viață lungă, prosperitate și fertilitate, motiv pentru care oamenii își împodobesc casa cu crengi de brad.

În ziua de azi, toată lumea abia așteaptă să împodobească bradul; acest obicei are loc în Ajunul Crăciunului sau în noaptea de Crăciun, când Moș Crăciun aduce pe lângă cadouri și bradul frumos împodobit cu globuri și beteală.

Colindatul

Un alt obicei cunoscut de toți este colindatul. Colindatul începe în data de 24 decembrie și poate să continue pentru 2 sau 3 zile; colindatul se face de obicei în grupuri, de copii, oameni maturi, bătrâni, doar fete, doar baieti, tineri căsătoriți etc, în funcție de zona etnografică.

Colindatul are loc în curtea celor ce primesc colindătorii, în casă sau sub fereastră; de asemenea colindatul are loc seara, noaptea sau chiar dimineața. Colindătorii sunt întotdeauna primiți în casă deoarece se spune că ei aduc sănătate și un an prosper; colindătorii sunt recompensați cu nuci, mere, colaci și mai nou bani.

Sorcova

În dimineața Anului Nou copiii obișnuiesc să meargă cu “**Sorcova** “. Obiceiul Sorcovei este practicat de copii de la 3 la 13 ani. În trecut sorcova era din flori naturale, ramuri de măr, prun, cireș sau trandafir puse la înmugurit de Sf. Andrei și împodobite cu beteală roșie, însă astăzi, cea mai răspândită este cea confectionată dintr- un băț ornat cu flori artificiale din hârtii colorate, uneori având un clopoțel, ori dintr- o crenguță de brad pe care se prind panglici de hârtie colorată. De obicei fiecare copil are sorcova lui. Înclinată de mai multe ori în direcția unei anumite persoane, sorcova joacă oarecum rolul unei baghete magice, înzestrate cu capacitatea de a transmite vigoare și tinerețe celui vizat.

Textul urării, amintește de o vrajă și nu face decât să întărească efectul mișcării sorcovei. Când copiii și- au terminat de rostit urările, Semănătorii, (cei care poartă în trăistuțe boabe de grâu, porumb, fasole) încep să arunce prin casă semințe, cu credința că acestea vor determina belșugul recoltelor viitoare.

Obiceiuri și tradiții din Oltenia

În zona **Olteniei** foarte multe tradiții de Crăciun sunt strâns legate de ritualuri de purificare și de aflare a ursitului de către fetele nemăritate. În Ajun are loc scormonitul în foc: toți membri familiei, indiferent de vârstă, dau cu joarda în foc și spun câteva versuri ce au menirea să protejeze gospodăria de boli și să aducă un an nou bogat și roditor. Câteodata sunt invitați și colindătorii să facă același lucru.

În ziua de Crăciun are loc un ritual al adunatului de gunoaie din curtea gospodăriei, pentru ca anul ce vine să aducă pui mulți. În fiecare gospodărie sunt pregătite "colinzile" – bețe de alun curățate de coajă; acestea sunt mai apoi trecute prin fum de pin. Femeia pregătește atâtea lumânări câte "colinzi" sunt și gătește un număr egal de colaci. Femeia bătrână din casă lua o "colindă", o lumânare, un colac, nuci, mere, zahăr și bomboane și dădea de pomană unui membru al familiei, rostind numele unui mort. Apoi toată familia cina, iar cei mici plecau la colindat.

În noaptea de Anul Nou, fetele nemăritate, legate la ochi, leagă o panglică pe al zecelea par din gard; a doua zi merg să vadă cum arată parul: dacă acesta e înalt și drept atunci viitorul lor soț va fi frumos; dacă parul este scorjit atunci bărbatul va fi urât; iar dacă parul este noduros atunci bărbatul va fi bogat.

Acestea sunt câteva tradiții și obiceiuri românești din zona Olteniei; din păcate multe dintre ele au fost uitate; poate doar bunicii noștri le mai cunosc; sau poate în unele sate uitate de lume aceste tradiții sunt la fel de vii ca și acum 2.000 de ani.

BIBLIOGRAFIE:

1. Brătulescu, M. - Colinda românească, Ed. Minerva, București, 1981;
2. Nicolau, I. - Ghidul sărbătorilor românești, Ed. Humanitas, București, 1998;
3. Pop, M. - Obiceiuri tradiționale românești, Ed. Excellence Univers, București, 1999

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

Prof. Inv.Preșcolar Bratu Petruța Liliana
Grădinița cu P.P. Nr. 7 Alexandria

Obiceiurile calendaristice și cele legate de viața de familie reprezintă o componentă a culturii noastre tradiționale. Cele mai fastuoase și cele mai răspândite s-au dovedit a fi cele legate de Nașterea Domnului sau Praznicul Crăciunului și Anul Nou. Obiceiurile și tradițiile românești exprimă înțelepciune populară, realul sau fantasticul, fiind esența bogăției noastre spirituale.

Ziua de 24 decembrie este ziua lui Moș Ajun, fratele mai sărac al lui Moș Crăciun. Creștinii păstrează un dovleac turcesc special pentru această zi. Se coace și se împarte în dimineața de Ajun la vecini (copii) să fie grași ca dovleacul. Cei care au copii morți pregătesc colindele și le dau de pomană cu colac și lumânarea aprinsă. Colindele sunt confecționate din baț de alun decojit în formă de spirală sau crucea Sfântului Andrei și afumate.

În noaptea de ajun se merge la pitărai. Se adună toți la răscruce în mijlocul satului și se strigă: „pitărai măă...” „hai la pitărai măă...”. Copiii pregăteau felinare în dovleac, în care decupau nas, ochi, gura și aprindeau o lumânare în interiorul dovleacului și le așezau pe pridvorul casei sau pe bulumacul porții. Din răscruce fiecare grup de pitărai mergea pe ulița unde locuia, primind de la gospodari colaci, mere, covrigi, dulciuri și striga:

„Dă-mi covrigul și colacul

Că mă mut la altul !”

La bătrâni se împărțeau și câte o ceșcuță de pământ cu țiucă fiartă. Era obiceiul, chiar dacă se tăiau porcii mai devreme (în general se tăiau în ziua de Ignat), cartaboșii (bosomeții cum ziceau cei bătrâni) să se facă în seara de ajun. Acum veneau lăutarii să cânte „Soldu boldu” cu un text specific de pregătirea bucatelor pentru Crăciun. Spuneau că, nu se simte sărbătoarea dacă nu se fierb

cartaboșii în noaptea de Crăciun”. În ziua de Ajunul Crăciunului , preotul umbla cu icoana Nașterii lui Iisus Hristos pe la casele enoriașilor cântând troparul nașterii Domnului.

Farmecul sărbătorilor de Crăciun consta și în împodobirea bradului, pomul binecuvântat ce simbolizează eternitatea. Bradul trebuie împodobit cu globulețe , lumini și bomboane în seara de Crăciun și trebuie ținut în casă până la Sfântul Ion.

„Moșul nu vine într-o casă fără brad”.

De Sfintele Sărbători de Crăciun se obișnuiește să se meargă la Sfânta Biserică la slujbă și mai ales bărbații să nu lipsească. Apoi se vine acasă și se cinsteste mergând în grup la vecinii de la câteva case , de la unul la celălalt și primesc colac cu cartaboș și cârnat, pomană pentru cei morți și se cinstesc cu vin și țuică de casă. Către după amiază se adună în mijlocul satului la horă, prilej de a se revedea cu cei plecați în altă parte , în alte localități și de a se distra jucând hora de mână, sârbe și ungurica. Începând în ziua de Crăciun și în următoarele zile ale acestei sărbători, copiii și tinerii umblă cu Steaua , Capra, cântând colinde prin care vestesc nașterea lui Iisus Hristos.

Colinda a dobândit o destinație precisă ca formă de magie benefică, marcând rodnicia câmpurilor , sporul animalelor domestice, împlinirea prin căsătorie a tinerilor, pacea și tihna bătrânilor, influența în sens pozitiv a vieții oamenilor și a naturii . În ziua de Crăciun este bine să-ți intre în casă mai întâi bărbat, ca vitele să facă viței, ca femeile însărcinate să nască băiat. De asemenea, să stea pe pat sau pe scaun ca să stea cloșca pe pui.

În seara dinainte de Anul Nou se adunau fete și băieți la câte o familie în sat, puneau la prăjit pe plita încălzită câte două boabe de grâu și cu ochii închiși numărau până la noua. Ultimul păr era legat cu o ață roșie (semnul iubirii) și rămurică de busuioc (planta norocului). Dimineața fata venea la gard să vada părul ales și însemnat.

Dacă acesta era drept și cioplit bine , viitorul soț va fi drept și frumos. Dacă părul va fi cu noduri și strâmb, soțul ce urmează să-l ia, va avea frați, dar și un defect strâmb sau șchiop. Dacă aflau cumva băietii de gardul unde fetele au vrăjit se furișau cu o lumânare aprinsă și legau firul roșu cu crucea de busuioc, la un păr cu noduri firav și necioplit, crezând dezamăgirea fetelor venite să afle cum va arăta viitorul soț.

La trecerea dintre ani este obiceiul de a se merge cu plugușorul -un plug în miniatura, frumos ornat, purtat de trei copii, unul în față, altul la coarneau plugușorului și altul cu biciul și clopoțelul. Textul cuprinde aspecte esențiale ale muncii în agricultură și urmând drumul pâinii : aratul, semănatul, seceratul, măcinatul, coacerea pâinii iar în încheiere urări de sănătate , de un an bogat și fericit cu împlinirea tuturor dorințelor.

În prima zi a anului , copiii(semnul purității) umblă cu sorcova, urând gospodarilor ce-i primesc în casele lor, viață lungă , sănătate, spornicie, bogăție și La mulți ani ! Sorcova este păstrată la loc de cinste lângă icoană până la anul care vine.

La români , sărbătorile Crăciunului și Anului Nou sunt adevărate sărbători de suflet . Amintirile copilăriei ce ne revin în minte, în suflet , mirosul de brad și cozonac ce ne era în casă de sărbători , nerăbdarea așteptării darurilor, toate creează o atmosferă de liniște sufletească și iubire.

BIBLIOGRAFIE:

1. ÎNDRUMĂTORUL PASTORAL AL BISERICII ORTODOXE(I,II) , BUCUREȘTI-1951
2. CREDINȚELE POPORULUI ROMÂN , CERNĂUȚI-1903
3. CHEMAREA CREDINȚEI NR. 69-70 - 1998

SĂRBĂTORI DE IARNĂ. TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN ȘI ANUL NOU.

**Prof. Teodorescu Mădălina Cleopatra
Liceul Teoretic “Constantin Noica” Alexandria**

La români, sărbătorile de iarnă, îndeosebi cele de Crăciun sunt adevărate sărbători de suflet. Amintirile copilăriei ce ne revin în minte și suflet, zăpezile bogate și prevestitoare de rod îmbelșugat, colindele și clinchetele de clopoței, mirosul proaspăt de brad, dar și de cozonaci, nerăbdarea așteptării darurilor sub pomul de iarnă, toate creează în sânul familiei o atmosferă de basm, liniște sufletească și iubire.

Decembrie vine cu sărbătoarea, atât de așteptată de copii, a Sfântului Nicolae. Câți dintre noi nu au așteptat cu înfrigurare dimineața de 6 decembrie pentru a se uita dacă Moșu' a lăsat ceva în ghetele pregătite de cu seară? Acest obicei al darurilor aduse de Moș Nicolae, s-a împământenit mai mult la oraș. Este posibil să fie un împrumut din țările catolice, unde Moș Crăciun este cel care pune daruri în ghetete sau ciorapi anume pregătiți. Copiilor din România li se poate întâmpla ca Moș Nicolae să aducă și câte o vârguță (pentru cei obraznici). Rolul de ocrotitor al familiei cu care a fost investit de religia ortodoxă Sfântul Nicolae îi dă dreptul să intervină în acest fel în educația copiilor. De la Sfântul Nicolae și până la Sfântul Ion, românii se simt în sărbători. Cel mai așteptat este însă, Crăciunul, considerat ca sărbătoare a nașterii Domnului. Oamenii au cultivat-o de-a lungul timpului, creând tradiții și obiceiuri adaptate culturii lor specifice.

Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei fiind ocazia când toți se reunesc, părinți, copii, nepoți făcându-și daruri, se bucură de clipele petrecute împreună în jurul mesei, cu credința că prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorilor vor avea un an mai bogat. La sate, îndeosebi sunt păstrate mult mai bine datinile acestei perioade a anului. Una dintre cele mai răspândite datini la români este colindatul, un ritual compus din texte ceremoniale, dansuri și gesturi. Astfel în ajunul Crăciunului, cete de colindători, costumate tradițional, urează pe la casele gospodarilor pentru sănătate, fericire și prosperitate, împlinirea dorințelor în noul an. Pe lângă colindele religioase există vechi colinde laice cum sunt: Capra, Ursul, Cocostârcul, Căiuții etc. Acestea sunt în fapt, jocuri cu măști și costumații speciale confecționate de meșteri locali și care ironizează personajele negative ale lumii satului. Colindătorii sunt așteptați în casele lucind de curățenie și frumos împodobite și sunt răsplătiți de gospodari cu covrigi, fructe, nuci, colăcei sau chiar bani. Cei adulți sunt invitați la o țuică fiartă, vin și cozonac. Se aud de asemenea colinde precum: Steaua sus răsare, Buna dimineața la Moș Ajun, O ce veste minunată. Ecourile primelor colinde răsună încă din noaptea de 23 spre 24 decembrie. În Ajun numai copiii colindă, deoarece ei simbolizează puritatea, curățenia sufletească. Cete de copii înarmați cu clopoței și bice, șiraguri de zurgălăi, încep “a colinda/ pe la case a ura”, strigând pe la uși și la ferestre “Bună dimineața la Moș Ajun/ Ne dați ori nu ne dați”. Acesată colindeță reprezintă darul oamenilor către copii și este menită să reverse asupra celui care o dăruiește împlinire și câștiguri. De Anul Nou trebuie să ai casa curată, masa bogată, să porți haine noi și să confecționezi un lucru, cât de mic, ca să ai prosperitate. Tradiția spune că în noaptea dintre ani este bine să faci mult zgomot, ca să alungi spiritele rele. Întâmpină noul an cu muzică, joc și voie bună, ca să-ți fie mai bine. Tot de Anul Nou există obiceiul de a nu arunca nimic, pentru că-ți dai norocul din casă. Nu împrumuta bani și nu face datorii în prima zi, deoarece vei fi mereu în pierdere. La trecerea dintre ani, fix la ora 00.00, pune-ți o dorință, pentru că are toate șansele să ți se îndeplinească. Aduce noroc să mănânci linte sau carne de porc de Anul Nou. Poartă haine roșii în noaptea de Revelion și vei fi vigilent, iubit și plin de energie tot anul. Evită garderoba de culoare neagră, pentru că ea va atrage evenimente triste în viața ta. Miezul nopții trebuie să te prindă cu bani în buzunar, ca să obții câștiguri importante și în restul anului. Prima persoană care-ți bate la ușă în noul an trebuie primită. Se spune că dacă este bărbat,

peste an, drumul tău va fi curat ca lacrima și eforturile îți vor fi încununate de succes. Dacă e femeie, va fi străbătut de multe încercări grele. Dacă lași o lumânare sau o lampă aprinsă în noaptea de Anul Nou până la ziuă, vei avea un an luminos și îmbelșugat.

La ora 00.00 deschide ușa, "anul vechi să iasă, cel nou să intre" și sărută-ți partenerul de viață ca să fii fericit în cuplu. Nu folosi foarfecele pentru că-ți tai norocul și nu plânge, fiindcă așa va fi tot anul. Primește colindătorii pentru că, prin formulele lor magice, dansul și gesturile specifice scenariilor, ei îți aduc sănătate și belșug. În noaptea de trecere spre noul an auzim uratul cunoscut sub numele de Plugușor, obicei legat de speranța fertilității: Sa vă fie casa, casă; Sa vă fie masa, masă; Și la anul să trăiți, Să vă găsim înfloriți Ca merii, Ca perii, În mijlocul verii, Ca toamna cea bogată De toate-ndestulată.

BIBLIOGRAFIE:

1 M. Radulescu-Codin, sarbatorile poporului, 1909, p. 89, apud I. Ghinoiu, op. cit., p. 281

TRADIȚII DE CRĂCIUN ÎN FRANȚA

**PROF. ORODEL LILIANA,
LICEUL TEHNOLOGIC VIRGIL MADGEARU, ROȘIORI**

În Franța, Crăciunul este perioada reuniunii familiei și a generozității, marcată de daruri și dulciuri pentru copii, cadouri pentru cei mai puțin norocoși, liturghia de la miezul nopții și de revelion (le Réveillon de Noël fiind echivalent cu Ajunul Crăciunului).

La început, francezii nu prea s-au acomodat cu noua sărbătoare, iar bradul de Crăciun au început să îl împodobească abia în anul 1605 (Strasbourg a fost primul oraș care a adoptat acest obicei). Și Chiar și astăzi Crăciunul este sărbătorit în date diferite soi sub nume diferite în unele regiuni.

Crăciunul este o ocazie foarte importantă pentru francezi, deoarece această sărbătoare este adesea asociată cu ideea de unitate și de familie. Atât cei mici, cât și cei mari așteaptă entuziasmați seara de Crăciun când copiii francezi își așează încălțările în fața căminului, sperând că Père Noël - Papa Noël sau "le petit Jésus" ("micuțul Isus") le va umple cu daruri. Pentru copiii obraznici Père Fouettard care face o vizită specială pe la casele acestora și se asigură că nicio faptă nu rămâne nepedepsită.

Cum în perioada sărbătorilor cei mici sunt cuprinși de magia Crăciunului și dau frâu liber mai mult ca niciodată spiritul lor creator, în luna decembrie mii de scrisori sunt expediate către Papa Noël. Pentru a se asigura că niciun copil nu rămâne fără un răspuns, în anul 1962, a fost votată în Franța o lege care stipulează că tuturor scrisorilor trimise lui Père Noël (Moș Crăciun) trebuie să li se răspundă cu o carte poștală. Pentru a se conforma acestei legi, cadrele didactice trimit răvașe de răspuns tuturor copiilor din școli care se adresează în scris lui Papa Noël.

După asistarea la "La Messe de Minuit" (Liturghia de la miezul nopții), francezii se adună în grupuri de prieteni sau în familie pentru a serba "Le Reveillon" (Revelionul), la o masă îmbelșugată, acasă, la un restaurant sau la o cafenea. Fiecare regiune franceză are propriile tradiții culinare, cu feluri de mâncare din curcan, clapon, găina .

Cuvântul "réveillon" provine din verbul "réveiller"= "a se trezi , a se deștepta". Revelionul reprezintă o "deșteptare" simbolică, semnificând nașterea lui Isus .

De-a lungul perioadei de Crăciun, se servesc deserturi tradiționale :

La *Bûche de Noël* ("Butucul lui Noel"), constând dintr-o prăjitură lunguiată din ciocolată cu castane, care reproduce forma unui butuc ars între ajunul Crăciunului și Anul nou în Périgord, reminescență a unui străvechi ritual păgân;

Le pain Calendeau ("Pâinea Calendeau") – pâine de Crăciun făcută în sudul Franței, din care se oferă o bucată unei persoane sărace;

La *Galette des Rois* ("Prăjitură regilor/magilor"), o prăjitură rotundă, tăiată în bucățele care sunt împărțite de un copil ascuns sub masă, numit "le petit roi" sau "l'enfant soleil" (micul rege sau copilul soare). Cine găsește "la fève", boaba de fasole ascunsă în prăjitură, devine "rege" sau "regină" și își poate alege un partener.

Între decorațiile de Crăciun franțuzești, un rol major îl are Sapin de Noël (Bradul lde Crăciun), care împodobește casele, străzile, birourile și fabricile. Tradiția a apărut în secolul XIV în Alsacia, decorat cu mere, flori de hârtie și panglici, fiind introdus în Franța în anul 1837.

Un alt aspect important al Crăciunului franțuzesc constă în Crèche, scene zugrăvind momente din nașterea mântuitorului, în care este amplasat Sfântă familie alături de Santons ("micii sfinți"), și care este expusă în biserici și în case. Copii le ornează cu mușchi, pietricele și crenguțe de brad. Atunci când se aprind lumânările, "crèches" devin locul central de sărbătorire a Crăciunului. Copii se adună în jurul lor și cântă colinde până în ziua de Epifanie, pe 6 ianuarie.

În Franța există un obicei ce se respectă an de an. În ajunul Crăciunului un buștean tăiat proaspăt din pădure este adus în casă de capul familiei cu cântec și voie bună. Acest buștean poartă numele "Yule" și tradiția spune că spunând rugăciuni întreaga familie trebuie să-l stropească cu ulei, sare și vin fiert. Bușteanul este pus în sobă sau șemineu în ziua de Crăciun și nu este lasat să ardă într-o singură zi. El trebuie să devină cenușa abia în cea de-a 12-a zi. În unele familii acest buștean este aprins de copii cu așchii din cel de anul ce a trecut. Acest privilegiu aparține și mamelor în unele ținuturi.

Les Marchés de Noël sunt frumoasele târguri de Crăciun cum numai în Franța le întâlnești! În perioada sărbătorilor de iarnă, întregul oraș francez se transformă, iar în piețele centrale numeroase căsuțe de lemn își fac apariția. Luminițele de Crăciun vor completa frumos atmosfera, iar la superbe căsuțe vei găsi dulciuri, mâncăruri tradiționale, ciocolată caldă, vin fiert și numeroase idei de cadouri!

BIBLIOGRAFIE:

<https://www.ab2pro.com/ro/cum-se-sarbatoreste-craciunul-in-franta/>

<https://www.geyc.ro/2017/12/traditiile-si-obiceiurile-pentru-care.html>

<https://cursuldefranceza.ro/2021/12/15/craciunul-in-franta-traditii-bunatati-decoratiuni-si-vocabular/>

Crăciunul - Sărbătoarea bucuriei Nașterii Domnului Tradiții și Obiceiuri

Școala Gimnazială Șușani, com. Șușani, jud. Vâlcea
Profesor de Religie: Ene Ioana Marilena

Crăciunul reprezintă, de fapt, sărbătoarea Nașterii Domnului, ce are loc în fiecare an pe data de 25 decembrie. Ea ne amintește de cel mai mare eveniment întâmplat vreodată pe fața pământului, Dumnezeu Cuvântul, Fiul lui Dumnezeu, ia chip de om și se naște din Fecioara Maria într-o țară îndepărtată, cu mult timp în urmă, într-un staul de animale.

Sărbătoarea Crăciunului ne îndeamnă la bucurie, bunătate, iubire, dărnicie, iertare față de semenii, comuniune cu toată lumea cunoscută, fie ei bogați sau săraci, buni sau răi, apropiați și depărtați.

De asemenea, judecând după spectaculozitatea evenimentului, după bogăția de podoabe ce însoțesc această sărbătoare, după diversitatea tradițiilor din diferite zone ale țării și chiar ale întregii lumi creștine, putem spune că Sărbătoarea Crăciunului este cea mai frumoasă, mai așteptată și mai grandioasă dintre toate sărbătorile creștine.

Sărbătorile încep cu Moș Nicolae (6 decembrie) și se încheie cu Boboteaza (6 ianuarie). Deci, o lună de zile este dedicată acestei sărbători în care au loc o mulțime de lucruri pregătitoare.

Pornind de la curățenia caselor și a gospodăriilor, lucru înfăptuit cu toată atenția și grija, de gospodine, continuând cu împodobirea locuințelor și a bradului și terminând cu pregătirea meselor festive, sărbătoarea îi antrenează pe creștini la marea întâmpinare a Sărbătorii Nașterii Domnului. Această sărbătoare unește oamenii, îi aduce în comuniune, împărtășindu-și unii altora bucuria acestei sărbători prin tradiția colindatului, a urăturilor și a cadourilor.

Astfel cele mai cunoscute tradiții și obiceiuri de Crăciun sunt:

Colindatul: Începând cu seara ajunului, copii și adulți merg în grup pe la casele creștinilor aducându-le vestea Nașterii Domnului și cântând colinde. Repertoriul românesc abundă de cântări dedicate momentului nașterii Domnului: prezența stelei la Betleem, venirea magilor cu daruri, prezența îngerilor, nașterea în staulul de vite și altele.

Copii merg cu Steaua, iar adulții joacă piese de teatru precum: Vicleimul și Irozii.

Un alt obicei răspândit în mai multe zone ale țării în apropierea Crăciunului este acela de a împărți colindețe pentru cei morți, iar în ziua sărbătorii mai înainte de a gusta din bucate, se împarte mai întâi vecinilor.

În ziua de Crăciun, creștinii îmbrăcați în haine de sărbătoare, aducând bucate alese, participă, mulțumind lui Dumnezeu, la slujba Sfintei Liturghii în biserică împreună cu toată familia și comunitatea.

De asemenea, nelipsite sunt la sărbători, urăturile, care apar sub forma dansului caprei și a ursului (preponderent în Moldova), spectacol la care asistă cu mare drag copii și adulți spre stârnirea hazului și a amuzamentului acestora.

Plugușorul este o urare ce se face în ziua anului nou prin curțile gospodariilor. Astfel, un grup de câțiva băieți, dotați cu plug împodobit, cu bici și buhai, urează printr-un cântec ritmat, an îmbelșugat în recolte de grâu și cereale, care să-l îmbogățească pe gospodar.

Sorcova, confectionată din hârtie colorată cu aspect de floare, este folosită de copii mici, tot pentru a aduce urări de sănătate și prosperitate vecinilor, cunoscuților și rudelor, pentru care primesc în schimb, bani și dulciuri.

Copii sunt cei care așteaptă și se bucură cel mai mult în aceste sărbători, deoarece ei primesc daruri de la Moș Nicolae și Moș Crăciun.

BIBLIOGRAFIE:

Kiseleff, Beatrice, Crăciunul: tradiții, legende, colinde - București: Elis, 2006

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN ÎN BUCOVINA

**Lixandru Carmen, profesor de matematică
Școala Gimnazială Nr 188, București**

Pentru mulți dintre noi, Crăciunul este o sărbătoare religioasă, o perioadă mai specială a anului în care se reunește familia, o stare de spirit sau de ce nu, toate cele trei menționate. În Bucovina sărbătorile de iarnă sunt cel mai așteptat eveniment al anului. Există nenumărate obiceiuri de Crăciun în Bucovina, păstrate și transmise din moși-strămoși, până în zilele noastre.

Lista de obiceiuri de Crăciun din Bucovina include organizarea vetrelor folclorice și a caselor, repetiția sfintelor colinde, pregătirea portului popular, ritualul sacrificării porcului, organizarea mesei

de Crăciun, primirea colindătorilor și mersul cu steaua. Desigur, tradițiile nu se opresc aici, ele continuând până după trecerea în noul an calendaristic: uratul cu plugușorul, jocul căiușilor, al ursului și al caprei, dar și faimoasele scenete ce includ alaiul de nuntă, frumoșii și urâții. Unul dintre cele mai cunoscute obiceiuri de Crăciun în Bucovina și nu numai este reprezentat de sacrificarea porcului. Acest lucru se face cu câteva zile înainte de Crăciun, după care se realizează și se afumă preparatele. Muzeografi din Bucovina ne spun că sacrificarea porcului se face în 20 decembrie, dar cei mai mulți gospodari se ocupă din timp de acest aspect.

Ca și în restul țării, creștinii postesc până de Crăciun. În Ajun, preotul vizitează gospodăriile și sfințește bucatele gătite de gospodine. Abia în ziua de Crăciun oamenii se pot delecta cu mancarea “de fruct”. La masă sunt poftiți colindătorii din familie sau prietenii apropiați. Musafirii sunt serviți cu vin de casă sau țuică. Meniul de sărbători include aperitive cu cârnați afumați, chișcă, slănină afumată, tobă și diverse alte preparate realizate din purcelul proaspăt tăiat. Gospodinele coc apetisante cozonaci umpluți cu nucă și cremă de cacao, dar și diverse tipuri de prăjituri, de la cornulețele cu povirlă până la nucile umplute.

La sat, în trecut, gospodinele agățau în diverse locuri din casă busuioc, levănțică sau mentă, cu scopul de a aduce noroc, de a parfuma încăperile și de a ține la depărtare moliile. În zilele noastre, acestea au fost înlocuite de instalații luminoase și diverse decorațiuni de Crăciun: beteață, spumă albă pentru vopsit geamurile, diverși moși ce se agață la geam etc. Această activitate este preferată copiilor, ce își iau în serios contribuția la crearea atmosferei de Crăciun.

În Ajun de Crăciun se cumpără bradul, care este ajustat în funcție de înălțimea locuinței. Tulpina se taie în așa manieră încât să încapă în suportul de brad. Seara se împodobește bradul, aceasta fiind o activitate la care participă toată familia, pe ritm de colinde. Unii utilizează cunoscutele bomboane pentru pom, în vreme ce alții au renunțat la acest obicei.

Încă mai există sate în Bucovina unde copiii se îmbracă în costume tradiționale și merg în grupuri la colindat. Aceștia primesc de la gazde mere, nuci, colaci, prăjituri sau bani. Colindele de Crăciun din Bucovina sunt vechi, învățate și transmise prin viu grai din generație în generație.

Odată cu venirea serii, aceștia se întorc la case, urmând ca obiceiul să fie preluat de tineri, ce merg la colindat până dimineața. Din prima zi de Crăciun și până la Bobotează, colindatul se continuă de cei căsătoriți și de vârstnici, care includ în traseul lor rudele și prietenii.

Crăciunul este una dintre cele mai iubite sărbători din an și momentul în care ne adunăm laolaltă, cu mic cu mare, pentru a fi măcar pentru câteva clipe împreună. Obiceiurile și tradițiile de Crăciun, unele vechi de câteva secole, ne apropie unii de alții în comunități, ne oferă speranță pentru noul an și oferă acestei sărbători un farmec aparte.

BIBLIOGRAFIE:

- 1) Cristea, Julia Maria. Timp și sărbătoare : obiceiuri și tradiții calendaristice la români / Julia Maria Cristea; postfață de Artur Silvestri. - București : Carpathia Press, 2006. - 128 p.
- 2) Diacon, Vasile. Etnografie și folclor pe Suha Bucovineană : obiceiuri și credințe / Vasile Diacon. - Iași : Unirea Iași, 2002. - 496 p.
- 3) Jula, Nicolae. Tradiții și obiceiuri românești : Anul Nou în Moldova și Bucovina / N. Jula, V. Mănăstireanu. - București : Editura pentru Literatură, 1968. - 223 p., [40]

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN ÎN SUDUL ROMÂNIEI

**Andrei Florentina Dorina, profesor de istorie
Școala Gimnazială Nr 188, București**

Crăciunul este una dintre cele mai iubite sărbători din an și momentul în care ne adunăm laolaltă, cu mic cu mare, pentru a fi măcar pentru câteva clipe împreună. Obiceiurile și tradițiile de Crăciun, unele vechi de câteva secole, ne apropie unii de alții în comunități, ne oferă speranță pentru noul an și oferă acestei sărbători un farmec aparte. Întâmpinată cu bucurie, Nașterea Mântuitorului aduce cu ea și o sumă de practici foarte vechi prin care se celebra Solstițiul de Iarnă, momentul în care natura dă speranțe că va renaște.

Mersul cu colindul reprezintă unul dintre cele mai păstrate obiceiuri de Crăciun. Obiceiul colindatului a înglobat în el nu numai cântec și gest ritual, ci și numeroase mesaje și simboluri ale unei străvechi spiritualități românești. El s-a păstrat asociindu-se câteodată cu celebrarea marelui eveniment creștin care este Nașterea Domnului Iisus Hristos. Cântată de copii sau de adolescenți, venirea lui Iisus Hristos pe Pământ este sărbătorită prin cântece cu steaua, viflaimul sau sorcova. Se joacă vasilica, jocuri de măști precum breaza, țurca sau cerbul, călușarii sau mici scenete de teatru popular.

Împodobirea bradului reprezintă primul indiciu al venirii Crăciunului. În mod tradițional, acesta se împodobește pe 24 decembrie, însă există familii care aleg să facă acest lucru mai devreme. Obiceiul bradului de Crăciun apărut în Germania, unde se pare că Sfântul Bonifaciu a ordonat tăierea stejarului, deoarece acesta era venerat de păgâni. Se spune că, în căderea lor, stejarii au distrus ceilalți copaci, cu excepția bradului. Acesta a devenit un simbol al sărbătorilor.

În Oltenia, familiile se strâng în jurul focului, peste care dau cu o nuia, pentru ca spiritele rele să părăsească acel cămin, iar cele bune să aducă sănătate și recolte bogate. Despre același obicei se crede că va aduce mai mult lapte vacilor, că oile vor avea mai multă lână și că boii sau caii vor fi folosiți mai bine la câmp.

În Ajunul Crăciunului, femeile merg la cimitir, tămâiază mormintele și împart vecinilor colaci copti care au în mijloc ouă. Această tradiție poartă numele de „moșii de Crăciun” sau pomana de mână.

Pe Valea Jiului, în Ajunul Crăciunului, se păstrează un obicei vechi de secole: colindul pițărăilor. Bărbații tineri în costume populare se adună în cete și împodobesc prăjinile cu steaguri, clopoței, ciucuri și coronițe cu flori. Astfel echipați, merg la colindat pe la toate casele din sat. „Adunatul gunoaielor” este un alt obicei din ziua de Crăciun. Bărbații merg prin curte și adună toate gunoaiile, pentru ca gospodăria să aibă mulți pui în noul an, iar femeile se așază pe vine, așa cum vor sta cloștile pe ouă în anul ce urmează.

O altă tradiție interesantă constă în pregătirea „colindelor”. Acestea sunt bețe de alun care se taie înainte de Ignat și se lasă la uscat până la Ajun. Sunt decorate în alb și negru, simbolurile clasice ale opozițiilor lumină-întuneric și viață-moarte. Se spune că animalele atinse de aceste bețe de alun vor fi sănătoase.

Colindatul în cete este unul dintre obiceiurile de Crăciun des întâlnite în Muntenia. În unele sate, cetele sunt formate din fete tinere, care colindă flăcăii neînsurați, iar în altele este invers: tinerii sunt colindătorii, iar fetele îi primesc. O altă formă de colindători constă în cete formate doar din membrii familiei. Acestea vizitează rudele, prietenii și vecinii. Se crede că prin colindat sunt alungate spiritele rele, iar sătenii se umplu de bună dispoziție.

În prima zi de Crăciun, petrecută alături de familie în jurul mesei încărcate și al bradului, gospodinele pregătesc apa norocului. Aceasta se obține prin amestecarea unei infuzii de plante, de regulă, mușcată, levănțică și mentă cu agheasmă. Femeile casei stropesc fiecare încăpere, iar acest obicei se repetă timp de șapte zile, dacă familia a trecut prin multe greutăți înainte de Crăciun.

Un alt obicei, în satele din Argeș, constă în aruncarea unui braț de paie în foc. Bărbații fac acest gest, în timp ce spun următoarele cuvinte aducătoare de bogăție: „Atâtea paie, atâția miei, atâția porci, atâția boi, atâtea oi, atâtea vaci, atâția turmaci (viței)”.

BIBLIOGRAFIE

Ghinoiu, Ion. Mică enciclopedie de tradiții românești : sărbători, obiceiuri, credințe, mitologie / Ion Ghinoiu; ediție îngrijită și coordonare lexicografică de Valeria Filimon. – 2008, București : Agora.

Panciluța, Alexa. Carte de Crăciun / Panciluța Alexa, Cătălina Alexa [prefață: Antonio Sandu]. - 2005, Iași : Tehnopress.

Smântinică, Magda. Anotimpurile : obiceiuri, datini și sărbătorile românilor : [versuri] / Magda Smântinică; prefață de prof. Petronela Angheluță. - 2015, Iași : PIM.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

**Profesor Învățămant Preșcolar Mihăiță Monica
Grădinița cu P.N Drăgănești Vlașca**

La români, sărbătorile de iarnă, îndeosebi cele de Crăciun sunt adevărate sărbători de suflet. Amintirile copilăriei ce ne revin în minte și suflet, zăpezile bogate și prevestitoare de rod îmbelșugat, colindele și clinchetele de clopoței, mirosul proaspăt de brad, dar și de cozonaci, nerăbdarea așteptării darurilor sub pomul de iarnă, toate creează în sânul familiei o atmosferă de basm, liniște sufletească și iubire. Decembrie vine cu sărbătoarea, atât de așteptată de copii, a Sfântului Nicolae.

Câți dintre noi nu au așteptat cu înfrigurare dimineața de 6 decembrie pentru a se uita dacă Moșu' a lăsat ceva în ghetele pregătite de cu seară? Acest obicei al darurilor aduse de Moș Nicolae, s-a împământenit mai mult la oraș. Este posibil să fie un împrumut din țările catolice, unde Moș Crăciun este cel care pune daruri în ghetă sau ciorapi anume pregătiți.

Copiii din România li se poate întâmpla ca Moș Nicolae să aducă și câte o vârguță (pentru cei obraznici). Rolul de ocrotitor al familiei cu care a fost investit de religia ortodoxă Sfântul Nicolae îi dă dreptul să intervină în acest fel în educația copiilor. De la Sfântul Nicolae și până la Sfântul Ion, românii se simt în sărbători. Cel mai așteptat este însă, Crăciunul, considerat ca sărbătoare a nașterii Domnului.

Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei fiind ocazia când toți se reunesc, părinți, copii, nepoți făcându-și daruri, se bucură de clipele petrecute împreună în jurul mesei, cu credința că prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorilor vor avea un an mai bogat. La sate, îndeosebi sunt păstrate mult mai bine datinile acestei perioade a anului.

Una dintre cele mai răspândite datini la români este colindatul, un ritual compus din texte ceremoniale, dansuri și gesturi. Acestea sunt în fapt, jocuri cu măști și costumații speciale confecționate de meșteri locali și care ironizează personajele negative ale lumii satului. Colindătorii sunt așteptați în casele lucind de curățenie și frumos împodobite și sunt răsplătiți de gospodari cu

covrigi, fructe, nuci, colăcei sau chiar bani. Cei adulți sunt invitați la o țuică fiartă, vin și cozonac. Se aud de asemenea colinde precum: Steaua sus răsare, Buna dimineața la Moș Ajun, O ce veste minunată. Ecourile primelor colinde răsună încă din noaptea de 23 spre 24 decembrie. În Ajun numai copiii colindă, deoarece ei simbolizează puritatea, curățenia sufletească. Cete de copii înarmați cu clopoței și bice, șiraguri de zurgălăi, încep “a colinda/ pe la case a ura”, strigând pe la uși și la ferestre “Bună dimineața la Moș Ajun/ Ne dați ori nu ne dați”. Tradiția spune că nu este bine să respingi colindul, deoarece astfel respingi și binecuvântările acestuia și nu-ți va merge bine tot anul. Gazdele ies în ușă și-i poftesc pe micuți în casă, servindu-i cu tradiționalii covrigei, cu nuci și mere, cu colaci făcuți în casă și gogoși proaspete. Tradiția spune că primii care intră în gospodăria gazdei sunt băieții, deoarece aduc belșug în gospodărie. În unele zone această tradiție poartă denumirea de “Colindeață”, având loc în noaptea de 23 și grupurile de copii îi trezesc pe gospodari pocnind din bici și strigand “Bună dimineața, dă-ne colindeață!”. Acesată colindeață reprezintă darul oamenilor către copii și este menită să reverse asupra celui care o dăruiește împlinire și câștiguri. Tot de Anul Nou există obiceiul de a nu arunca nimic, pentru că-ți dai norocul din casă. Nu împrumuta bani și nu face datorii în prima zi, deoarece vei fi mereu în pierdere. La trecerea dintre ani, fix la ora 00.00, pune-ți o dorință, pentru că are toate șansele să ți se îndeplinească. Aduce noroc să mănânci linte sau carne de porc de Anul Nou. Poartă haine roșii în noaptea de Revelion și vei fi vigilent, iubit și plin de energie tot anul. Evită garderoba de culoare neagră, pentru că ea va atrage evenimente triste în viața ta. Miezul nopții trebuie să te prindă cu bani în buzunar, ca să obții câștiguri importante și în restul anului. Prima persoană care-ți bate la ușă în 2011 trebuie primită. Se spune că dacă este barbat, peste an, drumul tău va fi curat ca lacrima și eforturile îți vor fi încununate de succes. Dacă e femeie, va fi străbătut de multe încercări grele. Dacă lași o lumânare sau o lampă aprinsă în noaptea de Anul Nou până la ziuă, vei avea un an luminos și îmbelșugat. La ora 00.00 deschide ușa, "anul vechi să iasă, cel nou să intre" și sărută-ți partenerul de viață ca să fii fericit în cuplu. Nu folosi foarfecele pentru că-ți tai norocul și nu plânge, fiindcă așa va fi tot anul.

BIBLIOGRAFIE:

Sărbătorile la români, Tudor Pamfile, Editura Saeculum, 2007
Sărbători și obiceiuri Românești, Ion Ghinoiu, Editura Elion, 2002

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

**Iancu Liana Irina profesor învățământ preșcolar la
Grădinița cu Program Prelungit Ion Creangă, Alexandria**

Crăciunul la români este o importantă sărbătoare religioasă. Pentru că majoritatea românilor aparțin cultului ortodox, înainte de venirea Crăciunului, aceștia țin post cu o durată de 40 de zile. Acesta amintește atât de postul patriarhilor din Vechiul Testament, cât și de așteptarea lui Moise pe muntele Sinai, înainte ca acesta să primească tablele cu Decalogul. În satele românești, unde tradiția se mai păstrează femeile și bărbații încep pregătirile cu mult timp înainte de această sărbătoare. Bărbații își fac ordine în curte, curăță grajdurile (locurile unde adăpostesc animalele), iar femeile își curăță casele și pregătesc mâncare tradițională specifică acestei sărbători: cozonaci, colaci, sarmale și alte bunătăți românești. Sărbătoarea Nașterii Domnului se ține pe 25, 26 și 27 decembrie. În Ajunul

acestei sărbători, odată cu Ignatul, când se taie porcul în toate satele din țară începe colindatul care durează până la Bobotează. Acesta este cel mai important obicei românesc de Crăciun, grupuri de copii, băieți și fete, femei și bărbați merg din casă în casă și duc vestea Nașterii Mântuitorului prin colindele lor (capra, steaua, ursul, sorcova), după ce colindă, ei sunt răsplătiți la fiecare casă cu diferite bunătăți. Colindătorii sunt primiți cu bucurie deoarece se spune că ei aduc sănătate și un an prosper, apoi sunt recompensați cu nuci, mere, colaci și, mai recent, bani.

Tradițiile Crăciunului au fost îmbogățite de la an la an. Cei mici îl așteaptă an de an pe Moș Crăciun cu plete dalbe, care vine cu tolba încărcată de cadouri pentru copiii cuminți. Iar cu câteva zile înainte de Crăciun se împodobește bradul cu ornamente de culoare roșie sau verde, acesta simbolizează viața infinită, deoarece este un copac veșnic verde. Aceasta are mereu în vârf o stea care amintește de cea care i-a călăuzit pe magi spre pruncul Iisus Hristos. Obiceiul bradului de Crăciun ar fi apărut în Germania, unde legenda spune că Sfântul Bonifaciu a ordonat tăierea stejarilor, venerați de păgâni. În cădere, stejarii au distrus toți copacii din prajmă, mai puțin bradul, care a devenit de atunci un simbol al acestei sărbători și este împodobit în seara de Ajun.

Aceste cântece se cântau în seara de Anul Nou, când colindătorii obișnuiau să poarte cu ei o strachină cu grâu verde, legat cu fir roșu, precum și boabe de grâu, cu care loveau în geam, cei din casă răspunzându-le: „Ca mine, ca mine!”, adică noul an care vine să facă grâul să crească mare și să dea producții bune. În timp ce se cântau colindele, colindătorii trosneau din bice și sunau clopotele, strigând: „Ura, ura, ura!”

Dacă în seara Anului Nou nu colindă decât băieții între 10-16 ani, a doua zi dimineața, umblă cu soarcova, atât băieții, cât și fetele ce nu depășesc vârsta de 10 ani.

Înainte vreme, sorcova nu era făcută din flori de hârtie colorată, ca astăzi, ci din crenguțe cu flori de măr, păr, vișin și trandafir. Aceste crenguțe, de obicei câte una pentru fiecare membru al familiei, se puneau, în seara de 30 noiembrie, seara de Sf. Andrei, într-o cană cu apă, la fereastră în casă, gospodina având grijă să schimbe apa în fiecare zi. Îngrijite astfel, și fiind la căldură și lumină, crenguțele înmugureau și chiar înfloreau. Din aceste crenguțe înflorite se împodobeau sorcovele copiilor, care atunci când sorcoveau, spuneau: „Sorcova, vesela,/Să trăiți,/Să-mbătrâniți,/Ca un măr,/Ca un păr,/Ca un fir de trandafir!/Să fiți:/Tare ca fieru,/Iute ca oțelu,/ Tare ca piatra,/ Iute ca săgeata,/La anu și la mulți ani!”

În ziua Anului Nou se umblă cu Plugușorul. Câțiva flăcăi, îmbrăcați în costume populare tradiționale, cu un plug tras de patru boi, albi și frumoși, veneau în gospodăriile oamenilor și recitau „Plugușorul” din colecția lui Vasile Alecsandri, neuitând să strige de fiecare dată: „Mânați, măi flăcăi, hăi, hăi!” Se trosnea cu bicele și se băteau tălăngile și clopotele, se trăgea de buhai și se brăzda cu plugul prin zăpadă.

De Anul Nou se colindă cu Steaua, Sorcova, Plugușorul. Se colindă în grupuri organizate de cadrele didactice.

Plugușorul este un obicei foarte vechi și se urează fiecărui gospodar. Plugușorul este poezia care a cuprins cele mai multe transformări.

În Teleorman, copii care merg cu sorcova poartă în mână o crenguță împodobită cu flori din hârtie colorată, trec pe a rude unde le urează fericire, sănătate, tăria fierului, frumusețea trandafirului. Steaua este de asemenea purtată de un copil, în spatele ei fiind o lanternă aprinsă, vestind astfel nașterea Domnului.

Capra este de asemenea un obicei străvechi. Este costumată și jucată de un flăcău. Acesta ascuns sub un cojoc sau un cearșaf, ritmează jocul, acționând botul de lemn clămpănitor. Jocul caprei este însoțit de diverse instrumente și de alte personaje travestite care cântă, scandează numele caprei.

BIBLIOGRAFIE:

 CRISTEA, STAN V., 2002, *Introducere în istoria culturală a județului Teleorman*, Editura „Roccis”, Alexandria

- ✚ CRISTEA, STAN V, 1998, *Monografia județului Teleorman*, Editura Teleormanul Liber, Alexandria
- ✚ [Tradiție-romaneasca-de-Craciun.pdf \(ppli.ie\)](#)
- ✚ [Tradiții și Obiceiuri De Crăciun. Ce Se Face în Ziua Nașterii Domnului | Libertatea](#)
- ✚ [Cele mai populare traditii si obiceiuri de Craciun in Romania \(limarom.ro\)](#)
- ✚ [Tradiții de Crăciun - Wikipedia](#)
- ✚ [FLUX BOTOȘANI: OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE IARNĂ ÎN JUDEȚUL TELEORMAN \(fluxbotosani.ro\)](#)

SIMPOZION NAȚIONAL TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN IN CONTEXT EUROPEAN

CRĂCIUN ÎN MARAMUREȘ – TRADIȚII ȘI OBICEIURI

Prof.înv.preșc: Feraru Daniela
Gradinița nr.6 Alexandria

În Maramureș, de Crăciun satele răsună de colinde, iar în casele țăranilor se mai păstrează vii numeroase tradiții și obiceiuri specifice sărbătorilor de iarnă.

În Ajunul Crăciunului, în orașe, dar mai ales în unele sate maramureșene pot fi văzute grupuri de colindători, tineri și bătrâni, care se adună și vestesc Nașterea Domnului din casă în casă. Pe lângă celebrul obicei al colindatului, aici pot fi văzute și alte tradiții nealterate, precum Viflaimul, umblatul cu „steaua”, umblatul cu „capra” sau jocul moșilor.

Colindatul

După slujba specială de Crăciun, moroșenii se întorc de la biserică și colindă pe la case toată noaptea, răspândind prin colinde vestea Nașterii Mântuitorului. Cetele de colindători se aud pe ulițele satelor până târziu în noapte, iar truda lor este răsplătită de către gazde cu nuci, mere, cozonaci, dar și cu vin, horincă sau cârnați.

În Maramureș se aud în special colinde creștine cu specific local, dar și unele colinde păstorești, variante ale Mioriței, sau colinda cerbului, cunoscute din timpuri străvechi. Primii colindători sunt cei mai mici, care au în repertoriu colinde scurte ce vestesc sărbătoarea Nașterii Domnului. Cetele, formate fie numai din fete sau numai din băieți, interpretează în special colinde religioase transmise din generație în generație.

Fetele și feciorii, dar și persoanele căsătorite, au în repertoriul lor colinzi creștine, dar și altele care stabilesc o relație între realitate și mit. În unele zone ale Maramureșului, grupul de colindători obișnuiește să încheie cu urarea „Rămâi gazdă sănătoasă” sau „Rămâneți gazdă-n pace cu sănătate”, la care gazda îi invită pe colindători să intre în casă pentru a-i cinsti cu un pahar de horincă și o felie de cozonac.

Umblatul cu „steaua”

Din Ajunul Crăciunului și până la sfârșitul zilelor de Crăciun sau, în unele zone până mai târziu, se umblă cu steaua. În special copiii sunt cei care poartă vestea Nașterii Domnului, fiind astfel asemeni Magilor care au fost călăuziți de o stea pentru a ajunge la Bethleem, locul nașterii lui Iisus.

Stelarii, care sunt copii mai mici sau mai mari, poartă steaua îmbrăcați în costume populare sau în costume albe cu panglici multicolore, purtând coifuri cu numele personajelor biblice. Steaua cu care umblă copiii este împodobită cu hârtie colorată, iar în centru are o icoană de hârtie care simbolizează o scenă biblică. Ajunși la casa gazdei, stelarii cântă la poartă sau în casă, iar apoi sunt răsplătiți cu colaci, mere, nuci și, mai recent, cu bani.

Umblatul cu „capra”

Jocul „caprei” este la origine un ceremonial grav, care, conform etnologilor, își are originea în Grecia antică. Jocul a devenit un ritual menit să aducă rodnicie anului care urmează, spor la animalele din turmele păstorilor și recolte bogate.

În prezent, în satele din Maramureș se practică jocul caprei cu acompaniament muzical sau jocul caprei inclus într-un spectacol popular complex. La fel ca și la alte jocuri cu măști practicate în timpul sărbătorilor de iarnă, și la jocul „caprei” apar, pe lângă măștile clasice (capra, ciobanul, țiganul), măștile de „draci” sau „moși” care strigă, chiuiesc și fac spectacol prin mișcările lor caraghioase.

Personajele care fac parte din scenetă merg din casă în casă și strigă „Primiți cu capra?”. Apoi, jocul „caprei” se desfășoară sub forma unei scenete comice care reprezintă târguiala dintre vânzător și cumpărător. Persoana care joacă rolul caprei este acoperită cu o țesătură peste care sunt cusute naframe sau panglici de mătase. Pe un fundal zgomotos, susținut de lăutarii care însoțesc grupul, capra saltă, se smucește, se rotește și se apleacă, clămpănind ritmic din fălcile de lemn. Atmosfera este veselă, buna dispoziție fiind creată de prestația participanților, dar și de costumația acestora. La final, grupul primește din partea gazdei cozonac, mere, covrigi, țuică fiartă sau chiar bani.

BIBLIOGRAFIE

- 1.Constantin Eretescu –“Folclorul literar al ronânilor”, 2007,editura Compania .
- 2.Narcisa Alexandru Știuca- Sărbătoarea noastră de toate zilele –sărbători în cinstea iernii, 2005,Editura Cartea de buzunar.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN DE-A LUNGUL EUROPEI

Alexe Marinela-Valentina
Profesor Învățăământ Primar
Școala Gimnazială Scurtu Mare, jud. Teleorman

În copilărie eram obișnuiți de către părinți ca de sărbători să ne întoarcem acasă, să fim cu toții la masă și să ne bucurăm de reușitele și ceea ce trăiește fiecare, însă odată cu trecerea ireversibilă a timpului și inevitabil, cu pierderea părinților , am învățat să mă bucur de fiecare clipă, oriunde aș fi, găsind strălucirea în fiecare om pe care-l întâlnesc.

Astăzi, călătoresc des peste hotarele țării noastre, îndeseobi în perioada sărbătorilor de iarnă, deoarece iubesc să văd fericirea pe chipul oamenilor și să mă încarc cu bunăstarea acestora.

Tradițiile europene de Crăciun sunt un amestec colorat de culturi și tradiții diferite care sunt sărbătorite pe tot continentul. Sezonul Crăciunului în Europa începe de obicei cu Advent, care este perioada de pregătire înainte de Crăciun, în care se aprind lumânări de Advent și se deschid calendarele de Advent. O parte specială a Crăciunului în Europa sunt piețele de Crăciun, care oferă produse de artizanat, mâncăruri și băuturi tradiționale, creând o atmosferă de sărbătoare. Fiecare țară

aduce Crăciunului propria notă unică, fie că este vorba de mâncăruri tradiționale, muzică sau obiceiurile și tradițiile de Crăciun ale fiecărei țări.

„European Christmas Traditions” este un joc interactiv care duce jucătorii într-o călătorie prin diferite colțuri ale Europei pentru a descoperi diversele tradiții de Crăciun ale continentului. Acest joc oferă o experiență unică și educațională care combină distracția cu dobândirea de noi cunoștințe. Participanții pot afla despre obiceiurile de Crăciun, mâncăruri, muzică și alte aspecte culturale ale diferitelor țări europene prin întrebări cu răspunsuri multiple. „Tradițiile europene de Crăciun” este o modalitate excelentă de a sărbători și de a explora bogata moștenire culturală a Europei, oferind în același timp activități captivante și distractive pentru toate vârstele.

Tradițiile **italiene** de Crăciun sunt bogate și variate, reflectând moștenirea culturală și religioasă profundă a țării. Crăciunul în Italia, cunoscut sub numele de „Natale”, este o perioadă specială care combină centrarea pe familie, obiceiurile religioase și sărbătorile vesele. Ajunul Crăciunului în Italia este adesea sărbătorit sub numele de „Cenone”.

În ziua de Crăciun, familiile se adună pentru un prânz bogat care include o varietate de mâncăruri tradiționale italienești, cum ar fi paste și deserturi. Spre deosebire de multe alte țări, cadourile nu sunt aduse de Moș Crăciun în Italia, ci de La Befana, o figură asemănătoare vrăjitoarei care vizitează copiii pe 6 ianuarie, ziua Bobotezei. Expozițiile pentru pomul de Crăciun sunt foarte frecvente în Italia, unele fiind extrem de detaliate și artistice. Panettone și Pandoro sunt două pâini dulci ale tradiționalului italian de Crăciun, care sunt adesea împărtășite cu familia și prietenii în timpul Crăciunului.

Crăciunul **norvegian**, cunoscut sub numele de „Jul” în norvegiană, este bogat în istorie și tradiție. Aceste sărbători îmbină vechile obiceiuri de a celebra solstițiul de iarnă cu tradițiile creștine, creând o perioadă de sărbătoare unică și magică. În Norvegia, Crăciunul începe cu primul Advent, când se aprinde prima dintre cele patru lumânări. Mesele norvegiene de Crăciun sunt cunoscute pentru mâncărurile lor bogate, inclusiv „ribbe” (partea de porc), „lutefisk” (pește uscat înmuiat în leșie) și „pinnekjøtt” (miel sărat și uscat). Desertul este o parte importantă a Crăciunului norvegian, „kranssekake” (tort cu migdale) și „pepperkaker” (turtă dulce) fiind deosebit de populare. Moș Crăciun sau „Julenissen” este un personaj important pentru copiii care aduce cadouri în Ajunul Crăciunului. În Norvegia, Ajunul Crăciunului (24 decembrie) este ziua principală a sărbătorilor de Crăciun. Familiile se adună pentru cină și pentru a face schimb de cadouri. Perioada Crăciunului continuă până la Anul Nou, care este cunoscut sub numele de „romjul”. Norvegia trimite un brad de Crăciun în Trafalgar Square din Londra în fiecare an, ca semn de recunoștință pentru ajutorul Marii Britanii în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Crăciunul în **Austria** este bogat în tradiții și obiceiuri care reflectă moștenirea creștină adânc înrădăcinată și diversitatea culturală a țării. Timpul de Crăciun în Austria este magic, unde obiceiurile vechi se întâlnesc cu sărbătorile moderne. Atmosfera magică din acest timp, mâncarea minunată și tradițiile culturale unice fac de Crăciunul în Austria o experiență specială.

Crăciunul în **Finlanda** este ca un basm, unde natura nordică și momentele calde de familie creează o lume de neuitat a magiei iernii. Pădurile înzăpezite și serile curate de iarnă devin parte din magia Crăciunului, sărbătorită cu tradiții sincere. Moș Crăciun, cunoscut sub numele de Joulupukki, trăiește conform legendei pe misticul munte Korvatunturi din Laponia. El este simbolul Crăciunului, aducând bucurie și cadouri copiilor și creând entuziasm și anticipare în toate familiile.

Laponia, casa oficială a lui Moș Crăciun, este sinonimă cu țara minunilor de iarnă, oferind vizitatorilor șansa de a experimenta adevărata magie a Crăciunului în mijlocul peisajelor nesfârșit înzăpezite. Crăciunul în Finlanda este un moment în care inimile sunt încălzite și întreaga țară respiră într-un singur ritm, creând o atmosferă magică și confortabilă care reflectă dragoste, pace și un sentiment de unitate.

BIBLIOGRAFIA

1. infotour.ro

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN ÎN ZONA OLTENIEI

Pătru Livia, Prof. învă. primar,
Școala Gimnazială Brastavățu, Jud. Olt

Crăciunul la români este o importantă sărbătoare religioasă. În satele românești, unde tradiția se mai păstrează femeile și bărbații încep pregătirile cu mult timp înainte de această sărbătoare. Bărbații își fac ordine în curte, curăță grajdurile (locurile unde adăpostesc animalele), iar femeile își curăță casele și pregătesc mâncare tradițională specifică acestei sărbători: cozonaci, colaci, sarmale și alte bunătăți românești.

Sărbătoarea Nașterii Domnului se ține pe 25, 26 și 27 decembrie. În Ajunul acestei sărbători (seara dinaintea zilei de 25) în toate satele din țară începe colindatul. Acesta este cel mai important obicei românesc de Crăciun, grupuri de copii, băieți și fete, femei și bărbați merg din casă în casă și duc vestea Nașterii Mântuitorului prin colindele lor (cântece specifice de Crăciun, care conțin acest mesaj). După ce colindă, ei sunt răsplătiți la fiecare casă cu diferite bunătăți. Colindătorii sunt primiți cu bucurie, deoarece se spune că ei aduc sănătate și un an prosper, apoi sunt recompensați cu nuci, mere, colaci și, mai recent, bani.

Crăciunul este cea mai importantă sărbătoare a creștinilor. Această perioadă este de fapt o sărbătoare a sfârșitului de an și este momentul de readucere aminte a tradițiilor și obiceiurilor din moși-strămoși. Luna decembrie este marcată de datinile și obiceiurile populare, specifice fiecărei zone geografice din țară. Leagănul tradițiilor românești este la sud de Carpați, în Oltenia, o zonă în care datinile din bătrâni se mai păstrează încă nealterate.

Oltenia abundă de tradiții și obiceiuri în ultima lună din an, mare parte dintre acestea fiind legate de atragerea bunăstării în gospodărie. Un obicei des întâlnit în satele din Oltenia este scormonitul în foc. La această practică participă toți membrii familiei, care se adună în jurul sobei și, în timp ce rostesc o poezie specifică, întorc cu ajutorul unui băț jăratecul.

În Ajun de Crăciun există obiceiul de a se împodobi în casă sau în curte un brad cu diferite globuri, cu beteală ori cu bomboane de ciocolată numite saloane. În aceste zile sfinte – 25, 26 și 27 decembrie – se respectă tradiții vechi de sute de ani. Colindatul este unul dintre aceste obiceiuri. Atât grupuri de copii, cât și grupuri de adulți se strâng laolaltă și merg să colinde la casele vecinilor sau la casele altor oameni. Atunci se cântă „O ce veste minunată”, o melodie foarte veche și foarte populară în popor, cât și „O brad frumos”. Totodată colindătorii sunt serviți cu produse alimentare (colaci făcuți în casă) sau bani. Persoanele de origine slave din România sărbătoresc și în data de 7 ianuarie Crăciunul pentru că de fapt Crăciunul lor este pe aceea dată la două săptămâni după Crăciunul românesc, ortodox. Toți colindătorii, indiferent de vârstă, primesc un colac – ce simbolizează soarele; de asemenea ei primesc mere și nuci. În ziua de Crăciun nu se spală rufe și nu se dă nimic de împrumut; animalele din ogradă primesc mâncare din belșug; se spune că dacă animalele se culcă pe partea stângă, atunci iarna va fi lungă și geroasă.

România poate fi considerată patria colindelor. Și acest obicei este exercitat în mod diferit în funcție de zonele etnografice ale țării. În Oltenia, cele mai cunoscute colinde sunt Steaua și Plugușorul. Specificul acestei zone constă în accesoriile pentru colindat. Pentru vestirea Nașterii Domnului, cetele de copii care merg din casă în casă încep pregătirile încă de dinainte de Ignat.

Atunci se taie un băț de alun, care este curățat și apoi lăsat la uscat până în seara de Ajun. În seara de 23 decembrie colinda este ornamentată prin afumare cu romburi albe și negre. Modelul reprezintă opoziția dintre zi și noapte, moarte și viață. În dimineața zilei de Ajun, bețele sunt înfipite în morminte de către copii, ca liant între lumea celor vii și lumea de dincolo. Din seara de Ajun și până la Anul Nou cete de colindători vestesc, în satele din Oltenia, Nașterea Domnului.

Un alt obicei care în timp și-a pierdut semnificația este mersul cu 'steaua' – obicei vechi ce se întâlnește la toate popoarele creștine. Acesta avea menirea de a vesti oamenilor nașterea lui Hristos: copiii care mergeau cu 'steaua' se deghizau în magi și vesteau marea minune.

Simbolul sărbătorilor de iarnă este mult doritul brad de Crăciun. Acesta exista în tradițiile românești cu mult înainte de era creștină. Bradul este cel mai important arbore din obiceiurile românești, fiind prezent la cele mai importante evenimente din viața unui om: botezul, căsătoria și înmormântarea. Se consideră că bradul aduce noroc, viață lungă, prosperitate și fertilitate, motiv pentru care oamenii își împodobesc casa cu crengi de brad. În ziua de azi, toată lumea abia așteaptă să împodobească bradul; acest obicei are loc în Ajunul Crăciunului sau în noaptea de Crăciun, când Moș Crăciun aduce, pe lângă cadouri, și bradul frumos împodobit cu globuri și beteală.

BIBLIOGRAFIE:

Radulescu M. , *Sărbătorile poporului*, 1909

Pamfile T. , *Mitologie românească*, 1977, București, Ed. All

Nicolau, *Ghidul sărbătorilor românești*, 1998, București, Ed. Humanitas

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN, ÎN MARAMUREȘ ȘI ÎN TRANSILVANIA

Sfetcu Delia
profesor pentru învățământ primar
Școala Gimnazială Nr 188

Crăciunul este cea mai dragă sărbătoare din an. Este momentul când ne strângem laolaltă, alături de cei dragi pentru a depăna amintiri, pentru a împodobi bradul și pentru a desface cadourile. Tradițiile de Crăciun din regiunile României sunt foarte interesante, indiferent dacă ajungi pe acolo cu ocazia sărbătorilor pentru a asista la aceste obiceiuri, unele vechi de sute de ani, sau doar pentru a citi povești despre ele. Iată care sunt cele mai frumoase obiceiuri din regiunea Maramureșului și a Transilvaniei.

Obiceiuri și tradiții de Crăciun în Maramureș

Maramureșul este zona unde s-au păstrat foarte bine obiceiurile primite drept moștenire. O tradiție întâlnită doar aici este „jocul moșilor”. „Moșii” sunt, de regulă, tineri care poartă măști din păr de capră sau oaie și „biciuiesc” pe cei care le ies în cale. Acest obicei are loc după încheierea colindei. Tot de Crăciun, copiii merg cu „steaua” și, deși în alte zone reprezintă un obicei de Anul Nou, în satele maramureșene, este jucată și capra.

Pe lângă cântecele inspirate de Nașterea Domnului, în Maramureș există și cântece păstorești, balade despre animale sălbatice sau variante ale Mioriței. De asemenea, colindătorii nu intră decât în casele cu porțile deschise și lumina aprinsă. Aceste lucruri dau de veste colindătorilor că gospodarul

casei vrea să primească vestea cea bună a Nașterii Domnului și este dispus să îi omenească pe colindători cu bucate alese.

O altă tradiție din Maramureș este Cavnicul sau Brondoșii. Colindătorii poartă cămăși și pantaloni de culoare albă, pe cap au măști din piele de capră sau oaie, iar la mijloc, un brâu cu mai multe clopoțele.

În zone precum Arieșu de Câmp, Bozânta Mare, Bârgău sau Merișor, încă este popular „vergelul”. Acest obicei constă într-o serie de dansuri (Patru pași, Dansul întâi sau Codreneasca), la care participă tinerii din sat, iar cu ajutorul inelelor și al vergelelor din războiul de țesut, fetele ghicesc numărul nunților din acel an. Inițial, acest obicei se ținea în șură, însă în ultimii ani, a început să fie organizat la căminul cultural.

După terminarea slujbei de Crăciun, se organizează „Viflaimul”, uneori chiar în fața bisericii. Acesta constă într-o punere în scenă a faptelor din povestirile biblice, în special a Nașterii Pruncului Iisus, iar actorii sunt bărbații din sat.

Un alt obicei interesant este reprezentat de „Zânele Vestitoare”. Acesta are loc în Borșa și în Săcel. Zânele sunt trei fete îmbrăcate în alb și împodobite de sărbătoare, care umblă din casă în casă pentru a vesti Nașterea Domnului. Ele au câte o baghetă magică, realizată din buruieni perene. Pentru textele rostite sunt răsplătite cu nuci, mere sau bani.

Obiceiuri de Crăciun din Transilvania

În Transilvania, s-au păstrat foarte multe obiceiuri străvechi. Gospodinele încep să facă pregătirile pentru sărbători încă din postul Crăciunului, iar bărbații se asigură că până la Crăciun au terminat lucrările agricole. În unele sate, se organizează șezători, unde femeile țes haine de sărbătoare și alte obiecte decorative cu motive tradiționale.

Viflaimul este întâlnit și în satele transilvănene, însă aici, tinerii merg la colindat cu o construcție din lemn sub formă de biserică, în interiorul căreia se află lumânări și figurine ce recrează scena Nașterii Domnului.

În Mărișel, în apropiere de Cluj-Napoca, se poate admira obiceiul „Junii Mărișelului”. După slujbă, 10 tineri din sat ies în fața bisericii, pentru a colinda. În timpul colindei, flăcăii invită fetele nemăritate la dans.

O altă tradiție spune că, în seara de Ajun, gospodarii se spală pe față cu apă de râu dintr-o găleată în care s-a pus un bănuț de argint. Acesta va îndepărta spiritele rele. În alte sate, gospodina pune nuci în vasul cu care se toarnă apa pentru spălat, pentru ca membrii familiei să fie sănătoși tot anul.

În satele din zona Târnave, încă se mai păstrează „butea feciorilor”. Flăcăii se strâng în cete, pentru a aduna, încă din zilele de post, vin pentru petrecerea din săptămâna de după Crăciun. Ceata de colindători este organizată minuțios, iar fiecare membru are un rol: ghirău, ajutor de ghirău, jude, pârgău mare, pârgău mic. În aceeași zonă, se cântă un colind cu rădăcini de peste 2000 de ani, intitulat „Împăratul Romei”. Colindul spune povestea Nașterii lui Iisus în timpul împăratului roman Octavian și descrie venirea magilor cu aur, smirnă și tămâie.

Satul Limba, din județul Alba, este faimos pentru un alt obicei străvechi, „pițaratul”. Acesta vine de la denumirea colacului primit de copii în timpul colindei, pițărău, fiind pregătit din aluatul rămas de la pâine sau de la cozonaci.

Un alt obicei întâlnit în Transilvania, de această dată în comuna Ilva Mare, este colindul “belciugarilor”. În Ajunul Crăciunului, un grup de tineri costumați în soldat, capră, urs, preot, jandarm, doctor, mire și mireasă, interpretează, în fiecare casă, o mică scenetă. Se spune că gospodăriile în care intră aceștia va fi plină de belșug în noul an.

La Săliștea, în județul Sibiu, există o tradiție cu o vechime de peste 100 de ani. În seara de Ajun, cetele de tineri în costume populare colindă gospodăriile din sat. Colinda începe cu preotul și primarul, după care ceata de feciori merge din casă în casă, până dimineață, când încheie cu rudele membrilor grupului.

Crăciunul este una dintre cele mai iubite sărbători din an și momentul în care ne adunăm laolaltă, cu mic cu mare, pentru a fi măcar pentru câteva clipe împreună. Obiceiurile și tradițiile de Crăciun, unele vechi de câteva secole, ne apropie unii de alții în comunități, ne oferă speranță pentru noul an și oferă acestei sărbători un farmec aparte.

BIBLIOGRAFIE

-elefant.ro.blog

-Pamfile T., Mitologie românească, 1977, București, Editura All.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN ÎN LUME

RĂDUCU LILIANA,
profesor - Liceul Tehnologic Nr.1 Alexandria

Fiecare popor al lumii sărbătorește Crăciunul după obiceiuri și tradiții vechi de sute de ani, diferențele fiind date, în principal, de apartenența la o anumită religie, însă este universal valabil obiceiul mesei de Crăciun în familie sau alături de cei dragi. Schimbul de cadouri, împodobirea pomului, prăjiturile cu marțipan, ori vinul fiert cu scorțișoară sunt doar câteva dintre simbolurile pe care țările lumii le asociază acestei mari sărbători.

În Australia este uzual să se petreacă Crăciunul la temperaturi de peste 30 grade C, iar moșul, este evident în aceste condiții, nu vine cu sania trasă de reni, ci cu placa de surf. Cina de Crăciun e marcată de obiceiul de a pune într-una dintre prăjituri o bucatăică de aur, iar cel care găsește metalul prețios se spune că va avea mult noroc în anul care urmează. Masa se servește, de obicei, pe plajă sau la picnic, iar în seara de Crăciun, australienii ies pe străzi, cu lumânări aprinse și cântă melodii specifice sărbătorii. Peste tot – în case, pe străzi și pe plaje, există obiceiul decorării cu „tufișuri de Crăciun” – tufe verzi cu flori mici și roșii.

În Elveția, Samichlaus (Moș Crăciun) are întotdeauna și sarcina de a aduce și pomul de Crăciun în casele oamenilor, un obicei care se păstrează încă din anul 1775. Un alt obicei al elvețienilor este „Parada ridichilor luminate”: copiii ajutați de părinți scobesc cu mare grijă câte o ridiche mare de lună, pe care apoi o împodobesc cu diferite creștături și forme, mai ales cu stelute și brăduți. În ridichea astfel împodobită micuții elvețieni pun o lumânare și poartă ridichea ca pe o faclă, de obicei către școala unde învață, unde copiii reuniți cântă în cor melodii tradiționale.

În Grecia, atât Crăciunul cât și Anul Nou sunt sărbători extrem de bogate în tradiții și superstiții, dar și în preparate tradiționale. Pâinea de Crăciun, sepre exemplu, este însemnată cu forma mâinii prin presarea aluatului cu palma, înainte de coacere, simbolizând faptul că Iisus a binecuvântat pâinea în sfânta zi de Crăciun. Brutăriile pregătesc și plăcinte ovale, care se dăruiesc de Crăciun. Printre dulciurile tradiționale regăsim „Melomakaronas” – o plăcintă însiropată cu miere – și „Kourabiedes” – tot o plăcintă acoperită cu fulgi de zahăr. Moș Crăciun este simbolizat de Sfântul Vasile, filantropul Asiei Mici, care împarte cadouri și dulciuri copiilor, însă neexistând obiceiul bradului împodobit, darurile sunt lăsate pe masă.

Pentru britanici, Crăciunul este cea mai importantă sărbătoare a anului, iar pregătirile încep cu mult înainte de 25 decembrie. În decembrie, lumea e cuprinsă de o frenezie nestăpânită, iar subiectele de conversație se învârt numai în jurul sărbătorii de Crăciun. După ce au petrecut întreaga lună decembrie căutând cadouri, scriind felicitări și împodobind bradul, în Ajun, britanicii merg la biserică. Însă sărbătoarea Crăciunului și-a pierdut mult, în timp, din importanța religioasă, axându-se mai mult pe petrecerile în familie. La masa tradițională din ziua Crăciunului se mănâncă curcan, iar

a doua zi, numită Boxing Day – este ziua în care britanicii se îmbulzesc la cumpărături profitând de reducerile semnificative de prețuri.

În America, se spune că Santa Claus s-a născut în anul 1860 și a fost denumit astfel după germanul „Sintaklaas”. Imaginea, la origini, a moșului Crăciun american era cea a unui bătrân care fumează pipă și zboară într-o trăsură. Americanii își decorează casele cu ghirlande luminoase și copiii își agață niște ciorapi speciali de șemineu, în care să primească darurile de la Santa Claus, ce vine prin cer cu sania trasă de nouă reni și coboară prin horn. În general, americanii consumă friptură de vită, iar aperitivele conțin neapărat somon afumat, preparat în diferite feluri. Interesant este faptul că la Casa Albă se servește “Prăjitura prezidențială”, preparată după o rețetă veche de peste două secole, din vremea lui Abraham Lincoln, cu cireșe, migdale, petale și sirop de trandafiri – o tradiție unică în lume.

Pentru oaspeții Spaniei, de Crăciun pare că nu se întâmplă nimic special, Crăciunul fiind sărbătorit totuși, nu cu foarte mult fast, iar darurile se oferă pe 6 ianuarie, cu ocazia zilei celor Trei Regi („Reyes Magos”). Spaniolii și portughezii au introdus tradiția împodobirii pomului de Crăciun și în America Latină, dar cum acolo nu există conifere, sud – americanii decorează cactuși, pini sau brazi din plastic. Bucătăria tradițională de Crăciun a spaniolilor este influențată puternic de curentul arab: orez, portocale și migdale prezente în majoritatea felurilor de mâncare pregătite pentru această zi, iar felul de mâncare de bază este peștele.

BIBLIOGRAFIE:

Beaumont, E., Obiceiuri de Crăciun în lume, 2021, Aramis

Surse:

https://ro.wikipedia.org/wiki/Tradi%C8%9Bii_de_Cr%C4%83ciun#cite_note-22

<https://ziarulunirea.ro/cum-se-sarbatoreste-craciunul-in-alte-tari-235585/>

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

Scarlat Liliana Cristina
Profesor învățământ primar
Școala Gimnazială “Mihai Eminescu”

În România, Crăciunul este o sărbătoare principală anuală, la fel ca în majoritatea statelor creștine. Crăciunul a fost introdus odată cu apariția creștinismului în România. Sărbătoarea Nașterii Domnului se ține pe 25 și 26 decembrie.

Tradițiile și obiceiurile de Crăciun variază în funcție de regiune, cultură și familie.

Tradiția din România cere ca cei mici să meargă din casă în casă, cântând cântece de stea și recitând poezii sau legende, pe toată perioada Crăciunului. Liderul cără cu el o stea din lemn, acoperită cu staniol și decorată cu clopoței și panglici colorate. O imagine a Sfintei Familii este lipită în centru stelei și întreaga creație este atașată de o coadă de mătură sau de un băț puternic.

Colindatul de Crăciun este o tradiție veche și răspândită în multe culturi, implicând grupuri de colindători care merg din casă în casă cântând cântece de Crăciun. Această practică are rădăcini adânci în obiceiurile de iarnă și aduce bucurie și spirit festiv comunităților.

Colindătorii cântă cântece specifice Crăciunului. Acestea pot varia de la cântece tradiționale religioase care celebrează nașterea lui Isus Hristos, până la cântece populare și vesele care aduc bucurie și veselie în atmosfera sărbătorilor.

În unele regiuni, colindatul include și obiceiul de a spune urări sau "urături". Acestea pot fi cu caracter amuzant, ironic sau pot avea un mesaj specific pentru persoanele sau gospodăriile vizitate.

Colindătorii pot fi însoțiți de instrumente muzicale tradiționale, cum ar fi colindători cu fluiet, tobă sau alte instrumente specifice regiunii. Uneori, colindătorii se îmbracă în costume tradiționale sau în costume tematice de Crăciun.

Tradițional, persoanele sau gospodăriile vizitate oferă colindătorilor bunătăți sau mici recompense, cum ar fi fructe, nuci, dulciuri sau chiar bani. Aceasta reprezintă o modalitate de a arăta aprecierea pentru efortul depus și de a împărtăși bucuria sărbătorilor.

Colindatul are loc de obicei în perioada dintre Ajunul Crăciunului și Ziua de Anul Nou. Există, însă, diferențe regionale în ceea ce privește data exactă și durata colindatului.

În unele cazuri, grupurile de colindători pot folosi ocazia pentru a strânge fonduri pentru organizații caritabile sau pentru a aduce un ajutor în comunitatea respectivă.

Colindatul de Crăciun aduce oamenii împreună, sporește atmosfera festivă și contribuie la transmiterea tradițiilor și valorilor de generații. Este o formă frumoasă de a celebra spiritul sărbătorilor și de a împărtăși bucuria Crăciunului cu ceilalți.

Unul dintre cele mai recunoscute simboluri ale sărbătorilor de iarnă este bradul de Crăciun. Este adesea decorat cu ornamente, lumini și bomboane și este amplasat în casă înainte de sărbătoare și simbolizează viața veșnică și verdețea în mijlocul iernii. A fost adoptat ca simbol creștin pentru a marca nașterea lui Isus Hristos. Obiceiul împodobirii bradului de Crăciun a pătruns odată cu influența germană, când primii studenți români au început să meargă la studii la universitățile din Berlin sau Viena, și la curtea regală a dinastiei Hohenzollern, sosită în Țările Române în 1866 unde prinții și prințesele au început să împodobească bradul, obiceiul fiind imediat imitat în toate casele românilor.

Alegerea și decorarea bradului sunt activități festive. Familii întregi sau grupuri de prieteni merg adesea la o plantație de braduri sau la o piață specializată pentru a-și alege bradul de Crăciun. După alegere, bradul este adus acasă și decorat cu lumini, globuri colorate, bomboane, beteală sau alte ornamente tematice. Un moment special este atunci când bradul de Crăciun este iluminat pentru prima dată. Mulți oameni aleg să aprindă luminițele bradului în seara de Ajun sau în preajma Crăciunului, creând o atmosferă caldă și festivă.

În funcție de preferințe și conveniență, oamenii pot alege între un brad artificial și unul natural. Bradul artificial poate fi folosit de mai multe ori și poate veni deja împodobit, în timp ce un brad natural aduce mirosul proaspăt de pini în casă.

Mulți oameni sunt conștienți de importanța protejării mediului, așa că, după sărbători, bradul de Crăciun poate fi reciclat în diferite moduri. Unele orașe organizează colectarea bradului pentru a fi reciclat în compost sau a fi utilizat pentru a crea noi habitate pentru animale.

Bradul de Crăciun rămâne un element central al decorului de sărbătoare și aduce o bucată din atmosfera magică a Crăciunului în casele oamenilor din întreaga lume.

Schimbul de cadouri este o altă tradiție minunată care aduce oamenii împreună în spiritul generozității și al bucuriei specifice acestei perioade a anului. De obicei, cadourile sunt puse sub brad și deschise în dimineața de Crăciun sau în timpul serii de Ajun.

Familia se adună pentru o masă festivă în ziua de Crăciun. Meniul variază în funcție de regiune și cultură, dar este adesea compus din bucate speciale și tradiționale de Crăciun. Bucătăria este plină de dulciuri și deserturi specifice Crăciunului, cum ar fi cozonacul, turta dulce, fursecurile și alte delicatese tradiționale.

Multe familii își fac propriul calendar de Advent pentru a număra zilele până la Crăciun. Fiecare zi este marcată printr-o deschidere specială, care poate conține ciocolată, mici cadouri sau mesaje cu gânduri bune.

Oamenii își decorează casele cu lumini, ghirlande, ornamente și alte elemente decorative specifice Crăciunului.

Mulți oameni participă la slujbe religioase în seara de Ajun sau în dimineața de Crăciun pentru a sărbători nașterea lui Isus Hristos și pentru a aduce credincioșii împreună în comuniune spirituală. Aceste slujbe variază în funcție de tradițiile confesionale și culturale, dar există câteva elemente comune. Adesea, slujba religioasă este centrată pe povestea nașterii lui Isus Hristos și include citirea pasajelor relevante din Biblie, predică, cântări și rugăciuni.

În unele tradiții, se desfășoară o slujbă specială de Crăciun, care poate fi diferită de slujba obișnuită de duminică. Aceasta poate include participarea activă a comunității, inclusiv cântări, recitări de poezii și alte elemente creative care să celebreze nașterea lui Isus.

Este important să știm că tradițiile religioase pot varia semnificativ între diferitele confesiuni creștine și chiar între comunități din aceeași tradiție. Participarea la slujbele religioase de Crăciun oferă credincioșilor o oportunitate de a reflecta asupra semnificației spirituale a sărbătorii și de a împărtăși bucuria Crăciunului cu ceilalți membri ai comunității lor de credință.

Acestea sunt doar câteva dintre tradițiile și obiceiurile de Crăciun. Acestea pot varia semnificativ în funcție de țară, regiune și familia în care sunt practicate.

BIBLIOGRAFIE:

- Ghinoiu I., "Obiceiuri populare de peste an", 1997, București, Editura Fundației Culturale Române.
- Scarlat I., "Monografia comunei Troianul", 2005, București, Editura Erc Press
- Eretescu C., "Folclorul literar al românilor", 2007, București, Editura Compania

CRĂCIUNUL -TRADIȚII ȘI OBICEIURI

Prof. Înv. Preșcolar CAMELIA AL-KHEMESY
Școala gimnazială "M. Eminescu" cu structura
G.P.P. nr. 4 Roșiorii de Vede, jud. Teleorman

Colindele, bradul împodobit, mesele îmbelșugate de pe care nu lipsesc delicioasele sarmale sau tradiționalii cârnați făcuți în casă ori cozonacii și colacii fac parte din tradițiile noastre. Nu există Crăciun fără toate acestea, indiferent despre ce zonă a țării discutăm, la fel ca ritualurile de pomenire a morților și participarea la slujbele religioase.

Tradiția împodobirii bradului și a lui Moș Crăciun

Creștinii celebrează Crăciunul, sărbătoarea Nașterii Domnului, în fiecare an, pe 25 decembrie. Există multe tradiții și obiceiuri legate de acest eveniment.

Tradițiile Crăciunului au fost îmbogățite de la an la an. Copiii îl așteaptă în fiecare an pe Moș Crăciun cu plete dalbe, care vine cu sacul încărcat de cadouri pentru cei mai cuminiți. Bradul se împodobește cu câteva zile înainte de Crăciun, iar cadourile, le așază Moșul, sub brad.

Tradiția mesei din Ajun și a postului de Crăciun

O altă tradiție importantă este chiar masa de Crăciun. În data de 25 decembrie ia sfârșit postul Crăciunului, care durează aproximativ șase săptămâni. În această zi, oamenii se pot desfăta cu bucatele tradiționale de Crăciun: tobă, lebăr, sarmale, caltaboși, colaci, cozonaci, pită, prăjituri,

salate, cârnați sau friptură. Carnea folosită pentru prepararea bucatelor de Crăciun este proaspătă, întrucât de Ignat, în data de 20 decembrie, are loc un alt obicei: tăierea porcului.

Tradiția sacrificării porcului

Începând cu 20 decembrie, de Ignat, când se taie porcul, se intră în sărbătorile de iarnă. Din această zi și până la Crăciun, începe umblatul cu capra, țurca sau brezaia, o mască cu cap de animal, cu scopul de a aduce rodnicie recoltelor și bunăstare animalelor din ogradă.

Se spune că în noaptea de Ignat, porcii visează dacă vor fi sau nu tăiați. Dacă visează un cuțit, e un semn că vor fi sacrificați. Carnea porcului este destinată în principal preparării produselor ce urmează a se consuma pe tot parcursul perioadei dintre Crăciun și Bobotează.

La români, acest lucru are o semnificație aparte, deoarece această activitate aduce în centrul atenției familia extinsă, păstrându-se de fapt o tradiție din moși-strămoși. Un obicei spune că și vecinii participă la tăierea porcului.

Primele pregătiri au loc dis de dimineață, atunci când bărbații se pregătesc să prindă animalul. O tradiție spune că oamenii miloși ar trebui să stea departe de scena capturării și înjunghierii porcului, deoarece se spune că porcul ar muri cu greutate și în chinuri.

După acest moment, la care participau doar bărbații, porcul este așezat pe o scândură sau niște peleți suficient de lați, pentru a se începe pârlirea porcului, de cele mai multe ori cu un arzător. În mod tradițional, demult, se pârla și cu paie.

Porcul este apoi frecat cu apă fiartă și o perie pentru a fi spălat.

După această operațiune, tot unul sau doi bărbați se ocupau de tranșarea porcului. Apoi, femeile intră în scenă, pentru a pregăti carnea: burta se transformă în bucăți de slănină, gata de a fi afumată, organele se foloseau pentru prepararea cârnaților, etc.

Se pregătește și pomana porcului, ceea ce înseamnă mai exact o mulțumire pentru toți membrii familiei și pentru vecinii care au ajutat la tăierea porcului.

Obiceiul colindatului

Grupuri de copii merg la colindat în seara de 23 decembrie, până la miezul nopții sau chiar până la ziuă, în anumite părți. „Moș-Ajunul”, „Bună-Dimineața”, „Domn’, Domn’ ”, „Colindișul” sau „Bună Dimineața la Moș Ajun” sunt colindele tradiționale, în funcție de zonă. Prin Ardeal, copiii care merg la colindat poartă noroc sau fericire, conform credinței populare.

BIBLIOGRAFIE:

- [Tradiții și obiceiuri românești de Crăciun. Ce se spune că e bine să faci în Ajun ca să îți meargă bine tot anul | Digi24](#)
- [Top 10 – Tradiții românești de Crăciun - IMOPEDIA.RO](#)
- [Tradiții și Obiceiuri De Crăciun. Ce Se Face în Ziua Nașterii Domnului | Libertatea](#)
- [arctic.ro/blog/craciunul-romania-traditii-si-obiceiuri-care-iti-fac-sarbatorile-mai-frumoase/](#)
- [Taierea porcului: traditii si obiceiuri \(cultivaprofitabil.ro\)](#)

TRADIȚII ȘI OBICEIURI LA ROMÂNI -SĂRBĂTORILE DE IARNĂ-

Prof. Hagi Violeta Alina
Liceul Tehnologic „Anghel Saligny”
Roșiorii de Vede

„Un popor fără tradiții este un popor fără viitor.”
(Alberto Lleras Camargo)

Probabil că nimic altceva nu poate defini mai bine spiritul unui popor decât străvechile sale tradiții și obiceiuri. Călătorul vestit va fi surprins să descopere în România un loc plin de legende, mituri și tradiții păstrate de-a lungul secolelor.

Definită dinăuntrul ei, subiectiv, mitologia este o încercare globală de cunoaștere absolută a universului, deci o filosofie incluzând demersul mistic și o știință generală excluzând experimentul, și care se constituie în orice cultură primitivă, operând cu mijloace magice și manifestându-se prin adaptarea concretă epică a abstracțiilor și a fenomenelor superioare la situația psihosocială dată, ca și prin explicarea simbolică a acestora.

Mediul rural găzduiește cele mai frumoase tradiții românești. Satul este inima culturală a românilor, iar obiceiurile străvechi încă se practică, mai ales de către românii care stau la țară.

Desprinse din negura vremurilor, făcând parte de secole din viața satului, unele dintre tradițiile populare românești trăiesc și azi, în ciuda asaltului nivelator al civilizației contemporane. Modernizarea se face simțită, ici-colo – de pildă, în portul fetelor care, la sărbători, îmbină straiile populare cu pantofi la modă - dar tradiția rezistă. Evenimentele mari și mici ale vieții, munca și căsătoria, credințele religioase, creștine sau precreștine, dau sens acestor obiceiuri populare românești, care iată, persistă, ca un mesaj liniștitor de continuitate și stabilitate și care încântă străinii cu autenticitatea lor.

Iată câteva din frumusețea tradițiilor românești ce se țin la sărbătorile calendaristice sau la momentele importante din viața românilor care au rolul de-a ne îmbia cu farmecul lor.

Sărbătorile de iarnă sunt marcate și ele de cele mai frumoase tradiții românești. Iarna se țin obiceiuri și datini populare, care provin din trecut, dar se urmează cu sfințenie chiar și în ziua de azi. La sate, în Ajunul Crăciunului, cete de copii se strâng pentru a-i colinda pe săteni. În satele bucovinene, copiii se maschează în diferite personaje, precum ursul, capra, ursarii sau bunghierii. În Moldova, bărbații proaspăt însurați merg cu plugul.

Un simbol mult prea cunoscut este bradul de Crăciun. Acesta există în tradițiile românești cu mult înainte de era creștină. Bradul este cel mai important arbore din obiceiurile românești. Bradul este prezent la cele mai importante evenimente din viața unui om: botezul, căsătoria și înmormântarea; bradul se consideră că aduce noroc, viață lungă, prosperitate și fertilitate, motiv pentru care oamenii își împodobesc casa cu crengi de brad.

Un alt obicei cunoscut de toți este colindatul. Colindatul începe în data de 24 decembrie și poate să continue timp de 2 sau 3 zile; colindatul se face de obicei în grupuri, de copii, oameni maturi, bătrâni, doar fete, doar băieți, tineri căsătoriți etc, în funcție de zona etnografică.

În ziua de azi, toată lumea abia așteaptă să împodobească bradul; acest obicei are loc în ajunul Crăciunului sau în noaptea de Crăciun, când Moș Crăciun aduce pe lângă cadouri și bradul frumos împodobit cu globuri și beteală.

În zona Banatului montan, în ajunul Crăciunului focul din casă nu este stins deloc, pentru ca anul ce vine să fie luminos și spornic. În această zi se împodobește bradul cu dulciuri, sub brad se pune un colac, un cârnaț și o sticlă de rachie (cunoscătorii știu) – daruri pentru Moș Crăciun, iar pentru calul acestuia se pun grăunțe și fân. Tot în această seară, tinerii se adună pe la case în grupuri de fete și feciori și își pun măști: băieții poartă măști de femei iar fetele poartă măști de bărbați, apoi pleacă prin sat. Se adunau în mai multe case unde începeau să danseze: fetele cu măști de băiat iau câte o tânără la joc iar băieții, cu măști de fete iau câte un fecior; în timpul jocului mascații sărută perechea aleasă. Acești mascați purtau numele de Bloji.

În Maramureș, datinile de Crăciun sunt un amestec de credințe păgâne cu cele creștine; spre deosebire de alte zone, aici are loc “jocul moșilor” – colindarea gazdelor de către colindători deghizați cu măști; aceștia colindau pentru a ura sănătate și fericire gazdelor.

Toți colindătorii, indiferent de vârstă, primesc un colac – ce simbolizează soarele; de asemenea ei primesc mere și nuci. În ziua de Crăciun nu se spală rufele și nu se dă nimic de împrumut; animalele din ogradă primesc mâncare din belșug; se spune că dacă animalele se culcă pe partea stângă atunci iarna va fi lungă și geroasă.

Și în zona Moldovei, Crăciunul este o sărbătoare importantă; toate activitățile ce au loc în ziua ajunului sunt de fapt un ritual spre protecția animalelor, a livezilor și a gospodăriei; femeile curăță toată casa și fac colaci, iar bărbații au grijă să înapoieze orice lucru luat cu împrumut. Tot în această zi, femeile coc un colac în formă de cifra 8, care în primăvară urmează să fie afumat și pus între coarnele boilor ce arau pământul. În ajun femeile pregătesc masa de Crăciun, care trebuie să conțină vreo 12 feluri de mâncare, multe dintre acestea fiind din carne de porc, sacrificat cu câteva zile mai înainte. Nimeni nu mănâncă până când preotul nu vine să sfințească bucatele.

Tot în ziua ajunului încep și colindătorii să meargă pe la casele oamenilor; de dimineață colindă copiii cei mai mici, spre după masă școlarii iar seară colindă tinerii.

În Bucovina se crede că toate colindele sunt rostite pentru ca diavolii să dispară iar satul să fie curat în noaptea de Crăciun; de asemenea, se spune că este un mare păcat dacă o gospodărie are ușa închisă în ajunul Crăciunului și nu poate să-i primească pe colindători.

Un alt obicei care în timp și-a pierdut semnificația este mersul cu steaua; acest obicei avea menirea de a informa oamenii de nașterea lui Hristos; copiii care mergeau cu steaua se deghizau în magi și vesteau marea minune.

De Anul Nou tinerii merg cu „Plugușorul” iar flăcăii merg la colindat la fetele nemăritate; dar în acest caz colindele nu mai sunt urări de bine, ci sunt satire ironice și au menirea de a atrage atenția asupra unor năravuri ale gazdelor. Tot în această zi, are loc și „jocul caprei” sau „jocul cerbului” – un ritual bine regizat, cu măști și personaje mitice.

BIBLIOGRAFIE

1. Ghinoiu I., (2001), *Mică enciclopedie de tradiții românești*, Ed. Enciclopedică
2. Brăiloiu C., (2002), *Sărbători și obiceiuri*, Ed. Enciclopedică
3. Mitroi M., (2004), *Obiceiuri și tradiții de Crăciun*, Ed. Autorul

CRĂCIUNUL – SĂRBĂTOARE IMPORTANTĂ LA ROMÂNI

**VERGELEA LAURA – Prof. învă. preșcolar
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 6, Alexandria**

“Crăciunul nu este o perioadă, nici un sezon, ci o stare de spirit. Adevăratul spirit al Crăciunului înseamnă să prețuiești pacea și bunăvoința, să oferi, din plin, compasiune” (Calvin Coolidge)

Cele mai așteptate sărbători sunt cele de iarnă, iar dintre acestea sărbătoarea Crăciunului. La orice vârstă sărbătoarea Crăciunului este percepută ca o sărbătoare a bucuriei care face să înflorească în sufletele noastre bunătatea, frumusețea, toleranța, credința, speranța, tot ce are omul mai nobil. Pe bună dreptate se spune că dacă spiritul Crăciunului ar ține tot anul am putea să trăim cu toții într-o lume mult mai bună. Ca adulți simțim încă mirosul Crăciunului copilăriei noastre, mirosul de scorțișoară, nucă și vanilie, care cuprindea întreaga casă în toiul pregătirilor din ziua de Ajun.

Crăciunul este ziua în care s-a născut Iisus Hristos și este o sărbătoare aparte. Atmosfera de Crăciun ne aduce bucurie și ne amintește cu precădere de anii copilăriei, de emoția așteptării împodobirii bradului, de clipa la care visăm să-l întâlnim pe Moș Crăciun. Dincolo de faptul că este una dintre cele mai importante sărbători creștine, Crăciunul e așteptat cu mare entuziasm de toată lumea, indiferent de vârstă, uneori chiar și de religie. Sigur te gândești cu drag la cadourile lui Moș Crăciun, la colinde, la mirosul de brad și la vâscul din pragul ușii. Și, cu siguranță, experiențele personale au încărcat astfel de clipe magice cu semnificații proprii. Dar mai mult decât atât, tradițiile legate de Crăciun aduc simboluri naturale vechi de sute de ani. Bradul deține rolul principal în perioada Crăciunului. Împodobitul acestuia este cel mai îndrăgit obicei de sărbători, datorită simbolurilor care i se asociază: iubire (pentru că este împodobit de întreaga familie), bucurie și fericire (pentru că sub el sunt puse cadourile), magie (se spune că Moș Crăciun nu vine în casele unde nu e brad), viață, trăinicie și sănătate (pentru că este mereu verde, chiar și când afară e zăpadă). Practic, bradul a devenit centrul sărbătorilor de iarnă.

Crăciunul este una dintre acele sărbători în care ne place să fim alături de familie, cu masa plină de bunătăți, și să revenim, dacă avem ocazia, la originile noastre. În sate, încă se mai păstrează tradiții ale căror povești se pierd, uneori, în negura timpului și care au un farmec aparte.

Colindele, bradul împodobit, mesele bogate de pe care nu lipsesc delicioasele sarmale sau tradiționalii ori cozonacii și colacii. Nu există Crăciun fără toate acestea, indiferent despre ce zonă a țării vorbim, la fel ca ritualurile de pomenire a morților și participarea la slujbele religioase. Tradițiile și obiceiurile, unele vechi de sute de ani, diferă, însă, iar mai jos sunt câteva dintre cele mai cunoscute.

În Ajunul Crăciunului, pe ulițele satelor din Muntenia, mirosul cozonacilor proaspeți, aroma de sarmale ca la bunica acasă și de pâine coaptă pe vatră te îmbie la tot pasul. Dincolo de pregătirea mesei, însă, în această zonă a țării, tradițiile străvechi s-au păstrat ceva mai puțin decât în alte regiuni. Printre obiceiurile care au supraviețuit, totuși, timpului este și cel regăsit în județul Argeș: colindatul în cete. Nu în toate satele de aici, însă, tradiția îmbracă aceeași formă. În unele dintre ele, sunt cete de fete tinere care colindă flăcăii neînșurați, în altele este invers sau sunt cete mixte. Indiferent de formă, rolul colindului este să alunge spiritele rele și să aducă bună dispoziție celor care îl primesc.

Colindul de Crăciun este una dintre tradițiile românești care este asociată cu perioada sărbătorilor de iarnă. În Ajunul Crăciunului, în Muntenia, grupurile de colindători cântă „Bună dimineața lui Moș Crăciun” în timp ce vizitează casele. În această regiune, tradițiile și obiceiurile de Crăciun, chiar dacă seamănă cu cele din restul țării, au farmecul lor aparte. La finalul colindului, grupurile de colindători primesc diferite lucruri, de la bani la prăjituri, însă, recompensa bănească este cea mai populară. Pe vremuri răsplata consta în covrigi, mere, nuci și cozonac. O tradiție practică în Muntenia este spălatul pe față în dimineața de Ajun cu apă în care a stat o monedă, în acest mod, vom fi curați precum argintul.

Tot de Ajun, dar noaptea, oamenii trebuie să aprindă o lumânare lângă icoana lui Iisus Hristos, iar în acest fel norcul va intra în casa luminată.

Ignatul

Ignatul marchează începutul sărbătorilor de iarnă în Muntenia. Sărbătorit pe data de 20 decembrie, Ignatul mai este cunoscut și ca ziua de tăiere a porcului, o zi pe care toată lumea o așteaptă cu sufletul la gură că doar leguma preferată a românului este porcul. În această zi bărbații se întâlnesc pentru sacrificarea animalelor, iar femeile pentru a găti clasică pomană a porcului. Tot tradiția spune că, pentru a crește mari și sănătoși, copii trebuie să încalce animalul sacrificat și pârlit. Ziua de Ignat îi este dedicată în întregime gătitului, astfel nicio altă activitatea în afara preparării bucatelor nu este permisă.

Colindul

Cu o noapte înainte de Ajun, tinerii din Muntenia se adună la o casă, aduc lăutari sau cântă la fluier, apoi petrec până la miezul nopții înainte de a pleca spre centrul satului și de a cânta „Bună dimineața la Moș-Ajun!”. Cel colindat, gazda, le oferă acestora diverse bucate și cinstesc un pahar cu vin. Dimineața și ziua este rândul copiilor să colinde satul.

Steaua

Steaua reprezintă un colind aparte. Mersul cu Steaua se numără printre cele mai cunoscute tradiții de colindat pentru publicul tânăr. Această tradiție comemorează momentul în care steaua care i-a condus pe magi la nașterea lui Iisus a apărut pentru prima dată pe cer. „Steaua sus răsare”, „Trei păstori se întâlniră”, „O, ce veste minunată” și „În orașul lui Viflaim” se numără printre cele mai cunoscute cântece cu stea. Spre deosebire de colinde, care sunt transmise pe cale orală de la o generație la alta, cartea lui Anton Pann, care a fost publicată în mai multe ediții, conținea cântecele de stea.

Pentru a putea merge cu steaua, colindătorul trebuie să aibă o stea confecționată în centrul căruia să se afle o icoană. Cu Steaua se merge începând cu data de 25 decembrie și până spre finalul lunii. Scopul acestui colind este de a anunța nașterea Domnului.

Plugușorul și Grăușorul

Plugușorul este deja foarte cunoscut, iar în zona Munteniei doar băieții merg cu plugușorul, acest colind nefiind destinat fetelor. Vorbele din bătrâni spun că dacă o fată merge cu plugușorul acesteia nu îi va mai crește pieptul. Însă, pentru a trece peste această nedreptate, fetelor le este permis exclusiv să meargă cu grăușorul. Domnișoarele de toate vârstele iau grâul pus de Sf. Andrei și îl leagă cu o fundă roșie, apoi pleacă prin sate pentru a le ura consăteniilor ca pogoarele lor să fie pline.

Brezaia, capra de Crăciun din Muntenia

O tradiție de Crăciun care durează adesea de la Crăciun până la Anul Nou este mersul cu capra. În Muntenia această practică este cunoscută sub numele de brezaia. Dansul caprei, care sare, se învârtă și se înclină în timp ce clăntăne ritmic din fâlcile sale de lemn, este susținut de o trupă zgomotoasă de toboșari. Coregrafia și costumele din această producție sunt deosebite. Cercetătorii cred că ritualurile religioase străvechi, care onorau renașterea zeităților, sunt cele care au dus la apariția dansului caprei.

Superstiții de Crăciun în Muntenia

Se crede că dacă săriți peste mese în Ajunul Crăciunului vă va aduce noroc în noul an. În Ajunul Crăciunului nu sunt permise certurile, bătăile sau loviturile cu pumnul, deoarece cel care lovește va primi în schimb același număr de lovituri.

Există o superstiție conform căreia nu se poate consuma rachiu în Ajunul Crăciunului. Se crede că diavolul își va bate joc de oricine va bea rachiu pe 24 decembrie.

În Ajunul Crăciunului, evitați să măturați casa, deoarece acest lucru va alunga tot norocul. Returnarea tuturor obiectelor care au fost împrumutate pe parcursul anului este un alt obicei.

Potrivit unei credințe, dacă un bărbat intră primul în casă în Ajunul și în ziua de Crăciun, familia ar primi noroc pentru tot anul care urmează.

Aruncarea grâului sau a porumbului către colindători este o tradiție întâlnită mai ales în zonele rurale.

Ne place să petrecem Crăciunul în familie și, dacă în unele sate din țară, încă se mai păstrează tradițiile și obiceiurile de odinioară, putem avea parte de experiențe unice. Fie că ne aduc aminte de copilărie, fie că le descoperim pentru prima dată, ele dau acestei sărbători un farmec aparte.

Crăciunul este o sărbătoare sfântă, care aduce în sufletele oamenilor lumina și bucurie. Această sărbătoare este anunțată, prin obiceiul drag copiilor de a merge cu colinda, pentru a vesti Nașterea Mântuitorului.

BIBLIOGRAFIE:

1. http://www.traditii.ro/craciun.php?nr_articol=40
2. http://ro.wikipedia.org/wiki/Cr%C4%83ciun_%C3%AEn_Rom%C3%A2nia
3. <https://florynleahu.wordpress.com/2009/12/29/istoria-si-originile-craciunului-2/>
4. <http://www.parinti.com/modules.php?name=News&file=article&sid=266>

TRADIȚII ROMÂNEȘTI

RAMONA SUȚĂ
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SCURTU MARE

Fiecare popor are propria mitologie, alcătuită din legende și povestiri ce explică anumite evenimente importante ale vieții indivizilor și poporului ca întreg. Pentru noi toți, iarna nu este numai anotimpul zăpezii și al frigului, ci și acela al bucuriilor prilejuite de atâtea datini și obiceiuri legate de sărbătorirea Nașterii Domnului.

La români, legenda lui Crăciun, păstorul din poveste, a fuzionat foarte frumos cu mitul Nașterii Domnului. Putem spune că obiceiurile legate de sărbători fac parte din cultura tradițională a neamului nostru. Este o mare bucurie că încă se mai păstrează în unele zone ale țării aceste datini care ne ajută să înțelegem sărbătoarea respectivă precum și să ne bucurăm împreună de Marele Praznic. Păstrarea acestor datini este o mărturie vie a faptului că avem o conștiință a neamului din care facem parte.

În popor se spune că, fără acordul soțului, Crăciuneasa o adăpostește pe Fecioara Maria în grajd, singurul loc cald care mai era liber. Supărat de nesupunerea soției, Crăciun îi taie mâinile, dar Maica Domnului i le lipește la loc. Minunea îl convertește pe Crăciun la Creștinism. De bucurie că nevasta sa a scăpat de pedeapsa lui necugetată, Crăciun aprinde un rug din cioate de brad în curte și joacă hora cu toate slugile lui. După joc, împarte Sfintei Familii daruri păstorești: lapte, caș, urdă, smântâna. De aici, transfigurarea lui Moș Crăciun într-un personaj mitologic, care aduce de ziua nașterii lui Iisus daruri copiilor.

Acest obicei se suprapune cu amintirea darurilor pe care, după legenda evanghelică, le aduceau regii-magi, în staul, noului Mesia. Cântecurile de bucurie adresate de slugile lui Crăciun s-au transformat în colinde.

Începând cu noaptea de 23 spre 24 decembrie, de la miezul nopții și până la revărsatul zorilor, ulițele satelor răsună de glasurile cristaline ale micilor colindători. Cu traista după gât, cu bâta în mână și căciula pe urechi, colindătorii merg din casă-n casă și strigă la ferestrele luminate: „Bună dimineața la Moș Ajun, / Ne dați ori nu ne dați.”

Obiceiurile, după cum am mai zis, țin de conștiința poporului român pentru că exprimă înțelepciunea populară a acestui neam, sunt esențe ale bogăției noastre spirituale. Însă cele mai răspândite și mai fastuoase s-au dovedit a fi cele legate de marele Praznic al Crăciunului și de sărbătorirea Anului Nou.

Un obicei foarte cunoscut este „tăierea porcului”. În unele zone ale țării, porcul se taie de Ignat, adică în 20 decembrie. Se zice că porcul care n-a fost tăiat în această zi nu se mai îngrașă, căci și-a văzut cuțitul. Sângele scurs din porc după ce a fost înjunghiat se pune la uscat, apoi se macină și se afumă cu el, peste an, copiii ca să le treacă de guturai, de spaimă și de alte boli.

Un alt obicei foarte cunoscut este împodobirea pomului de Crăciun, a bradului. Bradul care este veșnic verde, simbolizează viața, făcându-se astfel analogie cu viața care intră în lume o dată cu Nașterea Fiului lui Dumnezeu, căci Cel Ce este Viața se naște pentru ca noi să dobândim viața veșnică. Datina împodobirii bradului de Crăciun pare a fi de obârșie germană, așa cum este și cântecul „O, brad frumos”.

Capra și Brezaia sunt câteva dintre datinile de Crăciun și Anul Nou. Cu capra sau brezaia umblă tinerii începând de la Ignat și sfârșind cu zilele Crăciunului și prin unele părți în ziua de Sf. Vasile până seara. Numele de Capra sau Brezaia îl poartă unul dintre tinerii mascați. Jocul „caprei” (uciderea, bocirea, înmormântarea, învierea) a fost la origine, desigur, un ceremonial grav, un element de cult. În cadrul sărbătorilor agrare, jocul a devenit un ritual menit să aducă rodnicie anului care urmează, spor de animale în turmele păstorilor, succesul recoltelor – invocat și evocat de boabele care se aruncau de gazdă peste cortegiul „caprei”. Obiceiul pare că își are originea în cele ale romanilor și elenilor: fie în jocurile și cântecele desfășurate în jurul altarelor păgâne de preoții sau cântăreții travestiți în dobitoace cu ocazia sărbătorilor date pentru cinstea zeilor ori în versurile satirice contra generalilor ce repurtau vreun triumf, fie în amintirile vagi despre dansurile cunoscute la greci sub numele unor păsări răpitoare.

Noi, dascălii, trebuie să facem din creația noastră populară o carte de vizită cu care să batem la porțile cunoașterii și cu care vom fi primiți și apreciați fără îndoială oriunde în lume. De asemenea, suntem obligați să-i învățăm pe copii să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile în care s-au născut, să-i învățăm să iubească meleagurile natale, portul românesc și pe români. Să le sădim în suflet aceste elemente definitorii ale identității neamului românesc fără de care nu am mai putea ști de unde venim și cine suntem de fapt noi, românii, pe acest pământ. Noi trebuie să-i ajutăm pe copii să înțeleagă imensitatea tezaurului nostru folcloric în care arta populară românească este o minunăție oglindă în care se reflectă cu cea mai mare intensitate frumusețea României, istoria și, mai ales, sufletul neamului.

BIBLIOGRAFIE

1. Popescu, I.A. „Studiu de folclor și artă populară”, 1979, Editura Minerva,
2. Popescu, I.A., „Datini strămoșești de Crăciun și Anul Nou”, 1990, Editura pentru Turism,

